

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

INŠPEKTORAT RS ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 434 57 00
F: 01 434 57 17
E: irskgh.mkgp@gov.si
www.ikglr.gov.si

Številka: 061-2/2019-8

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVSTVO IN RIBIŠTVO

POROČILO ZA LETO 2018

Ljubljana, februar 2019

PREDGOVOR

Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo s predloženim letnim poročilom, sestavljenim na podlagi 10. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/2007, UPB-1 in 40/2014) jasno, pregledno in po ključnih kazalcih poslovanja prikazuje uspešnost in učinkovitost delovanja v tem poročevalnem obdobju. Skupno letno poročilo organa je namenjeno tako naslovnikom po zakonu, kot tudi strokovni in širši javnosti, predstavlja pa celostni pregled aktivnosti vseh inšpekcij, ki delujejo v tem organu.

Delo inšpektorjev je zahtevno in večplastno, njihova nadzorna funkcija v javnem interesu pa nenadomestljiva.

Stabilnost odločanja in strokovnost inšpektorjev je moč pripisati mehanizmu notranjega nadzora v obliki strokovnih pregledov poslovanja. V tem delu smo ne le zaradi ugotovitev FVO, temveč tudi zaradi lastnih notranjih teženj k izboljšanju našega dela preko poročil in analiz preverjali ažurnost ukrepanja, smotrnost uporabe procesnih pooblastil in pravilnost postopanja na sistemskem nivoju ter v konkretnih inšpekcijskih in prekrškovnih zadevah. Na tem mestu je treba pripomniti, da je zadana vizija inšpektorata načeloma biti transparentna in odprta organizacija. Stopnjo transparentnosti delovanja in osveščanja javnosti bodo tako pomagale še izboljšati ob koncu leta 2018 sprejete smernice, namenjene kot pomoč pri vodenju postopkov ne le na določenem delu inšpekcij, temveč bi jih bilo smiselno razširiti na vse inšpekcije.

Zahteve strokovne in laične javnosti ter budni mediji namreč bolj kot kadarkoli spremljajo naše delo. To pozornost je potrebno izkoristiti za premik osredotočenosti iz posameznih ekscesnih primerov, na maso dobrih praks in v utrditev razumevanja družbe o vlogi inšpektorja, katerega funkcija ima lastnosti, zaradi katerih je ni mogoče laično posplošeno enačiti s kakšno drugo funkcijo. Prav tako je treba izpostaviti, da javno problematizirane in nemalokrat interesno pogojene posplošene ocene uspešnosti dela inšpekcijskih služb pozabijo upoštevati zahteven in specifičen pristop pri odkrivanju kršitev in dokazovanju prekrškov, sploh zaradi vedno bolj zaostrene sodne prakse glede dokaznih standardov in uresničitve zakonskih znakov. Javnosti se postreže senzacionalistična novica s tarčo na inšpektorjevi odločitvi, ki sproža ne samo kritike, ampak tudi pritiske, namesto da bi odprla širšo razpravo, kjer bi se lahko izpostavili tudi pohvalni ukrepi. Inšpektorji se zavedamo svoje vloge in odgovornosti, zato težko sprejemamo pavšalne in neupravičene kritike o neučinkovitosti postopanja, ki vnašajo v javni prostor nepotreben dvom o pravilnosti našega dela.

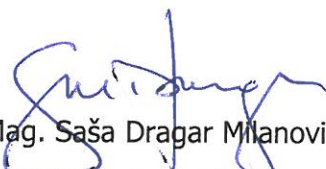
Velik prispevek k temu bodo prav gotovo imele kadrovske okrepitve, generacijske pomladitve v inšpekcijskih vrstah, modernizacija in nadaljnje uvajanje informacijskih tehnologij, kar kaže tudi na konstruktiven dialog z Ministrstvom za javno upravo, ki nam je prisluhnilo in zagotovilo potrebne tehnične pogoje za delo. Strokovna podpora dela inšpektorjem pa mora zagotoviti stalno dodatno izobraževanje in usposabljanje.

Inšpekcijski poklic in poslanstvo naše organizacije je ne le zgolj formalistično, temveč tudi častno in terja od nas visoke moralne standarde ter odločen, pravičen in strokovno podkovan

korak. V Poročilu za leto 2018 naš inšpektorat izkazuje ključne kazalce uspešnosti delovanja pri izpolnitvi svojega temeljnega poslanstva. Z operativnega vidika izstopajo sodelovanje in krepitev razširjenega nadzora s FURS, TIRS, IRSD in UVHVVR.

Vsem, ne glede na delovno mesto ali naziv, gre pri tem pohvala in zahvala. Prepričana sem, da znamo in zmoremo realizirati zadano strateško vizijo kmetijske, gozdarske in prehranske politike ter jo povezani z našim nadzornim poslanstvom in se z veliko mero pripadnosti, prizadevnosti in znanja, pravično in učinkovito spopasti z vsemi prihodnjimi izzivi.

Mag. Saša Dragar Milanovič
Glavna inšpektorica

Kazalo

UVOD	1
ZAKONODAJA.....	1
<i>Predpisi s področja državne ureditve.....</i>	<i>1</i>
<i>Predpisi s področja upravnega prava ter prekrškov</i>	<i>2</i>
<i>Materialni predpisi</i>	<i>2</i>
Kmetijska inšpekcija.....	2
Vinarska inšpekcija.....	5
Gozdarska inšpekcija.....	9
Lovska in ribiška inšpekcija	9
ORGANIZACIJSKE IN SPLOŠNE ZADEVE.....	12
<i>Organizacija.....</i>	<i>12</i>
<i>Kadrovski viri</i>	<i>12</i>
<i>Izobraževanje.....</i>	<i>14</i>
<i>Finančni viri</i>	<i>14</i>
<i>Javna naročila izvedena v letu 2018.....</i>	<i>16</i>
<i>Informatika.....</i>	<i>17</i>
DELO IRSKGLR PO INŠPEKCIJAH.....	19
PREGLED OPRAVLJENEGA DELA	19
<i>ŠTEVILO POSTOPKOV PO ZAKONU O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU IN ZAKONU O INŠPEKCIJSKEM NADZORU</i>	<i>19</i>
<i>ŠTEVILO POSTOPKOV PO ZAKONU O PREKRŠKIH</i>	<i>20</i>
UGOTOVITVE IN VSEBINSKI KOMENTAR DELA	21
KMETIJSKA INŠPEKCIJA	21
UGOTOVITVE KMETIJSKE INŠPEKCIJE PO PODROČJIH DELA	22
1.1 KMETIJSKA ZEMLJIŠČA.....	27
1.2 MINERALNA GNOJILA.....	31
1.3 UKREPI S PODROČJA ŽIVINOREJE	32
1.4 UKREPI S PODROČJA KMETIJSTVA.....	34
GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI	36
1.5 VZORČENJE TAL NA OSTANKE FFS, NITRATE IN TEŽKE KOVINE NA VVO TER NA ONESNAŽEVALA V TLEH GNOJENIH Z DIGESTATOM	36
1.6 UREDBA O VARSTVU VODA PRED ONESNAŽEVANJEM Z NITRATI IZ KMETIJSKIH VIROV	41
1.7 UREDBA O PREDELAVI BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV IN UPORABI KOMPOSTA ALI DIGESTATA	45
VINARSKA INŠPEKCIJA	45
1. SPLOŠNO	45
2. ORGANIZIRANOST IN KADROVSKA STRUKTURA VINARSKE INŠPEKCIJE	47
3. INŠPEKCIJSKI NADZOR IN UGOTOVITVE PO PODROČJIH NADZORA.....	48
4. IZREČENI UKREPI V SKLADU Z DOLOČILI ZAKONA O PREKRŠKIH	56
5. VZORČENJE	59
6. POOSTRENI NADZORI.....	64
7. Nadzor turizma na kmetiji.....	69
8. NADZOR NAD DELOM POOBlašČENIH ORGANIZACIJ	73
9. OBOGATITVE DROZGE IN MOŠTA	74
10. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE DELA	78
GOZDARSKA INŠPEKCIJA.....	80
SPLOŠNO O GOZDARSKI INŠPEKCIJI	80
SANITARNA SEČNJA V LETU 2018	85
INŠPEKCIJSKI POSTOPEK	87
UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA SPREMEMBE	99
DELO GOZDARSKE INŠPEKCIJE KOT PREKRŠKOVNEGA ORGANA	100
LOVSKA IN RIBIŠKA INŠPEKCIJA	118
ORGANIZIRANOST IN KADROVSKA SESTAVA	118
PREGLED OPRAVLJENEGA DELA.....	119
Inšpekcija za lovstvo	122

Ribiška inšpekcija sladkovodno ribištvo	125
Ribiška inšpekcija – morsko ribištvo	127

UVOD

Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) je bil ustanovljen na podlagi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (s spremembo uredbe Uradni list RS, št. 91/2014) in opravlja naloge inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem predpisov iz pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP).

Inšpektorat opravlja naloge inšpekcijskega nadzora s področij kmetijstva, varstva kmetijskih zemljišč, delovanjem agrarnih skupnosti, promocije kmetijskih in živilskih proizvodov, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina, vključno z nalogami uradnega nadzora na področju varnosti, kakovosti in označevanjem vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina, razvoja podeželja, ukrepov kmetijske politike, zootehniko, na področju identifikacije in registracije živali, nad izvajanjem rejskih programov ter delovanjem selekcijskih centrov, delovanjem javnih služb v kmetijstvu, dobre kmetijske prakse, prometom in uporabo organskih in mineralnih gnojil in sredstev za izboljšanje tal ter njihove uporabe na obdelovalnih in pašnih površinah, na področju živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi, razen nalog, ki so v pristojnosti Agencije Republike Slovenije za okolje in Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, nad uporabo biološko razgradljivih odpadkov, varstvom voda in kmetijskih zemljišč pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, na področju soobstoja gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, gozdarstva, lovstva in varstva prostoživečih živalskih vrst, sladkovodnega in morskega ribištva, lahko opravlja tudi kontrolo v postopkih izvajanja ukrepov iz pristojnosti Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Inšpektorat je glede na delovno področje sestavljen iz štirih inšpekcij in službe za skupne in pravne zadeve.

Inšpekcije, ki delujejo v okviru inšpektorata so:

- **Kmetijska inšpekcija (KI),**
- **Vinarska inšpekcija (VI),**
- **Gozdarska inšpekcija (GI),**
- **Lovska in ribiška inšpekcija (LRI).**

Zakonodaja

V tem seznamu navajamo le nabor poglavitnih zakonov z delovnega področja inšpektorata. Njihove uradne objave niso citirane, zaradi številnih sprememb predpisov. Vsa zakonodaja je dostopna preko spletnih strani IRSKGLR (www.ikglr.gov.si) oziroma Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter drugih ministrstev.

Predpisi s področja državne ureditve

- Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – UPB, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16)
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – UPB, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – UPB, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv in 67/17 in 84/18)

Predpisi s področja upravnega prava ter prekrškov

- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – UPB, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13)
- Zakon o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – UPB, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J in 32/16 in 30/18 – ZKZaš)
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – UPB, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US)
- Zakon o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16 in 10/17 – ZPP-E, 11/18 – ZIZ-L in 35/18 – odl. US)
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – UPB in 40/14)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB)
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18)
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18)

Materialni predpisi

Kmetijska inšpekcija

Nacionalna zakonodaja:

- Zakon o kmetijstvu (Ur.l. RS, št. 45/2008, 90/2012, 26/2014, 27/2017 in 22/18)
- Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/2015 in 36/18)
- Uredba o izvajanju javne svetovalne službe v čebelarstvu (Uradni list RS, št. 9/2015)
- Uredba o izvajanju državne javne službe na osuševalnih in namakalnih sistemih (Uradni list RS, št. 82/18)
- Pravilnik o registru kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 83/2016, 23/17 in 69/17 in 72/18)
- Pravilnik o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Uradni list RS, št. 122/2008, 4/2010, 110/2010)
- Pravilnik o metodah merjenja zemljišč in o tehničnih tolerancah meritev (Uradni list RS, št. 44/2016)
- Uredba o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 v letu 2018 (Uradni list RS, št. 38/17, 10/18, 19/18 in 59/18)
- Pravilnik o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/2014, 15/2016 in 78/18)
- Pravilnik o seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije (Uradni list RS, št. 7/2016)
- Pravilnik o evidenci za sektor mleka in o tržno informacijskem sistemu za trg mleka in mlečnih izdelkov (Uradni list RS, št. 66/2017)
- Pravilnik o tržno informacijskem sistemu za trg govejega mesa (Uradni list RS, št. 30/2009)
- Pravilnik o tržno informacijskem sistemu trga prašičjega mesa (Uradni list RS, št. 21/2015)
- Uredba o ureditvi trga s hmeljem (Uradni list RS, št. 20/2009, 60/2010, 88/2011, 50/2015)
- Uredba o ureditvi trga z oljčnim oljem (Uradni list RS, št. 20/2009)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D in 79/17)
- Uredba o ugotavljanju onesnaženosti kmetijskih zemljišč in gozda (Uradni list SRS, št. 6/1990, Uradni list RS, št. 59/1996 - ZKZ, 68/1996, 68/1996)

- Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/2009, 5/2013, 22/2015, 12/2017)
- Uredba o podrobnejših merilih za presojo, ali obdelovalec ravna kot dober gospodar (Uradni list RS, št. 81/2002)
- Uredba o izvajanju ukrepa odpravljanje zaraščanja na kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 3/2017 in 18/18)
- Pravilnik o uporabi kmetijskih zemljišč za gozdne plantaže (Uradni list SRS, št. 7/1986)
- Pravilnik o tehničnih, strokovnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za izdelavo strokovnih podlag s področja kmetijstva (Uradni list RS, št. 80/2016)
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)
- Pravilnik o katastru čebelje paše, čebelarstem pašnem redu in programu napovedi medenja (Uradni list RS, št. 60/2013)
- Pravilnik o označevanju čebelnjakov in stojišč (Uradni list RS, št. 117/2008, 55/2013, 92/2015)
- Pravilnik o pogojih za odobritev vzrejalšč čebeljih matic, testnih postaj in priznanje drugih organizacij v čebelarstvu ter o pogojih glede reje in prometa s čebeljim plemenskim materialom (Uradni list RS, št. 125/2003, 34/2004 - popr., 100/2010)
- Pravilnik o identifikaciji in registraciji goveda (Uradni list RS, št. 50/2016)
- Pravilnik o identifikaciji in registraciji prašičev (Uradni list RS, št. 112/2013, 87/2014, in 15/16 in 81/18)
- Pravilnik o identifikaciji in registraciji drobnice (Uradni list RS, št. 75/2010, 26/2014, 87/2014, in 15/16)
- Pravilnik o identifikaciji in registraciji kopitarjev (Uradni list RS, št. 12/2015)
- Pravilnik o centralnem registru objektov akvakulture in komercialnih ribnikov ter o zbiranju podatkov o staležu in proizvodnji akvakulture (Uradni list RS, št. 3/2011)tki
- Uredba o načinu in pogojih izvajanja javnih služb v živinoreji (Uradni list RS, št. 99/2008)
- Zakon o mineralnih gnojilih (ZMinG-1) (Uradni list RS, št. 29/2006, 90/2012 – ZdZPVHVVR)
- Pravilnik o kakovosti mineralnih gnojil (Uradni list RS, št. 105/2006)
- Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov (ZPKZP) (Uradni list RS, št. 26/2011, 57/2012)
- Uredba o določitvi višine in začetku plačevanja obveznega prispevka za promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov za zavezance sektorja pridelave in predelave mleka (Uradni list RS, št. 55/2015)
- Uredba o določitvi višine in začetku plačevanja obveznega prispevka za promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov za zavezance sektorja pridelave in predelave sadja (Uradni list RS, št. 81/2016)
- Zakon o soobstoju gensko spremenjenih rastlin z ostalimi kmetijskimi rastlinami (Uradni list RS, št. 41/09 in 69/15 – ZOPPGSR)
- Zakon o omejevanju ali prepovedi pridelave gensko spremenjenih rastlin (ZOPPGSR) (Uradni list RS, št. 69/2015)
- Uredba o podrobnih ukrepih za pridelavo gensko spremenjene koruze (Uradni list RS, št. 12/2010)
- Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/2007, 102/2007, 40/2012 – ZUJF in 17/2014)
- Zakon o agrarnih skupnostih (ZAgrS) (Uradni list RS, št. 74/2015)
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09

- ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE)
- Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/2013, 56/2015)
- Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/2015, 69/2015)
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/2002, 2/2004 – ZZdrI-A, 41/2004 – ZVO-1, 57/2008, 57/2012, 100/2013, 40/2014 in 56/2015)
- Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/1996, 41/2004 - ZVO-1)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov za območja občin Šmartno ob Paki, Polzela in Braslovče (Ur.l. RS, št. 98/11 in 93/2013 in 84/16)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov za območje Celja in Žalca (U.l. RS, št. 25/2016)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane (Ur.l. RS, št. 49/08, 72/12 in 69/2013)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Apaškega polja (Ur.l. RS, št. 59/2007, 32/2011 in 22/2013, 79/2015)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Dravsko-ptujskega polja (Ur.l. RS, št. 59/2007, 32/2011 in 24/2013, 79/2015)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrane in Dravskega polja (Ur.l. RS, št. 24/07, 32/11 in 22/13, 79/2015)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Selniška dobrava (Ur.l. RS, št. 72/2006, 32/2011 in 22/2013, 79/2015)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja (Ur.l. RS, št. 120/2004, 7/2006, 1/2012 in 44/2012, 43/2015)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane (Ur.l. RS, št. 115/2007, 9/2008 – popr., 65/2012 in 93/2013)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov na območju občine Jezersko (Ur.l. RS, št. 24/2012)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov na območju občine Jesenice (Ur.l. RS, št. 62/2013 in 92/2014)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov na območju Slovenj Gradca (Ur.l. RS, št. 56/2015)
- Uredba o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov za območje občin Črnomelj, Metlika in Semič (U.l. RS, št. 53/1206)
- Uredba o načinu izplačevanja in merilih za izračun nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima (Uradni list RS, št. 105/11, 64/12, 44/13, 55/15, 97/15 in 77/16)
- Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/2014 – uradno prečiščeno besedilo in 61/2017 – GZ)
- Zakon o planinskih poteh (Uradni list RS, št. 61/2007)
- Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/2010, 46/2014 – ZON-C in 60/2017)
- Zakon o prepovedi nomadske paše (Uradni list SRS, št. 38/1974, 11/1981, 42/1986 in Uradni list RS, št. 4/1992)
- Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/2014 in 47/2015 – ZZSDT)

Evropska zakonodaja:

- Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L št. 375 z dne 31. 12. 1991, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/64/EU z dne 17. decembra 2013 o spremembi direktiv Sveta 91/271/EGS in 1999/74/EC ter direktiv 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES in 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L št. 353 z dne 28. 12. 2013, str. 8)
- Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv
- Uredba (ES) št. 1069/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih)
- Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (Uradni list RS, št. 58/11)
- Uredba (ES) št. 2003/2003 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 13. oktobra 2003 o gnojilih (Besedilo velja za EGP)

Vinarska inšpekcija

Nacionalna zakonodaja:

- Zakon o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D)
- Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05 – uradno prečiščeno besedilo, 90/07, 102/07, 40/12 – ZUJF in 17/14)
- Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14 in 47/15 – ZZSDT)
- Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07)
- Pravilnik o označevanju in embalaži vina (Ur.l. RS, št. 37/2010 in 8/2017)
- Pravilnik o kletarski evidenci in spremnih dokumentih za promet z vinom (Ur.l. RS, št. 96/2009)
- Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja - Bizeljčan (Ur.l. RS, št. 22/2009, 59/2009)
- Uredba o ureditvi trga z vinom (Ur.l. RS, št. 69/2008, 77/2008, 27/2009, 6/2012, 24/13, 66/14, 38/16 in 14/17)
- Pravilnik o višini stroškov za izdelavo predhodnega mnenja o ustreznosti elaborata, ki določa naziv PTP, za spremljanje dozorevanja grozdja, za mnenje o ustreznosti

- količine in kakovosti grozdja za pridelavo vrhunskega vina ZGP, za izdelavo 3 izotopskih analiz in za dodatno izobraževanje pokuševalcev (Ur.l. RS, št. 31/2008, 104/2009, 51/12, 32/13, 15/14, 17/15 in 29/16)
- Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja - teran (Ur.l. RS, št. 16/2008 in 105/06 – ZVin)
 - Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja - Metliška črnina in Belokranjec (Uradni list RS, št. 5/08 in 21/18)
 - Pravilnik o seznamu geografskih označb za vina in trsnem izboru (Ur.l. RS, št. 49/2007)
 - Pravilnik o registru pridelovalcev grozdja in vina (Ur.l. RS, št. 16/2007, 62/2009 in 4/2016)
 - Pravilnik o načinu jemanja vzorcev vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina ter vzorcev enoloških sredstev za analize in postopku z odvzetimi predmeti (Ur.l. RS, št. 94/2005 in 105/2006-ZVin)
 - Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati grozdje za predelavo v vino, o dovoljenih tehnoloških postopkih in enoloških sredstvih za pridelavo vina in o pogojih glede kakovosti vina, mošta in drugih proizvodov v prometu (Ur.l. RS, št. 43/2004, 127/2004, 112/2005 in 105/06-Zvin)
 - Pravilnik o imenovanju pokuševalcev in pooblaščenih organizacij za preizkušanje pokuševalcev in organoleptičnih sposobnosti kmetijskih inšpektorjev (Ur.l. RS, št. 69/2001, 87/2001 popr. in 105/06-ZVin)
 - Navodilo o fizikalno kemijskih analizah grozdnega mošta in vina (Ur.l. RS, št. 43/2001, in 105/06 – ZVin)
 - Pravilnik o postopku in načinu ocenjevanja mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina (Ur.l. RS, št. 32/2000, 99/2001, in 105/06 – ZVin)
 - Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja - cviček (Uradni list RS, št. 3/00, 66/04 in 105/06 – ZVin)
 - Pravilnik o kontroli kakovosti grozdja v času trgatve (Ur.l. RS, št. 68/1999, 79/2000, 69/2001. in 105/06-ZVin)
 - Pravilnik o označevanju in embalaži vina (Uradni list RS, št. 37/10 in 8/17)
 - Uredba o izvajanju določenih Uredb Skupnosti glede živil in higiene uradnega nazora nad živili (Uradni list RS, št. 72/2010)
 - Pravilnik o registraciji in odobritvi obratov na področju živil (Uradni list RS, št. 96/14),
 - Pravilnik o zdravstvenih zahtevah za osebe, ki pri delu v proizvodnji in prometu z živili prihajajo v stik z živili (Uradni list RS, št. 82/03 in 25/09)
 - Uredba o sistemu dovoljenj za zasaditev vinske trte (Uradni list RS, št. 4/16 in 23/17)
 - Pravilnik o ostankih pesticidov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih (Ur.l. RS, št. 84/2004, 108/07, 16/09 in 31/17)
 - Odredba o zgornji meji količine vina za lastno rabo (Uradni list RS, št. 19/02 in 47/16 – Ztro-1)
 - Pravilnik o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja – Ritoznojčan (Uradni list RS, št. 38/16)

- Odlok o potrdilih o kakovosti in geografskem poreklu vina pri uvozu in izvozu vina s poreklom iz Republike Slovenije in držav, ki delujejo v okviru Evropske unije in o uradnih organih, ki jih izdajajo (Uradni list RS, št. 60/02)
- Uredba o izvajanju uredbe (ES) o aditivih za živila (Uradni list RS, št. 12/2011, 87/2012)

Evropska zakonodaja:

- Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007
- Uredba Komisije (ES) št. 607/2009 z dne 14. julija 2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 v zvezi z zaščitenimi označbami porekla in geografskimi označbami, tradicionalnimi izrazi, označevanjem in predstavitvijo nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja
- Uredba Komisije (ES) št. 606/2009 z dne 10. julija 2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 glede kategorij proizvodov vinske trte, enoloških postopkov in z njimi povezanih omejitev
- Uredba Komisije (ES) št. 436/2009 z dne 26. maja 2009 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 glede registra vinogradov, obveznih prijav ter zbiranja informacij za spremljanje trga, dokumentov, ki spremljajo prevoz proizvodov, in evidenc, ki se vodijo v vinskem sektorju
- Uredba Komisije (ES) št. 555/2008 z dne 27. junija 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 o skupni ureditvi trga za vino glede podpornih programov, trgovine s tretjimi državami in obsega vinogradniških površin ter o izvajanju nadzora v vinskem sektorju
- Izvedbena Uredba Komisije 2016/1150 z dne 15. aprila 2016 o določitvi pravil za uporabo Uredbe 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju
- Izvedbena Uredba Komisije (EU) št. 579/2012 z dne 29. junija 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 607/2009 o določitvi nekaterih podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 v zvezi z zaščitenimi označbami porekla in geografskimi označbami, tradicionalnimi izrazi, označevanjem in predstavitvijo nekaterih proizvodov iz vinskega sektorja
- Mednarodni sporazumi Evropske Skupnosti s tretjimi državami, ki urejajo zaščito poimenovanj vin in medsebojno priznavanje enoloških postopkov in sredstev
- Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14)
- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe,

Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditve regulativnemu postopku s pregledom – Drugi del (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109)

- Uredba EU št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in svet z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004
- Uredba o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora (Ur.l. RS, št. 16/2009, 40/2010 in 31/17)
- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS
- Uredba (ES) št. 1333/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila s spremembami
- Uredba Komisije (ES) št. 436/2009 z dne 26. maja 2009 o podrobnih pravilih za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 479/2008 glede registra vinogradov, obveznih prijav ter zbiranja informacij za spremljanje trga, dokumentov, ki spremljajo prevoz proizvodov, in evidenc, ki se vodijo v vinskem sektorju – veljavna do 03.03.2018
- Uredba sveta (ES) št. 207/2009 z dne 26. februarja 2009 o blagovni znamki Evropske unije
- UREDBA (ES) št. 258/97 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 27. januarja 1997 v zvezi z novimi žvili in novimi živilskimi sestavinami
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/273 z dne 11. decembra 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte, registra vinogradov, spremnih dokumentov in certificiranja, registra o prejemu in izdaji, obveznega prijavljanja, uradnega obveščanja in objavljanja sporočenih informacij ter o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede ustreznih preverjanj in kazni, spremembi uredb Komisije (ES) št. 555/2008, (ES) št. 606/2009 in (ES) št. 607/2009 ter razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 436/2009 in Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560 - veljavna od 03.03.2018,
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/274 z dne 11. decembra 2017 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede sistema dovoljenj za zasaditev vinske trte, certificiranja, registra o prejemu in izdaji, obveznega prijavljanja in uradnega obveščanja ter Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede ustreznih preverjanj ter razveljavitvi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/561 - veljavna od 03.03.2018,
- Izvedbena Uredba Komisije 2016/1150 o določitvi pravil za uporabo Uredbe 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju
- Uredba Sveta (EGS) št. 1601/91 z dne 10. junija 1991 o določitvi splošnih pravil za opredelitev, opis in predstavitev aromatiziranih vin, aromatiziranih pijač na osnovi vina in aromatiziranih mešanih pijač iz vinskih proizvodov

- Uredba 882/2004 Evropskega parlamenta in sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali

Gozdarska inšpekcija

- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16)
- Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu (Uradni list RS, št. 58/02, 85/02 - popr., 45/04 - ZdZPKG in 77/11)
- Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 62/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/10 in 40/14 – ZIN-B in 21/18 – ZNOrg)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16 in 27/17 – ZKme-1D in 79/17)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18)
- Zakon o planinskih poteh (Uradni list RS, št. 61/07)
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17 – GZ in 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE)
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08 in 46/14 – ZON-C in 31/18)
- Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – GZ)
- Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14 in 47/15 – ZZSDT)
- Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 – popr.)
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98, 56/99 – ZON, 41/04 – ZVO-1 in 58/11)
- Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 20/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih glivah (Uradni list RS, št. 57/98, 56/99 – ZON, 41/04 – ZVO-1 in 58/11)
- Uredba EU št. 995/2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode z dne 20.10.2010

Lovska in ribiška inšpekcija

PODROČJE LOVSTVA

- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08 in 46/14 – ZON-C in 31/18)
- Odlok o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 110/2004)

- Uredba o ustanovitvi lovišča s posebnim namenom Brdo pri Kranju (Ur. l. RS, št. 114/2004)
- Uredba o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 117/2004 in 38/14)
- Uredba o podelitvi koncesij za trajnostno gospodarjenje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 100/2008)
- Odlok o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur. l. RS, št. 128/2004 in 38/14)
- Uredba o dopolnitvah Uredbe o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 38/14)
- Pravilnik o vsebini in načinu vodenja katastra lovsko upravljavskih območij, lovišč in lovišč s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 8/2005 in 80/12)
- Pravilnik o merilih za finančno ovrednotenje določenih nalog lovskih organizacij (Ur. l. RS, št. 73/2005)
- Pravilnik o območnih združenjih upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom (Ur. l. RS, št. 62/2006)
- Pravilnik o sprejemu letnih načrtov lovsko upravljavskih območij v Republiki Sloveniji za leto 2005 (Ur. l. RS, št. 52/2005)
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/2010)
- Pravilnik o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Ur. l. RS, št. 120/05 in 29/15)
- Pravilnik o sprejemu letnih načrtov lovsko upravljavskih območij v Republiki Sloveniji za leto 2006 (Ur. l. RS, št. 58/2006)
- Pravilnik o sprejemu letnih načrtov lovsko upravljavskih območij v Republiki Sloveniji za leto 2007 (Ur. l. RS, št. 50/2007)
- Pravilnik o sprejemu letnih načrtov lovsko upravljavskih območij v Republiki Sloveniji za leto 2010 (Ur. l. RS, št. 41/2010)
- Pravilnik o vrstah in moči lovskega orožja, načinu zasledovanja ranjene ali obstreljene živali ter višini škode na divjadi, ki je povzročena s protipravnim lovom (Ur. l. RS, št. 50/2016)
- Uredba o določitvi divjadi in lovnihi dob (Ur. l. RS, št. 101/2004, 81/14)
- Pravilnik o polharski dovolilnici (Ur. l. RS, št. 75/2009)
- Pravilnik o minimalnih pogojih za zaščito posameznih ne lovnihi površin pred škodo od divjadi (Ur. l. RS, št. 42/2016)
- Pravilnik o organizaciji lovsko-čuvajske službe, o vsebini in pogojih za opravljanje izpita za lovskega čuvaja ter obliki izkaznice in službenega znaka (Uradni list RS, št. 120/05, 79/06, 17/11 in 46/16)
- Pravilnik o pogojih za opravljanje lovskega izpita in obliki dokazila o opravljenem lovskem izpitu (Ur. l. RS, št. 3/2006 in 37/07)
- Pravilnik o lovski izkaznici (Ur. l. RS, št. 4/2012)
- Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – UPB, in 21/18 – ZNOrg)
- Pravilnik o zaščiti živali med prevozom (Uradni list RS, št. 62/09)
- Odredba o bivalnih razmerah in oskrbi živali prostoživečih vrst v ujetništvu (Ur. l. RS, št. 90/2001 in 46/14 – ZON-C)
- Pravilnik o zaščiti živali pri zakolu (Ur. l. RS, št. 33/2005, 5/2006, 71/13 in 5/17)
- Uredba o zatočišču za živali prostoživečih vrst (Ur. l. RS, št. 98/2002, 46/2004 in 39/08)
- Pravilnik o označevanju živali prostoživečih vrst v ujetništvu (Ur. l. RS, št. 58/2004)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04,

- 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14 in 64/16)
- Odlok o ukrepu odvzema osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave za obdobje do 30. septembra 2019 (Uradni list RS, št. 74/18)

PODROČJE SLADKOVODNEGA RIBIŠTVA

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06)
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/09)
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/07)
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/07)
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/07)
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/07)
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/07, 75/10)
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za porabljanje (Uradni list RS, št. 61/10)
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/07 in 100/12)
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08)
- Pravilnik o ribškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/08)
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiške čuvajske službe (Uradni list RS št. 85/08)
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/08)
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/08)

PODROČJE MORSKEGA RIBIŠTVA

- Zakon o morskem ribištvu (Uradni list RS št. 115/2006, 76/2015 in 69/17)
- Pravilnik o prostočasnem ribolovu na morju (Ur.list RS 64/2008)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS št. 96/2004, 46/2014, 21/18 – ZNOrg in 31/18)
- Uredba o spremljanju ulova in prodaji ribiških proizvodov (Uradni list RS št. 2/2013, 38/2016)
- Uredba o izvajanju uredbe (EGS), uredb (ES) in uredb (EU) za določitev prekrškov in sankcij s področja skupne ribiške politike (Uradni list RS, št. 75/16 in 76/17)
- Uredba o izvajanju uredb (ES) o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje (Uradni list RS, št. 50/16 in 76/17)
- Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006.

- Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 404/2011 z dne 8. aprila 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike
- Uredba Komisije (ES) št. 1010/2009 z dne 22. oktobra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1005/2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje
- Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES
- Uredba (EU) 2016/1627 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 o vzpostavitvi večletnega načrta za obnovo staleža modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 302/2009
- Uredba (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000
- Uredba (ES) št. 1967/2006 z dne 21. decembra 2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju, spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1626/94
- Uredba sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2005 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999

Organizacijske in splošne zadeve

Organizacija

Na dan 31. 12. 2018 je Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo deloval na 20 lokacijah po Sloveniji, organiziran v uradu glavne inšpektorice in 8 območnih enotah. V okviru inšpektorata so delovale 4 inšpekcije in centralno organizirana služba za skupne in pravne zadeve:

- Inšpekcija za kmetijstvo,
- Inšpekcija za gozdarstvo,
- Inšpekcija za vinarstvo,
- Inšpekcija za lovstvo in ribištvo,
- Služba za skupne in pravne zadeve.

Kadrovski viri

Enotni kadrovski načrt Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za leto 2018 in 2019 številka 100-4/2018/1 z dne 17. 1. 2018, je določil, da je dovoljeno število zaposlenih v Inšpektoratu Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo na dan 31. 12. 2018, 87 zaposlenih ter 1 pripravnik. Na dan 31. 12. 2018 je bilo v Inšpektoratu Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo zaposlenih 86 javnih uslužbencev za

nedoločen čas (od tega dve popolnitvi delovnega časa, ki se ne štejeta v kadrovski načrt) ter 4 uslužbenci za določen čas (2 uslužbenca zaradi razloga povečanega obsega dela, 1 uslužbenka je nadomeščala ter 1 pripravnik), od tega 5 javnih uslužbencev, ki so delali krajši delovni čas. Trije javni uslužbenci so delali krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v skladu s predpisi o starševskem dopustu je delala krajši delovni čas 1 javna uslužbenka, 1 javna uslužbenka pa ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas. Od 5 javnih uslužbencev, ki so delo opravljali s krajšim delovnim časom, so vsi javni uslužbenci delali 20 ur na teden.

Struktura zaposlenih po delovnih mestih je bila naslednja:

- 72 inšpektorskih delovnih mest,
- 1 nadzorniško delovno mesto,
- 7 ostalih uradniških delovnih mest,
- 10 strokovno tehničnih delovnih mest.

V letu 2018 je 5 javnih uslužbencev nastopilo z delom v inšpektoratu, delovno razmerje pa je prenehalo 4 javnim uslužbencem. Na dan 31. 12. 2018 je bilo v inšpektoratu zaposlenih 46 žensk (51,1 % od vseh zaposlenih) in 44 moških (48,9 % od vseh zaposlenih). Povprečna starost zaposlenih je znašala 53 let.

Število zaposlenih po *notranjih organizacijskih enotah* (NOE) je bilo naslednje:

Število zaposlenih po NOE na dan 31.12.2018:

Naziv NOE	Št. zaposlenih
Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo- UGI(urad glavne inšpektorice)	3
Inšpekcija za kmetijstvo – UGI	3
Inšpekcija za gozdarstvo – UGI	1
Inšpekcija za vinarstvo – UGI	0
Inšpekcija za lovstvo in ribištvo – UGI	1
Služba za skupne in pravne zadeve - UGI	8
Območna enota Celje	14
Območna enota Koper	11
Območna enota Kranj	6
Območna enota Ljubljana	14
Območna enota Maribor	9
Območna enota Murska Sobota	5
Območna enota Nova Gorica	6
Območna enota Novo mesto	9
SKUPAJ	90

Izobrazbena struktura zaposlenih je naslednja:

Izobrazbena struktura zaposlenih:

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih	Odstotek od skupnega števila zaposlenih
Doktorat	1	1
Magisterij	14	16
Univerzitetna, druga bolonjska	58	64
Visoka strokovna, prva bolonjska	8	9
Višja strokovna	3	3
Srednja	6	7
SKUPAJ	90	100 %

Na kadrovskem področju so bile v letu 2018 izvajane in izvedene vse aktivnosti, določene z Zakonom o javnih uslužbencih, ki se nanašajo na karierni razvoj zaposlenih. V skladu s 105. členom Zakona o javnih uslužbencih, ki določa, da mora nadrejeni vsaj enkrat letno opraviti razgovor z vsakim javnim uslužbencem, so bili opravljeni letni razgovori z zaposlenimi.

Izobraževanje

Zaposleni so se v letu 2018 udeležili različnih seminarjev, tečajev, konferenc in drugih oblik izpopolnjevanja in usposabljanja.

Finančni viri

Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo je neposredni proračunski uporabnik in je v celoti financiran iz sredstev Proračuna RS. Delno se za potrebe ribiške inšpekcije preko Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano zagotavljajo sredstva EU v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, ukrepa Nadzor in izvrševanje v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014-2020. Sprejeti finančni načrt IRSKGLR za leto 2018 je bil določen v naslednji strukturi in višini:

Preglednica 1: Finančni načrt IRSKGLR za leto 2018.

PU / PP	Naziv PU	Sprejeti proračun v EUR
2336	Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	3.879.396
PP 261810	Certifikati, informatika, obrazci in registri	33.155
PP 261910	Analize odvzetih vzorcev inšpekcije in izvedenci	116.253
PP 452410	Materialni stroški	340.676
PP 597010	Plače	3.298.963
PP 677510	Izvršbe inšpekcijskih odločb	14.849
PP 772010	Investicije in investicijsko vzdrževanje	30.000
PP 774210	Prevozna sredstva – sredstva odškodnin	500
PP 895900	Sredstva od prodaje državnega premoženja	45.000

Poraba sredstev v letu 2018 je bila glede na sprejeti proračun nižja za 1,7%. Poraba sredstev na posamezni proračunski postavki je bila večinoma v skladu s planirano letno dinamiko porabe.

Obrazložitev porabe po posameznih proračunski postavkah:

Na PP261810 Certifikati, informatika, obrazci in registri so bila sredstva porabljenjena v skladu z namenom postavke za potrebe informatike in nadaljevanje združevanja in posodabljanja

poslovnih aplikacij za potrebe IRSKGLR. Dejanska poraba je znašala 21.497 EUR, kar glede na sprejeti proračun znaša 64,8%.

Na PP 261910 Analize odvzetih vzorcev inšpekcije in izvedenci je bila poraba v skladu s planom in brez večjih odstopanj v deležu 93,8%, sredstva so bila porabljena za izvedbo analiz odvzetih vzorcev v inšpekcijskih postopkih na področju kmetijstva, lovstva, ribištva in vinarstva.

Na PP 452410 Materialni stroški je bila poraba nekoliko nižja od planirane in sicer 84,5%. Sredstva zagotavljajo delovanje organa, delovne pogoje za nemoteno delo uslužbencev.

Na PP 597010 Plače je bila poraba večja od planirane za 1,2%. Sredstva na tej PP so namenjena plačam uslužbencev v skladu s kadrovskim načrtom in veljavno zakonodajo.

Na PP 677510, ki je namenjena Izvršbam inšpekcijskih odločb po drugi osebi, je bila poraba višja od pričakovane, del sredstev je bil prerazporejen na PP 261810. Glede na veljavni proračun je bilo porabljenih za 37% več sredstev. Sredstva so bila porabljena za stroške izvršb inšpekcijskih odločb po drugi osebi na področju kmetijske in ribiške inšpekcije.

Na PP 772010 Investicije in investicijsko vzdrževanje je bila poraba v skladu z načrtovano. Iz sredstev ne tej postavki sta bili kupljeni dve službeni vozili s povišanim podvozjem, prenova tajništva in skupnega prostora.

Za potrebe ribiške inšpekcije je bilo v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, ukrepa Nadzor in izvrševanje v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014-2020 preko Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dobavljeno novo službeno plovilo Pičuljan, službeno vozilo Citroen Berlingo in strojna računalniška oprema.

Preglednica 2. Izvedba finančnega načrta IRSKGLR za leto 2018.

PP	Naziv proračunske postavke	Sprejeti proračun v €	Izplačila upravičencem v letu 2018 v €	% porabe glede na veljavni proračun
261810	Certifikati, informatika, obrazci in registri	33.155	21.497	64,8
261910	Analize odvzetih vzorcev inšpekcije in izvedenci	116.253	108.991	93,8
452410	Materialni stroški	340.676	287.840	84,5
597010	Plače	3.298.963	3.339.786	103,0
677510	Izvršbe inšpekcijskih odločb	14.849	20.348	137,0
772010	Investicije in investicijsko vzdrževanje	30.000	29.874	99,6
774210	Prevozna sredstva – sredstva odškodnine	6.295 (veljavni)	0	0
895900	Stvarno premoženje – sredstva od prodaje državnega premoženja	8.411 (veljavni)	2.100	25,0
	SKUPAJ	3.848.602	3.810.436	99,0

Obrazložitev večjih odstopanj med sprejetim in realiziranim finančnim načrtom

Odstopanja so se pojavila na PP261810 Certificati, informatika, obrazci in registri, kjer je bila predvidena poraba v višini 33.155 EUR, dejansko pa je prišlo do realizacije v višini 21.497 EUR. Sredstva, ki niso bila porabljena, so bila v znesku 5.500 EUR prerazporejena na postavko 677510 za potrebe izvršb inšpekcijskih odločb kmetijske in ribiške inšpekcije. Glede na sprejeti proračun je bilo na postavki porabljenih 64,8%.

Na PP 452410 Materialni stroški je bila poraba proračunskih sredstev nižja od sprejetega proračuna. Porabljenih je bilo 84,5% sredstev.

Za potrebe zagotavljanja sredstev za plače, zaradi spremembe kadrovskega načrta in predvidenih dodatnih zaposlitev treh ribiških inšpektorjev za pomoč pri delu na morju v povezavi z arbitražnim sporazumom, je bilo potrebno zagotoviti dodatna sredstva. Realizacija je sprejeti proračun presegla za 1,2% oziroma v znesku 40.822,88 EUR. Dodatna sredstva v višini 72.000 EUR so bila prerazporejena iz MKGP. Dejansko sta bila za obdobje enega leta zaposlena dva uslužbenca, zato del sredstev ni bil porabljen v celoti.

Na PP 677510, ki je namenjena Izvršbam inšpekcijskih odločb po drugi osebi je bilo potrebno zagotoviti dodatna sredstva v višini 5.500 EUR, ker je v inšpekcijskih postopkih v tem času prišlo do povečanih potreb po izvršbah. Sredstva so bila prerazporejena iz PP 261810. Glede na sprejeti proračun je bilo porabljenih 37% več proračunskih sredstev.

Sprejeti proračun na namenskih postavkah 774210 in 895900 se razlikuje od veljavnega zaradi prvotno planirane prodaje službenega plovila in predvidenih prihodkov od prodaje ter minimalnih predvidenih prihodkov od odškodnin zavarovalnic. Ker do realizacije prodaje ni prišlo, poraba sredstev v predvideni višini ni bila mogoča.

Obrazložitev prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF

Sredstva na PP 774210 so nastala kot izplačilo odškodnin zavarovalnice ob škodnih dogodkih s prevoznimi sredstvi. Sredstva na PP 895900 so posledica prodaje starih 7 službenih vozil. Sredstva v višini 2.100 EUR na obeh namenskih proračunskih postavkah iz preteklega leta so bila namenjena nakupu novih službenih vozil. Ostanek namenskih sredstev leta 2018 v znesku 6.295 EUR na PP 774210 in 6.411 EUR na PP 895900 bo prenesen in porabljen v naslednjem proračunskem obdobju.

Javna naročila izvedena v letu 2018

Večina javnih naročil za potrebe IRSKGLR je bila realizirana v okviru skupnih javnih naročil za državno upravo, pod okriljem Direktorata za javna naročila pri MJU.

V letu 2018 smo izvedli 3 naročila malih vrednosti, ostalo pa so bila evidenčna javna naročila.

Preglednica 3: Pregled samostojno izvedenih javnih naročil v letu 2018

Zaporedna št. JN	Vrsta postopka	Predmet naročila	Vrsta postopka	Datum začetka postopka	Predvideno trajanje naročila	Ocenjena vrednost brez DDV
2336-01/2018	NMV	Ocenjevanje in analiza inšpekcijskih vzorcev vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina	storitev	12.2.2018	31.12.2018	13.900
2336-02/2018	NMV	Izvajanje vzorčenja tal v letu 2018	storitev	6.3.2018	31.12.2018	35.000
2336-03/2018	NMV	Servisiranje in vzdrževanje službenega plovila	blago	7.8.2018	36 mesecev	44.000

Informatika

Za informacijsko podporo zaposlenim na inšpektoratu sta pretežno skrbela dva zaposlena inšpektorja, ki sta poleg ostalih nalog skrbela za pomoč uporabnikom pri uporabi namizne računalniške opreme in poslovnih aplikacij, tekoče vzdrževanje ter programsko (SW) posodabljanje namizne in systemske strojne opreme (HW), nameščanje in prilagajanje uporabnikom nove namizne opreme idr. Z letom 2017 naj bi večino informacijske podpore za inšpektorat prevzel MJU, zato smo na tem področju tudi v letu 2018 sodelovali z Direktoratom za informatiko pri MJU. Direktor naj bi zagotavljal centralno podporo uporabnikov preko zunanjih izvajalcev, ki so bili izbrani v okviru skupnih javnih naročil. Dejansko smo te storitve koristili le za reševanje večjih težav z namizno računalniško opremo, npr. pri HW okvarah računalnikov, tiskalnikov ipd. ter pri nadomeščanju amortizirane strojne opreme z novo. Manj uspešno je bilo sodelovanje na področju zagotavljanja sistemskih storitev, kjer MJU ni imel dovolj lastnega kadra, zato smo večino dela na vzdrževanju strežnikov in namizne računalniške opreme, nadgradnjah in posodabljanju programske opreme, konfiguriranju nastavitev, kreiranju uporabnikov, pravic in drugih vsebin še vedno zagotavljali z lastnimi kadri. Ta rešitev pa ni dolgoročna, saj je systemska oprema vse bolj zahtevna in zahteva specializirana znanja za vsako vrsto systemske opreme in aplikacije. V prihodnje na tem področju zato pričakujemo boljšo podporo MJU. Prav tako je tudi večina systemske opreme že precej dotrajane in bi bila potrebna vsaj delne zamenjave. S servisiranjem in vzdrževanjem systemske opreme s strani MJU nismo bili zadovoljni, saj so postopki preveč komplicirani in dolgotrajni. Tudi na tem področju v prihodnje pričakujemo boljšo odzivnost MJU, tudi s konkretnimi rešitvami in odpravo težav.

Nekoliko boljše je bilo sodelovanje z MJU na področju dobave nove namizne računalniške opreme za zaposlene. V letu 2017 smo od MJU prejeli le 17 novih monitorjev, leta 2018 pa 2 namizna računalnika in zaslona, 33 prenosnikov, 5 tabličnih računalnikov, 5 zmogljivih namiznih skenerjev ter 3 namizne laserske tiskalnice. Poleg tega pa so ribiški inšpektorji iz posebnega javnega naročila, ki ga je financirala EU v okviru projekta Nadzor in izvrševanje v okviru OP ESFR 2014-2020, prejeli še 5 zmogljivih prenosnikov, 3 zmogljive namizne računalnike, 5 zaslonov ter 5 brizgalnih prenosnih tiskalnikov. Tako smo z računalniki in ostalo računalniško opremo, s katero delajo zaposleni na inšpektoratu, relativno dobro

preskrbljeni. Edini problem pa je, kot je bilo omenjeno že predhodno, da moramo nameščanje SW, prilagoditve uporabnikom ter migracijo podatkov iz stare opreme na novo, izvajati v lastni režiji.

Na področju telekomunikacijske opreme in mrežnih povezav je MJU v celoti zagotavljal ustrezeni nivo storitev, pri čemer gre pohvala MJU tudi za proaktivni pristop na področju komunikacijskih povezav. Pri okvarah in izpadih povezav je podpora hitro odreagirala. V letu 2018 smo skrbeli za nemoteno delovanje obstoječih poslovnih aplikacij in podatkovnih baz z lastnim znanjem, sklenili smo tudi pogodbo o razvojnem vzdrževanju in reinženiringu dveh poslovnih aplikacij v eno samo aplikacijo. Skrbeli smo za osnovno nujno skladnost aplikacij s spremembami zakonodaje z obveznostmi nacionalnega in mednarodnega poročanja. Z lastnimi kadri smo skrbeli za nujno nemoteno delovanje strežniške in druge systemske strojne opreme na katerih tečejo poslovne aplikacije. Nakupov systemske strojne opreme v letu 2018 nismo imeli, saj so bila vsa sredstva iz tega naslova prenesena na MJU. Izvajali smo le nujno potrebne spremembe na komunikacijskem omrežju, zamenjavo manjše stikalne opreme, kjer je zaradi dotrajanosti odpovedala.

V letu 2018 smo začeli z reinženiringom dveh poslovnih aplikacij inšpektorata, ki sta Informacijski sistem inšpektorata (ISI) in Silvaspec v eno centralno aplikacijo, ki jo po novem imenujemo eNIS. Iz prejšnjih reorganizacij organov državne uprave smo imeli večji del podatkov še v skupni podatkovni bazi z UVHVVR, kot je tudi skupen del strojne systemske infrastrukture za poslovne aplikacije. Na začetku smo najprej ločili podatkovno bazo, tako da smo razdelili podatke inšpektorata in UVHVVR na dve ločeni podatkovni bazi. Skupni so ostali le šifranti in povezava do podatkov izvornih registrov državne uprave kot so šifranti geodetskih podatkov, skupnih evidenc in registrov MKGP, s čimer ohranjamo enotne standarde in povezljivost podatkov v primeru njihove izmenjave z drugimi organi. Sledilo je združevanje podatkovne strukture ISI in Silvaspec v enotno podatkovno bazo. Najprej smo opravili analizo obeh podatkovnih baz in funkcionalnosti obeh aplikacij. Potem smo vse leto postopoma nadgrajevali novo podatkovno bazo eNIS z novo podatkovno strukturo in vanjo postopno transformirali podatke obeh aplikacij. Postopek je tekel postopoma in v več fazah, da smo obe aplikaciji ves čas prehoda ohranjali funkcionalni za nemoteno delo inšpektorjev. Do konca leta 2018 nam je uspelo združiti 80 % skupne podatkovne infrastrukture, preostali del pa čaka na združitev v letu 2019. Tako smo se znebili sinhronizacije podatkov in težav, ki so se pojavljale pri pripravi skupnih statistik in analiz, zaradi drugačnega nabora podatkov. Po novem bodo inšpektorji imeli eno samo podatkovno bazo in več aplikacijskih vmesnikov, ki bodo dostopali do istih podatkov. Namen tega je izboljšanje učinkovitosti dela, olajšati pripravo poročil in izmenjavo podatkov, do katere smo zavezani pri nadzoru morskega ribištva, kjer moramo Evropski komisiji in Evropski agenciji za nadzor morskega ribištva sproti poročati vse podatke o nadzoru morskega ribištva.

Inšpektorji pri svojem delu uporabljajo vse več aplikacij drugih državnih organov, kot so Zemljiška knjiga, aplikacije Zavoda za gozdove Slovenije, aplikacije Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, aplikacije in registre Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Finančne uprave RS, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za notranje zadeve in nekaterih drugih organov, kot sta UJP in MF. Na eni strani s tem inšpektorji pridobijo na času pri vpogledu v podatke iz uradnih evidenc in registrov, po drugi strani pa uporaba različnih aplikacij za njih pomeni tudi vse večji tehnološki izziv, saj je vsaka aplikacija napisana v drugačni tehnologiji, uporablja različne načine avtentikacije, ki so za navadne uporabnike prevelik tehnološki izziv. Tako imajo uporabniki za vsako izmed teh različna uporabniška imena in gesla, ponekod se avtentificirajo še s certifikati, da ne govorimo o izzivu različnih podpisnih komponent in varnostnih posodobitev brskalnikov, ki potem blokirajo zastarele aplikacije. Tako izzivov pri pomoči uporabnikov iz dneva v dan ne manjka, že zaradi uporabe tehnologije, ki ni v domeni inšpektorata.

DELO IRSKGLR PO INŠPEKCIJAH

PREGLED OPRAVLJENEGA DELA

ŠTEVILO POSTOPKOV PO ZAKONU O SPLOŠNEM UPRAVNEM POSTOPKU IN ZAKONU O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

V tabelah je predstavljeno število postopkov, ki so bili izvedeni po Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP) in Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) za preteklih sedem let.

Preglednica št. 1: KMETIJSKA INŠPEKCIJA

leto/št.	zapisnikov	sklepov	odločb	Opozoril	skupaj ZUP/ZIN
2012	8148	-	1888*	529	10565
2013	3785	662	756	539	5742
2014	5555	511	1007	136	7209
2015	5659	332	1081	192	7264
2016	7776	425	1353	175	9729
2017	7717	303	1261	136	9417
2018	6043	275	998	174	7490

* povečan nadzor registra čebelnjakov

Preglednica št. 2: VINARSKA INŠPEKCIJA

leto/št.	zapisnikov	sklepov	odločb	opozoril	skupaj ZUP/ZIN
2012	1612 6348*	419	846	120	9345
2013	3652	248	879	344	5123
2014	3302	345	436	375	4458
2015	5575	131	259	305	6270
2016	3979	332	453	103	4867
2017	4633	199	285	204	5321
2018	4320	83	358	305	5066

* povečan obseg nadzora vpisa vinogradov v register vinogradov

Preglednica št. 3: GOZDARSKA INŠPEKCIJA

leto/št.	zapisnikov	sklepov	odločb	opozoril	skupaj ZUP/ZIN
2012	2192	162	122	245	2721
2013	1751	237	93	223	2304
2014	2015	241	147	277	2680
2015	2574	388	200	404	3566
2016	2999	310	160	161	3630
2017	2706	332	134	158	3330

leto/št.	zapisnikov	sklepov	odločb	opozoril	skupaj ZUP/ZIN
2018	3105	487	162	169	3923

Preglednica št 4: LOVSKA IN RIBIŠKA INŠPEKCIJA

leto/št.	zapisnikov	sklepov	odločb	opozoril	skupaj ZUP/ZIN
2012	1504	254	162	63	1983
2013	1714	201	263	120	2288
2014	1702	125	214	74	2115
2015	1564	142	196	66	1968
2016	1440	126	139	31	1736
2017	1516	103	158	33	1810
2018	1188	99	145	44	1497

ŠTEVILO POSTOPKOV PO ZAKONU O PREKRŠKIH

V tabelah je razvidno število postopkov, ki so jih posamezne inšpekcije vodile po Zakonu o prekrških za obdobje zadnjih sedem let.

Preglednica št 1: KMETIJSKA INŠPEKCIJA

leto/št.	opozorila ZP	opomin ZP	plačilni nalog-globe ZP	odločbe-globe ZP	skupaj ZP
2012	74	49	158	32	313
2013	78	73	55	33	239
2014	136	43	73	33	285
2015	124	67	56	13	260
2016	151	59	112	39	361
2017	180	47	138	69	434
2018	113	122	141	54	430

Preglednica št. 2: VINARSKA INŠPEKCIJA

leto/št.	opozorila ZP	opomin ZP	plačilni nalog-globe ZP	odločbe-globe ZP	skupaj ZP
2012	228	41	13	9	291
2013	375	77	42	8	502
2014	233	82	70	7	392
2015	134	161	46	20	361
2016	190	152	42	32	416
2017	215	137	36	12	400
2018	43	236	36	25	340

Preglednica št. 3: GOZDARSKA INŠPEKCIJA

leto/št.	opozorila ZP	opomin ZP	plačilni nalog-globe ZP	odločbe-globe ZP	skupaj ZP
2012	179	139	113	200	631
2013	145	119	128	125	517
2014	135	119	95	141	490
2015	167	239	69	216	691
2016	376	731	225	330	1662
2017	246	477	87	422	1232
2018	177	352	93	328	950

Preglednica št.4: LOVSKA IN RIBIŠKA INŠPEKCIJA

leto/št.	opozorila ZP	opomin ZP	plačilni nalog-globe ZP	odločbe-globe ZP	skupaj ZP
2012	104	150	30	171	455
2013	149	64	44	129	386
2014	231	64	55	140	490
2015	213	58	41	126	438
2016	265	81	77	143	566
2017	152	96	29	205	482
2018	157	51	111	184	503

UGOTOVITVE IN VSEBINSKI KOMENTAR DELA

KMETIJSKA INŠPEKCIJA

Kmetijska inšpekcija opravlja nadzor nad štirinajstimi zakoni in dvajsetimi uredbami. Nadzor nad izvajanjem določb zakonov in podzakonskih predpisov je v letu 2018 izvajalo 26 kmetijskih inšpektorjev v 8 območnih enotah in 11 lokalnih izpostavah inšpektorata. Pri tem sta dve inšpektorici zaposleni za polovični delovni čas zaradi zdravstvenih težav, dva inšpektorja pa imata dvojna pooblastila, in sicer na področju vinarstva in sladkovodnega ribištva. Dve inšpektorici sta tudi vodji območnih enot v Mariboru in Novi Gorici, dve inšpektorici pa sta opravljali naloge za polovični delovni čas. Kot vsako leto, smo tudi v letu 2018 organizirali več skupnih sestankov in izobraževanj. Izobraževanja so potekala v okviru delovnih skupin kmetijskih inšpektorjev, konferenc ter splošnih programov usposabljanja. Na delovnih sestankih se inšpektorji seznaniijo z novostmi na področju zakonodaje, hkrati pa skušajo poenotiti postopke dela.

Med strateške cilje inšpekcije za kmetijstvo so bile v letu 2018 opredeljene naslednje naloge:

- preprečevanje zaraščanja in degradacije kmetijskih zemljišč in s tem ohranjanje fonda trajno varovanih kmetijskih zemljišč za boljše upravljanje z zemljišči; Velik problem predstavlja tudi degradacija zaradi nenamenske rabe kmetijskih zemljišč. V tem primeru je zelo pomembno

dobro sodelovanje z inšpekcijo za okolje in prostor ter policijo;

- nadzor dobre kmetijske prakse na zavarovanih in vodovarstvenih območjih za upoštevanje kmetijsko okoljskih načel ter upravljanja z vodami; poleg tega se je izvajal nadzor časovne omejitve uporabe tekočih organskih gnojil na kmetijskih zemljiščih; kriteriji za *oceno tveganja* so stopnja ogrožanja zdravja ljudi in okolja zaradi možnih onesnaževanj podtalnice na najožjih vodovarstvenih območjih iz kmetijske dejavnosti; pri tem je zelo pomembno sodelovanje z inšpekcijo za okolje in prostor ter zdravstvenim inšpektoratom;
- nadzor dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in prodaje kmetijskih pridelkov na tržnicah ter nadzor registrov za preprečevanje sive ekonomije. *Ocena tveganja* temelji na višini letnega dohodka, ustvarjenega na podlagi posamezne dopolnilne dejavnosti, obsega in števila dopolnilne dejavnosti na kmetiji, vrste dopolnilne dejavnosti, kjer je tveganje največje ter nepravilnostih iz preteklosti. Kmetijska inšpekcija pri tem nadzoru dobro sodeluje s FURS, TIRS in tudi z Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Gre za skupne akcije na terenu ali medsebojne odstopne zadeve v pristojno reševanje;
- nadzor nad delovanjem javnih služb in organizacij s področja kmetijstva in živinoreje in ohranjanje finančne discipline ter nadzor promocije kmetijskih in živilskih proizvodov slovenskega porekla;
- nadzor uporabe digestata in komposta na kmetijskih zemljiščih. Pri tem dobro sodelujemo tudi z Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja.

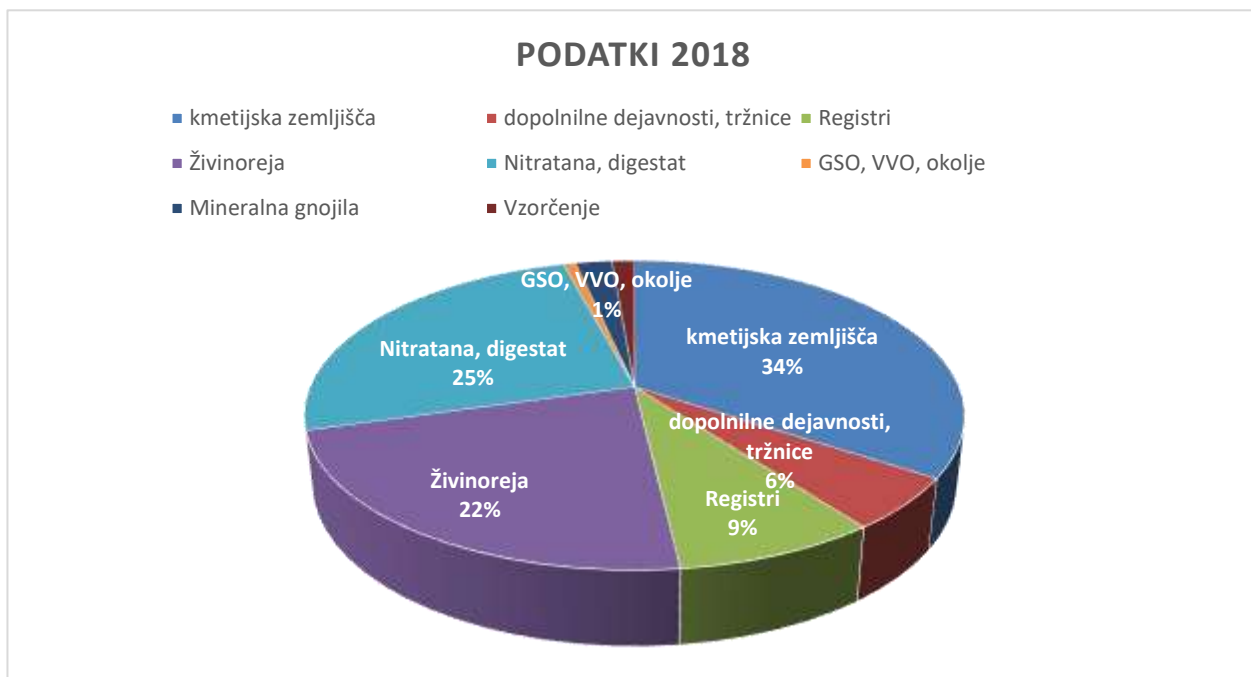
S strateškim načrtovanjem in oceno tveganja v skladu z usmeritvami Ministrstva za javno upravo se daje poudarek nadzoru okoljske in kmetijske problematike ohranjanja, obdelanosti in namenske rabe kmetijskih zemljišč, vodovarstvenim območjem v zvezi s preprečevanjem onesnaževanja tal, podtalnice in vodotokov, pravilnemu gnojenju na ranljivih območjih, nadzoru finančne discipline pri opravljanju osnovne in dopolnilne dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih in promociji kmetijskih pridelkov in živil ter nadzoru registrov. Poseben pomen ima tudi nadzor nad pravilnim delovanjem javnih služb s področja kmetijstva in živinoreje, ki so prejemniki sredstev iz državnega proračuna (kmetijsko svetovanje, rejski programi, vzdrževanje hidromelioracijskih sistemov). Vedno večji poudarek je tudi na vzorčenju tal na ostanke onesnaževal, nitrate, fitofarmacevtska sredstva na vodovarstvenih in ostalih okoljsko občutljivih območjih, na prisotnost GSO rastlin in vsebnosti THC v industrijski konoplji. Tako je bilo v letu 2018 odvzetih 31 vzorcev na prisotnost THC-ja v konoplji, kjer pa ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Velik pomen dajemo tudi sodelovanju z drugimi inšpekcijskimi službami v okviru regijskih koordinacij inšpekcij ali skupnih akcij, določenih na inšpekcijskem svetu glavnih inšpektorjev in inšpektorice. Tako kmetijska inšpekcija še posebej dobro sodeluje s predstavniki TIRS, FURS, UVHVVR, Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja, ko gre za nadzor porekla in sledljivosti kmetijskih pridelkov in živil na lokalnih trgih, ugotavljanja obsega kmetijske proizvodnje in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji v povezavi s KD in plačilom dohodnine, obveznim vpisom v registre kmetijskih gospodarstev, zaposlenimi na kmetiji in sezonskim delom ter posegi v prostor na kmetijskih zemljiščih. Poleg tega sodelujemo tudi z IRSOP, predvsem v primerih odlaganja odpadkov na zemljiščih in izrekanje ukrepov na naravovarstvenih območjih.

UGOTOVITVE KMETIJSKE INŠPEKCIJE PO PODROČJIH DELA

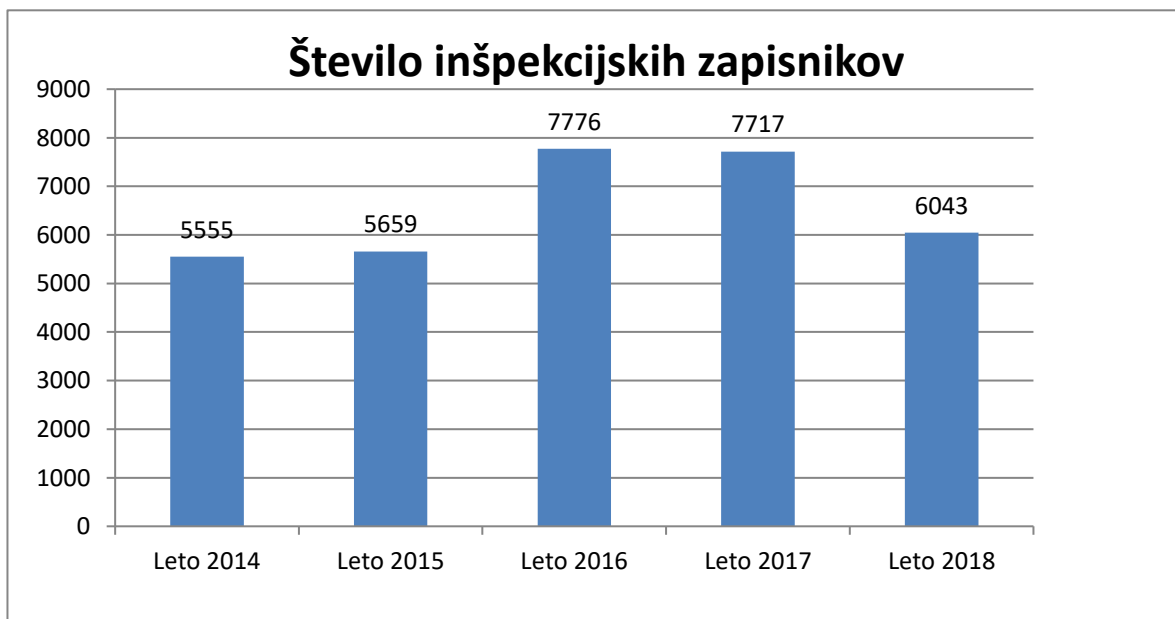
Kmetijski inšpektorji so v letu 2018 opravili 9322 pregledov in izdali 6043 zapisnikov. Ugotovili so 1299 nepravilnosti ter izdali 998 inšpekcijskih upravnih odločb.

Slika št. 1: Skupno število inšpekcijskih in kontrolnih pregledov kmetijske inšpekcije v letu 2018 po vsebinskih področjih.

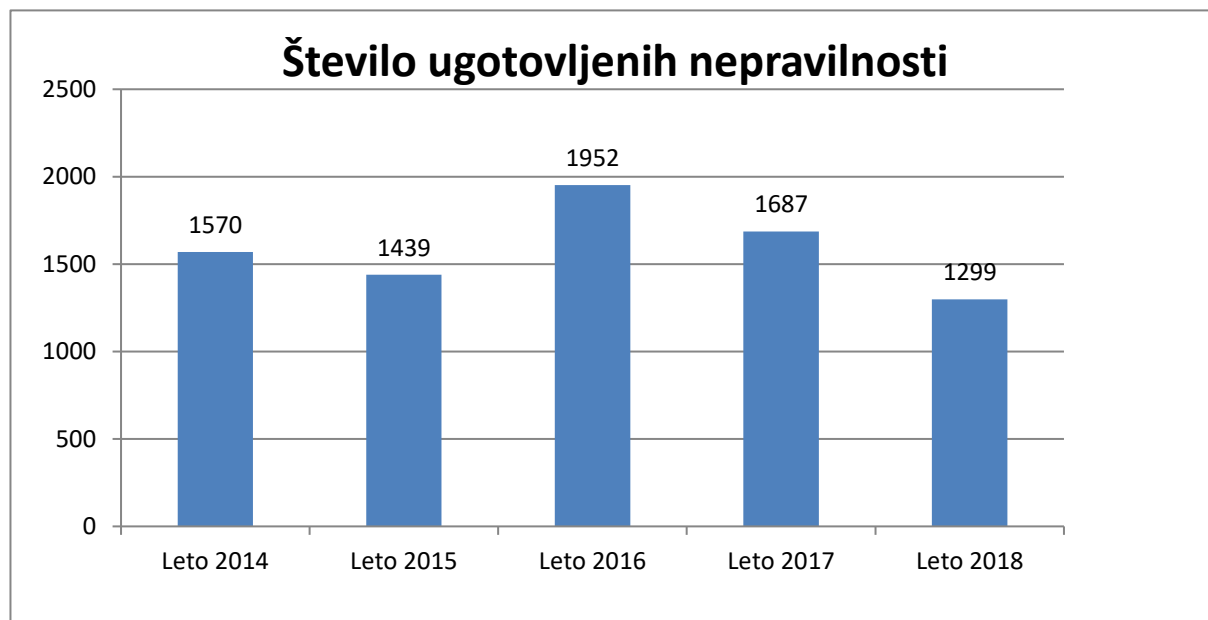
Kmetijska inšpekcija je v letu 2018 namenila največ časa ravno nadzoru namenske rabe kmetijskih zemljišč s kar 34 % vseh pregledov in sicer v povezavi s kmetijsko in okoljsko problematiko, sledi nadzor registrov s področja živinoreje in registrov kmetijskih gospodarstev, izvajanje nitratne uredbe ter v manjši meri nadzor dopolnilnih dejavnosti na kmetiji in prodaji kmetijskih pridelkov in živil na tržnicah.

Slika št. 2: Število zapisnikov kmetijske inšpekcije za obdobje 2014 - 2018.

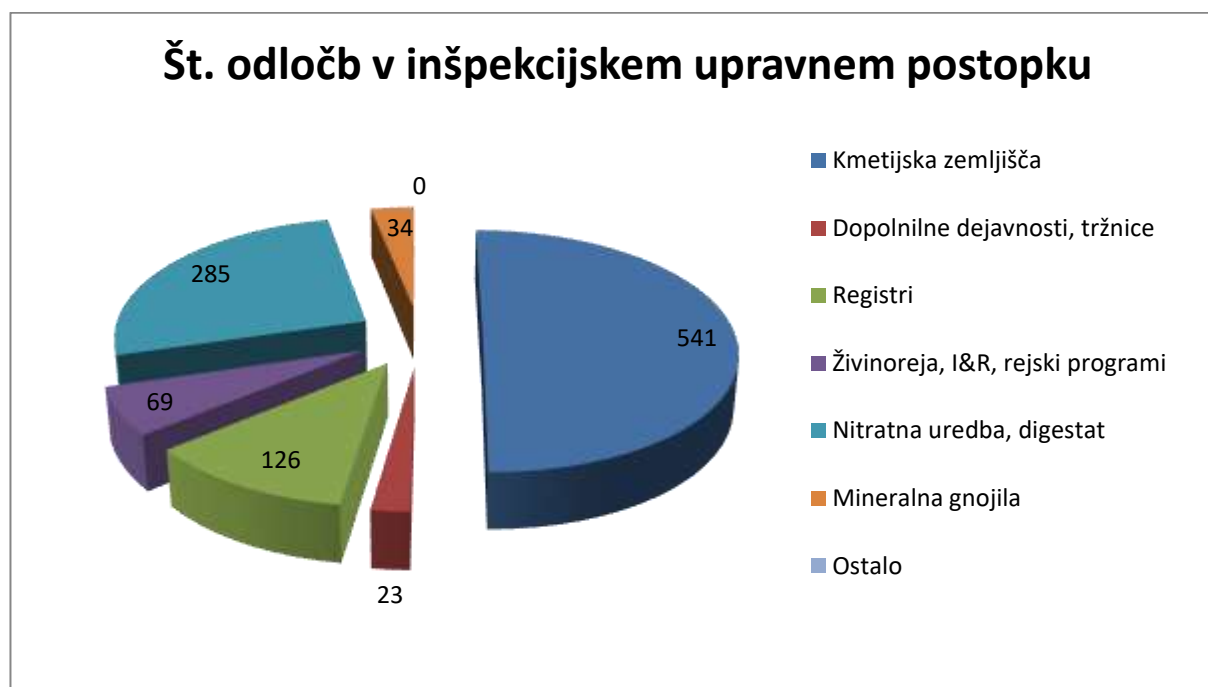
Število izvedenih zapisnikov se je po letu 2014 povečevalo tudi zaradi usmerjenih akcij in navodil iz urada, ki so vplivale na večjo intenziteto pregledov na terenu, usmerjenih na problematiko terena in prioritete glede na ugotovitve iz prejšnjih let. V letu 2018 se je število zapisnikov zmanjšalo tudi zaradi dejstva, da so se določeni pregledi vsebinsko združevali v en zapisnik.

Slika št.3: Število ugotovljenih nepravilnosti kmetijske inšpekcije za obdobje od leta 2014-2018.

Padec ugotovljenih nepravilnosti in ureditvenih odločb v letu 2018 je delno že posledica urejenosti terena zaradi poostrenega nadzora v preteklih letih (nadzor registrov, sporočanja stanja čebeljih družin, urejenost skladišč za živalska gnojila).

Slika št. 4: Število inšpekcijskih upravnih odločb kmetijske inšpekcije po petih zakonih in dveh uredbah za leto 2018

Inšpekcija je v letu 2018 največ ureditvenih odločb in sicer 541 odločb, izdala po zakonu o kmetijskih zemljiščih.

Sledijo ukrepi po nitratni uredbi in uredbi o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, kjer je bilo izdanih 285 ureditvenih odločb.

Sledi število odločb, s katero je kmetijska inšpekcija preverjala in odrejala pravilnost vpisov v različne registre, ki jih vodi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na tem področju je bilo izdanih 126 odločb.

Na podlagi Zakona o kmetijstvu in Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, je kmetijska inšpekcija izdala 23 odločb.

Na področju ostale zakonodaje je kmetijska inšpekcija izdala odločbe, vendar v manjšem obsegu, saj je večino svojega dela posvetila prej navedenim področjem.

PREKRŠKOVNI UKREPI IN DENARNE KAZNI PO ZUP

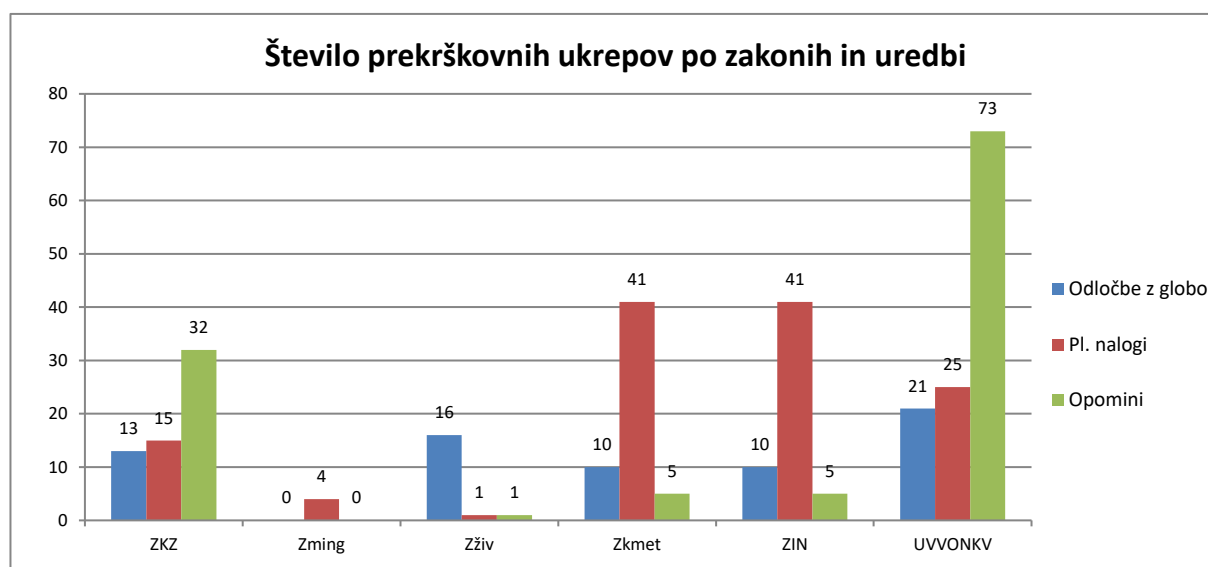
Kmetijska inšpekcija je v letu 2018 izdala 141 plačilnih nalogov z višino izrečene kazni v znesku 68.913,31 €, 54 odločb o prekršku z globo v višini 44.592,64 €, 122 opominov s sodnimi taksami v višini 8.190,00 € ter 113 opozoril po ZP-1. Skupna višina izrečenih sankcij in stroškov postopka znaša 121.695,95 €. Stranke vedno bolj pogosto zastopajo pooblaščenči odvetniki, ki uveljavljajo osebne stroške v skladu z odvetniško tarifo. Poleg tega se je že v letu 2017 spremenil Zakon o prekrških, ki je bistveno otežil prekrškovni postopek in izdajo glob pravnim osebam.

Poleg prekrškov so inšpektorji v skladu z 298. členom ZUP izrekli tudi denarne kazni na podlagi sklepov o izvršbi z denarno prisilitvijo. Skupaj je bilo izdanih 182 sklepov o dovolitvi izvršbe ter 93 sklepov o izvršbi. Skupna višina izrečenih denarnih kazni je znašala 79.200 €. Zaradi neizvrševanja inšpekcijskih ureditvenih odločb po ZIN je bilo na podlagi Zakona o inšpekcijskem nadzoru izdanih 41 plačilnih nalogov v skupnem znesku 22.500 €, deset odločb o prekršku v znesku 5.000 € ter pet opominov v znesku 650 €. Skupno je bilo izrečenih 28.000 € denarnih kazni.

Skupaj je bilo izrečenih za 200.895,95 € glob, stroškov postopka, sodnih taks in denarnih kazni po ZUP kar je za 15 % več kot v letu 2017. Spremenila se je tudi struktura prekrškovnih postopkov, in sicer se je število prekrškovnih odločb povečalo za 20 % v primerjavi z letom 2017, število opozoril po ZP-1 pa zmanjšalo za 37 %.

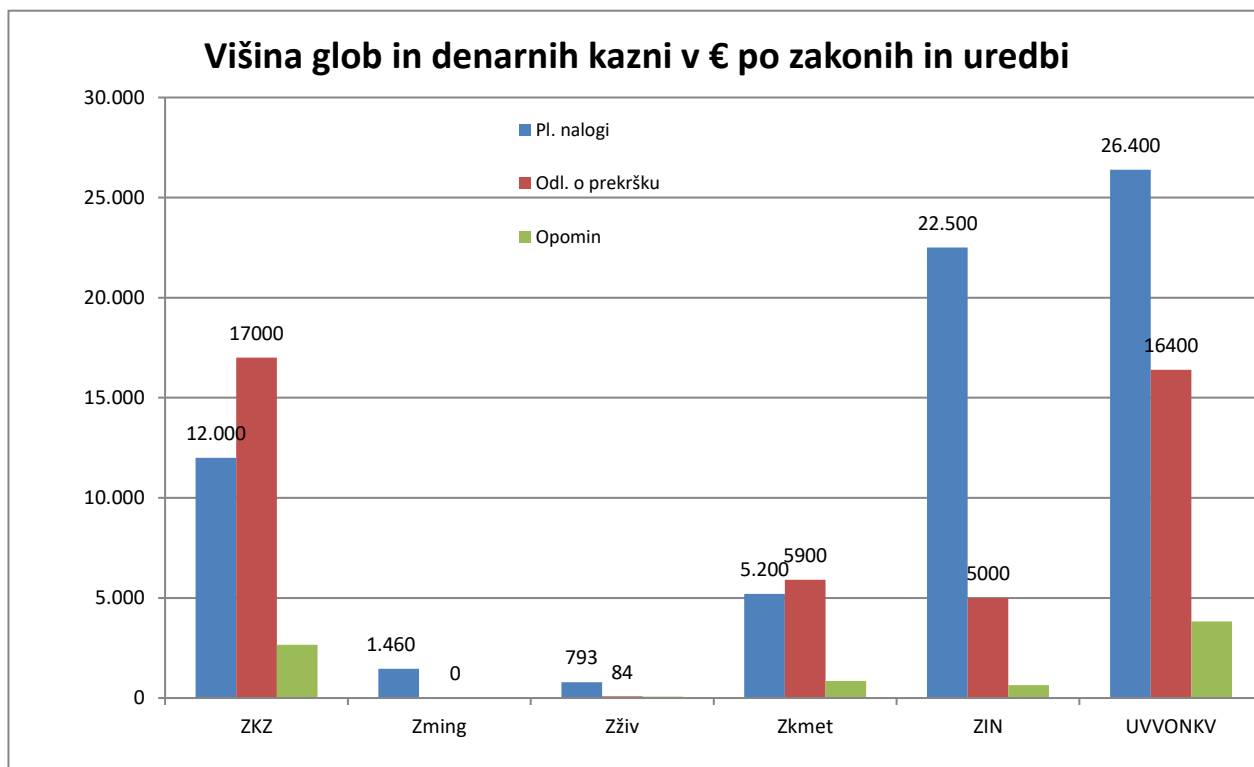
Na sliki št. 5 je razvidno, da je največ prekrškov izrečenih zaradi gnojenja v času prepovedi oziroma omejitev ter neurejenih skladišč za živinska gnojila po Uredbi o varstvu voda pred onesnaževanji z nitrati iz kmetijskih virov (UVVONKV). Sledijo prekrški po Zakonu o kmetijstvu, kar je odraz poostrenega nadzora tržnic in drugih prodajnih mest. Sledijo prekrški po Zakonu o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), saj se še vedno zaznava relativno veliko prekrškov zaradi degradacije in nenamenske rabe kmetijskih zemljišč. Pri slednjem je opazen povečan delež izvršb z denarno prisilitvijo.

Slika št. 5: Število izdanih odločb, plačilnih nalogov in opominov o prekrških ter sklepov o izvršbi z denarno prisilitvijo po zakonih in uredbi v letu 2018.

Višina izrečenih kazni po posameznih zakonih je podana na spodnji sliki št. 6 in je sorazmerna tudi s številom izrečenih prekrškovnih ukrepov iz slike 5. Iz nje je razvidno, da je najvišja vsota izrečenih glob po Uredbi o varstvu voda pred onesnaževanji z nitrati iz kmetijskih virov in sicer je bilo skupno izrečeno za 42.800 € glob, zaradi časovne omejitve gnojenja na kmetijskih površinah, gnojenja v bližini vodnjakov in vodotokov ter kot glavna nepravilnost neurejenost skladiščnih kapacitet za živalska gnojila. Na podlagi Zakona o kmetijskih zemljiščih je bilo izrečenih skupno 30.000 € glob, predvsem zaradi degradacije in nenamenske rabe kmetijskih zemljišč. Zaradi neizpolnjevanja inšpekcijskih odločb, predvsem na področju Zakona o kmetijskih zemljiščih je kmetijska inšpekcija v letu 2018 izrekla za skupno 28.000 € kazni. Sledi Zakon o kmetijstvu, kjer je bilo izrečenih za 11.100 € kazni, predvsem zaradi poostrenega nadzora na tržnicah in ostalih prodajnih mestih, kjer so se ugotovile kršitve pri prodaji primarnih pridelkov končnemu potrošniku. Sledi ostala zakonodaja, kjer pa je delež izrečenih kazni manjši.

Slika št.6: Višina izrečenih glob prekrškovnega organa po zakonih in uredbi v letu 2018.

1.1 KMETIJSKA ZEMLJIŠČA

Po podatkih o rastlinski pridelavi Statističnega urada RS smo v Sloveniji v zadnjih 12. letih izgubili kar 2700 ha najboljših njivskih površin predvsem na račun nepremišljene urbanizacije, gradbenih posegov in zaraščanja. To pa je že površina, ki ustreza velikosti nekaterih manjših občin kot so Izola, Renče, Vodice, Sveta Trojica v Slovenskih goricah ali Sveti Jurij ob Ščavnici.

Po drugi strani se starostna struktura nosilcev kmetijskih gospodarstev po podatkih EUROSTAT-a izboljšuje. V zadnjih desetih letih se je opazno zmanjšalo število gospodarstev v najstarejši starostni skupini nad 65 let iz 34,9 % na 28,5 % ali 19.900 vseh kmetijskih gospodarstev od skupaj 69.900. Počasi se povečuje število gospodarstev v razredu od 55 do 64 let ter v razredu najmlajših gospodarstev do 25 let, ki pa jih še vedno gospodari le na 350 kmetijskih gospodarstvih s povprečno velikostjo kmetije 12,5 hektarjev KZU.

Po podatkih OECD študije (ARSO, 2010) se sicer delež prebivalstva v Sloveniji pod pragom revščine v zadnjih 10. letih znižuje, vendar še vedno znaša 18,4 %. Ta delež je k sreči sedaj enak tako v mestih kot v podeželskih območjih.

Predvsem neugodna starostna struktura oziroma ostarelost kmetov pa skupaj s stopnjo tveganja revščine povzroča v nekaterih območjih Slovenije resne probleme z zaraščanjem kmetijskih zemljišč (Bovško, Primorski Kras, Belokranjsko, Kozjansko in Goričko). Po drugi strani propadajo velike gospodarske družbe s kmetijsko dejavnostjo, kar ima za posledico zaraščanje vinogradov in sadovnjakov na Primorskem, Goriškem in v vzhodni Štajerski. Po drugi strani z urbanizacijo in gradbeništvo posegamo na najboljša kmetijska zemljišča Na

aluvijalnih vodonosnikov v okolici Ljubljane, Maribora in Dravskega polja, ki bi lahko bila zaledja s hrano za mestno prebivalstvo. Velik je tudi pritisk na kmetijska zemljišča obalnih občin.

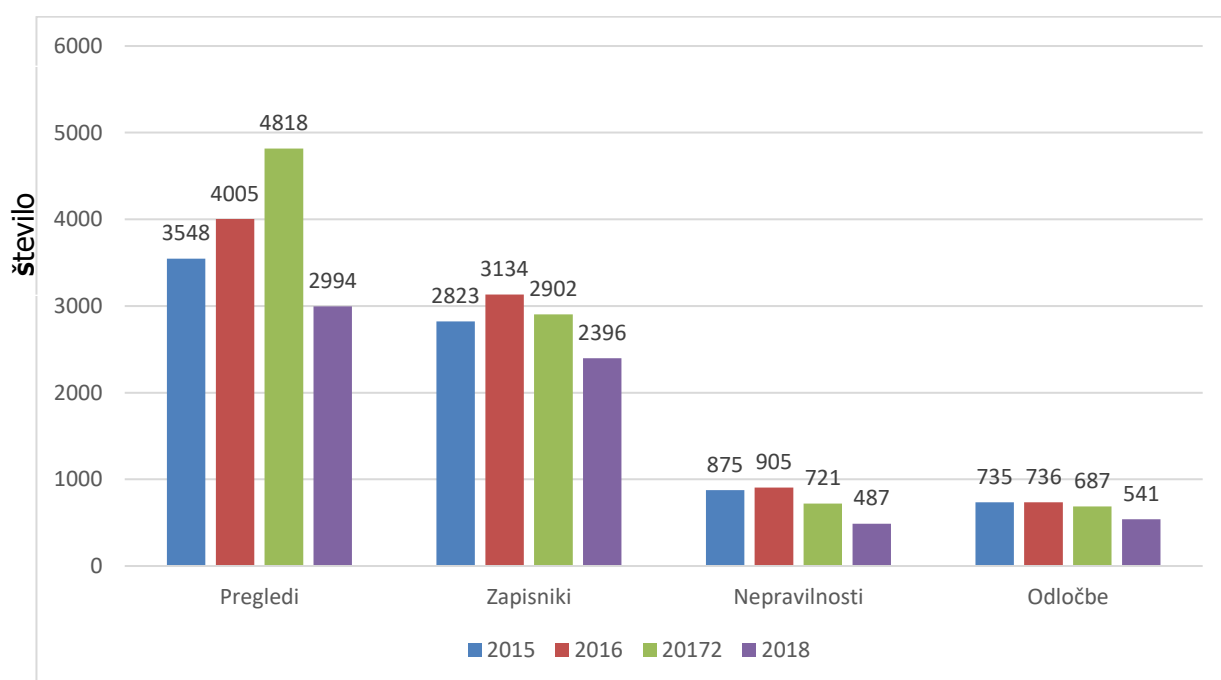
Prav zato kmetijska inšpekcija daje velik poudarek nadzoru pravilne rabe in obdelanosti kmetijskih zemljišč, kjer pa morajo biti ukrepi podkrepljeni tudi s sistemskimi rešitvami. Zasedovati je potrebno cilj obrambe najboljših kmetijskih zemljišč in ohranjati njihov potencial.

Kmetijska inšpekcija IRSKGLR je v letu 2018 v upravnih zadevah po Zakonu o kmetijskih zemljiščih opravila skupaj 2994 pregledov, izdelala 2396 zapisnikov in izdala 541 inšpekcijskih odločb. Na izdane ureditvene odločbe se je pritožilo 52 zavezancev. Pritožbe se rešujejo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano oziroma na upravnem sodišču. Izdanih je bilo tudi 25 opozoril po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru. V izvršilnih postopkih je bilo izdanih 155 sklepov o dovolitvi izvršbe in 89 sklepov o izvršbi v skupni višini 72.750 € izrečenih denarnih kazni. Izvršilni postopki so torej dolgotrajni ravno zaradi pritožb, z denarno prisilitvijo pa je potrebno postopke večkrat ponoviti, da se upoštevajo z izrekom naložene obveznosti inšpekcijskih upravnih odločb.

Izvršbe po drugi osebi so bile izvedene v šestih primerih na površini 42.119 m². Stroški izvršbe so znašali 13.568,74 €. Izvršbe so bile opravljene na zaraščenih kmetijskih zemljiščih v nižinskih območjih in imajo perspektivo za nadaljnjo obdelavo ter vzdrževanje kmetijskega fonda.

V prekrškovnih postopkih pa je inšpekcija izdala 15 plačilnih nalogov, 13 odločb o prekrških, 32 opominov in 62 opozoril po ZP-1. Skupna višina izrečenih kazni v prekrškovnem postopku je v letu 2018 znašala 31.660 €.

Slika št. 7: Primerjava opravljenih pregledov, zapisnikov, ugotovljenih nepravilnosti in izdanih upravnih odločb med leti 2015 do 2018 po zakonu o kmetijskih zemljiščih.

Po posameznih vsebinskih področjih je bilo ugotovljeno spodaj navedeno stanje.

Obdelanost kmetijskih zemljišč in zaraščanje

Kmetijska inšpekcija je na podlagi Zakona o kmetijskih zemljiščih v zvezi z zaraščanjem in neobdelanostjo kmetijskih zemljišč v letu 2018 izvedla 1563 pregledov in zaradi ugotovljenih nepravilnosti izdala 276 ureditvenih odločb. Izdanih je bilo tudi 15 opozoril po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru. V izvršilnih postopkih je bilo izdanih 56 sklepov o dovoliti izvršbe ter 16 sklepov o izvršbi, večinoma z denarno prisilitvijo. Tako lahko inšpekcija v eni akciji odprave zarasti pripomore k uspešni revitalizaciji zaraščenih kmetijskih zemljišč na recimo 130 hektarjih, kar predstavlja 0,75 % vseh zaraščenih kmetijskih zemljišč v Republiki Sloveniji (Komen na Krasu, Ljubljansko barje).

Na podlagi ugotovljenih kršitev je bilo izdanih 6 plačilnih nalogov v skupni višini 3.000 €, 1 odločba o prekršku v višini 500 € ter 19 opominov v skupni višini stroškov postopka 620 €.

Na podlagi večletnih izkušenj se ugotavlja, da se kmetijska zemljišča še vedno zaraščajo, vendar v malo manjšem obsegu, kot v prejšnjih letih. Zaraščajo se predvsem zaradi nezainteresiranosti lastnikov za obdelavo, zaradi lastniških sporov ali zaradi tega, ker so lastniki zemljišč v tujini.

Zaradi zaraščanja je še vedno veliko prijav tudi na zemljiščih v mešanem lastništvu Sklada kmetijskih zemljišč, občine in fizičnih oseb.

Po spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih v zvezi s sajenjem Paulownije se ugotavlja, da na tem področju dela ni več hujših kršitev.

Podatki o ukrepih iz nadzora obdelanosti in zaraščanja kmetijskih zemljišč 2018.

Število pregledov	Število izdanih odločb ZUP, ZIN	Število opozoril po ZIN	Število sklepov	Število uvedenih prekrškov
1563	276	15	72	26

Varstvo kmetijskih zemljišč pred nasipavanji in izkopavanji ter postavitvijo nelegalnih enostavnih objektov

Pristojnosti za ukrepanje pri posegih na kmetijska zemljišča, kot so nasipavanja, izkopavanja in postavljanje nelegalnih objektov, ima Inšpekcija za okolje in naravo IRSOP, Inšpekcija za infrastrukturo, Medobčinski in Občinski inšpektorat ter kmetijska in gozdarska inšpekcija IRSGLR. Ker se pristojnosti zelo prepletajo je ukrepanje pri takšnih posegih na kmetijskih zemljiščih kompleksno. Kmetijska inšpekcija svoje ukrepe utemeljuje na podlagi 4., 7. in 107. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih.

Na področju varstva, nasipavanja in izkopavanja kmetijskih zemljišč ter enostavnih objektov je bilo v letu 2018 skupaj opravljenih 641 pregledov, največ na področju nasipavanja. Izdanih je bilo 85 ureditvenih odločb. V izvršilnem postopku je kmetijska inšpekcija izdala 61 sklepov o dovolitvi izvršbe ter 26 sklepov o izvršbi s prisilitvijo.

Glede nasipavanja in izkopavanja kmetijskih zemljišč se ugotavlja, da se posegi izvajajo po celi Sloveniji s poudarkom na kmetijskih zemljiščih v dolinah, kje je teren dostopnejši za težje delovne stroje. Število nelegalnih nasipavanj kmetijskih zemljišč se rahlo povečuje, saj se povečuje tudi obseg gradbenih del, predvsem v večjih urbanih območjih. Država in lokalne skupnosti še vedno niso poskrbele za ustrezne deponije odpadkov iz izkopa. V bodoče se še

vedno priporoča tesnejše sodelovanje med ARSO, MOP in MKGP, v primeru izdajanja odločbe za izvedbo agromelioracije s strani MKGP in izdajanju okolje-varstvenega dovoljenja »OVD« s strani ARSO za vnos zemeljskega izkopa na kmetijsko zemljišče. Ker je postopek pridobivanja OVD dolgotrajen, začne investitor z deli pred pridobitvijo dovoljenj, ker je pač vezan na roke. Ker pa je z deli že pričel, ne dobi odločbe za uvedbo agromelioracije, čeprav bi bila agromelioracija v mnogih primerih upravičena.

V Krajinskem parku Strunjan je kmetijska inšpekcija v preteklosti sodelovala z Gradbeno inšpekcijo in dosegla, da je v eni kratki akciji bilo odstranjenih tudi več deset nelegalnih enostavnih objektov.

Postavitev reklamnih panojev na kmetijskih zemljiščih

V letu 2018 je na podlagi pravne prakse kmetijska inšpekcija dosegla, da se na podlagi Zakona o kmetijskih zemljiščih lahko odstranjujejo reklamni panoji iz kmetijskih zemljišč. Pri tem kmetijska inšpekcija lahko odstranjuje reklamne panoje, ki po gradbeni zakonodaji ne spadajo v sklop gradbenih objektov. Na podlagi tega se je v letu 2018 izvedlo 99 pregledov, izdalo 25 odločb, 7 sklepov o dovolitvi izvršbe in dva sklepa o izvršbi z denarno prisilitvijo. Iz tega je razvidno, da je bilo na podlagi izdanih ureditvenih odločb odstranjenih 16 reklamnih panojev iz kmetijskih zemljišč.

Odlaganje odpadkov, degradacija, erozija, postavitev nelegalnih parkirišč na kmetijskih zemljiščih

Na tem področju je bilo v letu 2018 opravljenih 447 pregledov. Izdanih je bilo skupno 77 ureditvenih odločb. V izvršilnih postopkih je kmetijska inšpekcija v letu 2018 izdala skupno 25 sklepov o dovolitvi izvršbe ter 44 sklepov o izvršbi. Skupno je izdala za 24.190 EUR glob.

Še vedno se ugotavlja, da se večja število primerov, kjer se kmetijska zemljišča uporabljajo kot skladišča za odlaganje različnih odpadkov in ostalega, predvsem gradbenega materiala. Število primerov, kjer zavezanci na kmetijskih zemljiščih urejajo parkirišča za tovorna in druga vozila na nelegalen način, pa je približno na isti ravni kot v letu 2017. Ker se obseg gradbenih del povečuje, se predvideva, da se bo spet povečal pritisk na kmetijska zemljišča v obliki različnega odlaganja odpadnih grebenih materialov in izkopov.

Uvedba agromelioracij

V letu 2014 se je ustalila praksa, kjer MKGP sproti obvešča kmetijsko inšpekcijo o prejetih vlogah za uvedbo agromelioracij, izdanih odločbah o uvedbi agromelioracije in izdanih sklepih o zavrženju ali zavrnitvi vlog. Na podlagi teh obvestil je kmetijska inšpekcija v letu 2018 opravila 63 pregledov na terenu, ugotovila sedem nepravilnosti in izdala pet ureditvenih odločb o odpravi pomanjkljivosti pri izvedbi agromelioracij.

1.2 MINERALNA GNOJILA

V letu 2018 je na podlagi Zakona o mineralnih gnojilih in Uredbe (ES) št. 2003/2003 kmetijska inšpekcija IRSKGLR opravila 186 pregledov. Pregledi so bili usmerjeni predvsem na naslednje:

- ali ima mineralno gnojilo registracijo MKO ali pa je ES gnojilo;
- če je mineralno gnojilo ES - ali izpolnjuje pogoje iz Uredbe (ES) št. 2003/2003;
- izpolnjevanje kriterijev kakovosti in pravilna označenost mineralnih gnojil, ki niso »gnojila ES«;
- označenost mineralnih gnojil v slovenskem jeziku;
- kakovost mineralnih gnojil v prometu na podlagi analiz odvzetih vzorcev - skladnost deklariranih vsebnosti hranil z rezultati analize.

Količina gnojil predvsem večjih pakiranj s 50 kg in več, se v maloprodajnih prodajalnah zadnja leta zmanjšuje. Večji kmetje se praviloma poslužujejo direktne dobave, v trgovinah so ta gnojila na zalogi praviloma le v času sezone. Na drugi strani pa se povečuje število različnih vrst gnojil v manjših pakiranjih, namenjenih vrtničarjem in rabi v gospodinjstvu. Poseben problem predstavljajo pripravki, ki se oglašujejo kot naravna, organska gnojila, z zelo nizko vsebnostjo rastlinskih hranil, ki jih ni mogoče uvrstiti med gnojila, čeprav jih trgovci kot take oglašujejo in zanje ne velja ZMinG in Uredba (ES) št. 2003/2003. Pri majhnih pakiranjih je velikokrat težava tudi ustrezna označenost, saj je zaradi prostega trgovanja z mineralnimi gnojili, uvoz različnih gnojil enostaven, distributerji pa potem ne poskrbijo za ustrezno označenost v slovenskem jeziku ali pa originalne označbe namerno spreminjajo, da se izognejo registraciji gnojila v Sloveniji (pogosto pri organsko-mineralnih gnojilih). Pri pregledih kmetijska inšpekcija preverja pravilno označenost (deklaracije) mineralnih gnojil v prometu, ki morajo biti v slovenskem jeziku. Mineralna gnojila, ki niso ustrezno označena, se izločijo iz prometa.

Skupno je bilo za odpravo nepravilnosti izdanih 34 inšpekcijskih odločb in 3 opozorila po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru, zaradi storjenih prekrškov pa so bili izdani štirje plačilni nalogi v skupni višini 1.460,55 €. V letu 2018 je bilo v prometu odvzetih 19 vzorcev mineralnih gnojil, vključno z eno super analizo opravljeno v Franciji. Posebna pozornost je bila namenjena novim gnojilom na tržišču in tistim, ki so bila v preteklosti neustrezne kakovosti. V petih primerih vzorčenja gnojilo ni ustrezalo predpisani kakovosti, zato so bili strankam v petih primerih izdani sklepi o stroških postopka za opravljene analize.

Preglednica št. 1: Rezultati analiziranih vzorcev mineralnih gnojil v letu 2018.

Ime gnojila	Tipška oznaka	Pakirne enote	Opis	Opombe/ukrepi
NPK (CaO, SO ₃)-granulat	NPK (CaO, SO ₃):15-15-15(2.5,5)	25kg	gnojilo -ES	
NPK granulat	NPK(S) 6-12-24(6)	25kg	gnojilo-ES	
NPK granulat	NPK :7-20-30	25 kg	gnojilo-ES	
PK-granulat	PK(MgO):14-28(2)	25 kg	gnojilo ES	
NP-granulat	NP:18-46	25 kg	gnojilo ES	
Okeofert	NPK(Ca, Mg) 5-12-18(4,3)	25 kg	organsko-mineralno	
Nutriveg	NPK(MG, S):10-10-20(2,9)+B, Zn	40 kg	gnojilo-ES	
Fokare Fort - foliarno gnojilo	NPK (MgO): 20-20-20(1)+ME	1l	gnojilo ES	
Fosactyl	NP(CaO, SO ₃): 3-22(8, 18)		gnojilo ES	Ca, S - neskladno, stroški postopka
Lithozinc	NPK(CaO, SO ₃)+Zn:6-12-16(5, 15)+0,1		gnojilo ES	P, Ca - neskladno, stroški postopka
Valentin optimum za vrtnice - mešano g.	NPK(Mg): 10-10-18(2)	1kg	gnojilo -ES	
Valentin optimum za jagode - mešano g.	NPK (MgO):9-7-18(2)	1 kg	gnojilo-ES	
Omex bio 20	NPK: 13,2-13,2-13,2+ME	1l	organsko-mineralno	
Labifosformix	NP (S):7-36(4)+B, Mn, Zn	2,5 kg	gnojilo-ES	Mn - neskladno, superanaliza
Basfoliar aktiv	NPK: 3-27-18	1l	organsko-mineralno	
Akra granulat kombi	P(CaO, MgO)+ME: 2(13.8, 8.8)Mn, Fe, Zn	25 kg	ni gnojilo ES	P, Cu - neskladno, stroški postopka, Pn
Granulirano gnojilo Vrt	NPK(S):12-12-12(16)	2 kg	gnojilo-ES	
Phosalsa 9% KR+	76%CaCO ₃ , 1,2%MgCO ₃ , 9%P ₂ O ₅	big bag	org.-mineralno	
Plantec Multicot	NPK(S):16-8-27+3Fe	25kg	oplašeno miner. gnojilo	N, P - neskladno, stroški postopka

Pri pregledih kmetijska inšpekcija preverja označevanje (deklaracije) mineralnih gnojil v prometu, ki mora biti v slovenskem jeziku. Tudi mineralna gnojila, ki niso označena v skladu, izločimo iz prometa.

Skupaj je bilo v prometu neskladnih 77.410 kg gnojil, od tega 2.723 kg zaradi analiznih izvidov, ostalih 96 % pa zaradi pomanjkljive deklaracije. Zaradi neustreznih analiznih izvidov je bilo uničenih 1.223 kg gnojil, ostalo pa je bilo predelanih oziroma dodelanih ter vrnjeno dobavitelju.

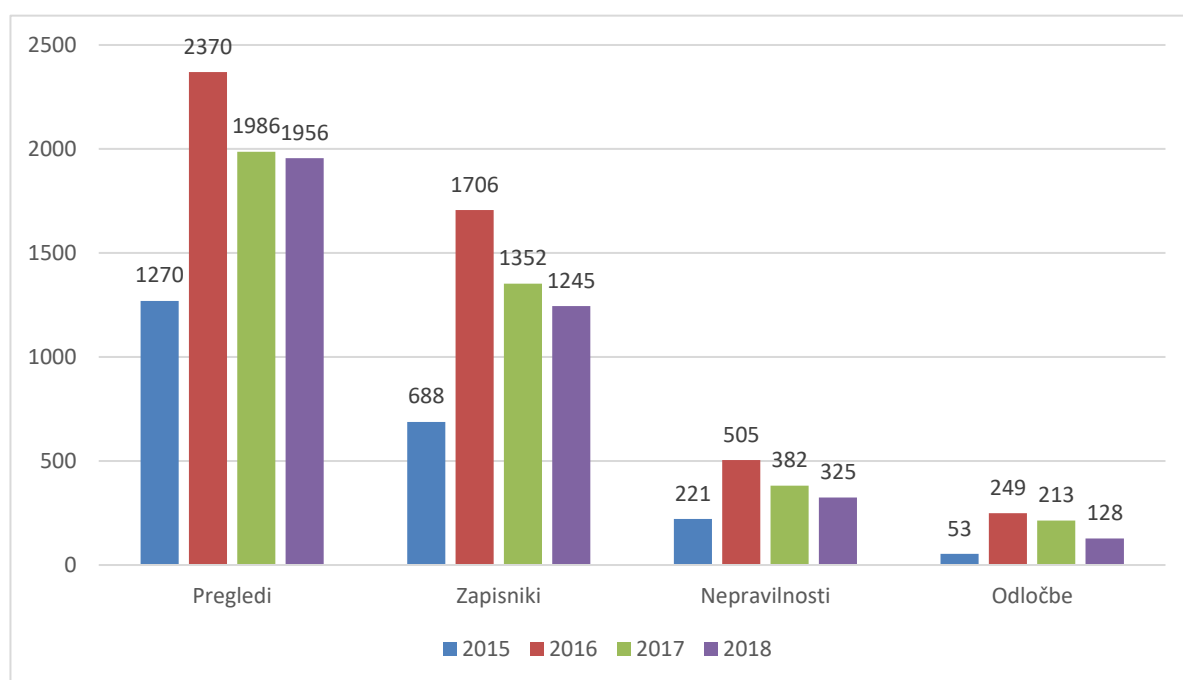
1.3 UKREPI S PODROČJA ŽIVINOREJE

Po podatkih KIS-a za leto 2017 znaša pri nas stopnja samooskrbe 134,4 % za mleko, 110,4 % za goveje meso in 109,5 % za perutninsko meso. Smo izrazito živinorejska država, kar se kaže tudi v številu govedi, ki znaša 479.614 in 257.241 prašičev. Prav zaradi tega dejstva je potrebno veliko pozornost nameniti sledljivosti, številčenju in registraciji živali na gospodarstvu, ki pa ga pri nas nadzirajo kar trije kontrolni organi in sicer AKTRP, UVHVR ter kmetijska inšpekcija. Nadzor v zadnjih 15. letih kaže, da se je stanje glede sledljivosti

živali močno izboljšalo, zato je opazen tudi padec tega nadzora po zakonu o živinoreji. Je pa zato še kako pomembno, da se opravi nadzor pravnega gnojenja z organskimi gnojili ter urejenosti skladišč za živalska gnojila (glej poglavje 1.6. nitrati).

Tako je bilo s področja Zakona o živinoreji je bilo opravljenih 1956 pregledov. Na podlagi ugotovljenih nepravilnosti je bilo izdanih 128 ureditvenih odločb. V izvršilnem postopku so bili izdani trije sklepi o dovolitvi izvršbe in en sklep o izvršbi. V prekrškovnem postopku je bilo izdanih 16 plačilnih nalogov in ena odločba o prekršku v skupni višini 1.823,52 €.

Slika št. 8: Primerjava opravljenih pregledov, zapisnikov, ugotovljenih nepravilnosti in izdanih upravnih odločb med leti 2015 do 2018 po Zakonu o živinoreji.

Iz zgornje slike je razvidno, da leto 2016 izstopa glede statističnih števil. Vzrok za izstopanje od večletnega povprečja je v izvedeni akciji, kjer je kmetijska inšpekcija opravila obširni nadzor sporočanja števila čebeljih družin v Register čebelnjakov ter nadzor označevanja čebelnjakov. V letu 2018 je kmetijska inšpekcija nadaljevala z enako akcijo, vendar v manjšem obsegu, zato so rezultati v primerjavi z letom 2016 malo nižji. Poleg tega je kmetijska inšpekcija v letu 2018 nadaljevala z nadzorom vpisa obveznih podatkov v register akvakultur.

Preglednica št. 2: Število zapisnikov, ugotovljenih nepravilnosti in izdanih odločb po posameznih vrstah živali v letu 2018 in ostalih ukrepih po ZŽiv.

ZAKON O ŽIVINOREJI	št. pregledov	št. nepravilnosti	št. odločb
Identifikacija in registracija govedi	796	85	20
Identifikacija in registracija prašičev	181	50	32

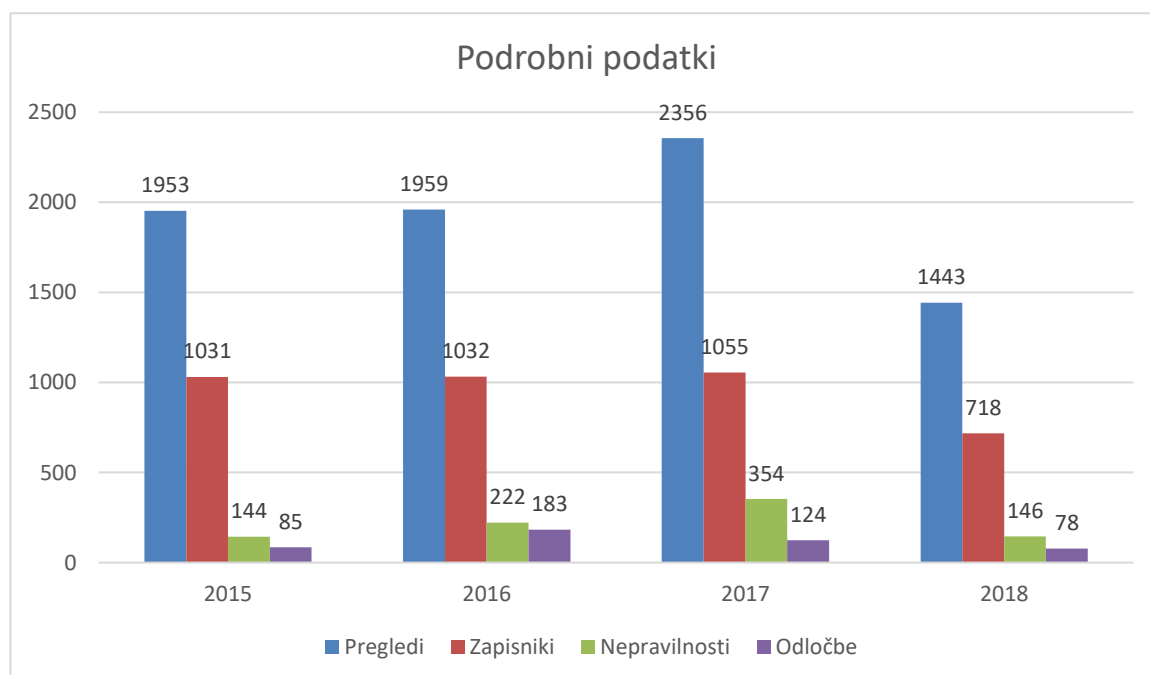
Identifikacija in registracija drobnice	46	8	3
Označevanje čebelnjakov in stojišč (23/1,2,4)	488	105	53
Akvakultura	274	68	17
Ostalo	71	9	3

V splošnem kmetijska inšpekcija z leti uveljavlja model nadzora, ki usmerjeno cilja na odpravljanje težave v sklopu posameznega vsebinskega področja. Pri tem že drugo leto zapored odpravlja nepravilnosti pri označevanju čebelnjakov in stojišč in v registru akvakultur.

1.4 UKREPI S PODROČJA KMETIJSTVA

Na podlagi Zakona o kmetijstvu je bilo v letu 2018 skupno opravljenih 1885 pregledov. Izdelanih je bilo 915 zapisnikov, ugotovljenih 169 nepravilnosti, izdanih je bilo 86 inšpekcijskih upravnih odločb, kar je nekoliko manj kot v letu 2017. V spodnji sliki je prikaz statističnih podatkov o številu pregledov, zapisnikov, ugotovljenih nepravilnostih in izdanih odločb v letu 2015 - 2018.

Slika 9: Primerjava opravljenih pregledov, zapisnikov, ugotovljenih nepravilnosti in izdanih upravnih odločb med leti 2015 do 2018 po zakonu o kmetijstvu.

Izrečenih je bilo 32 opozoril po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru, izdanih 26 plačilnih nalogov in 8 odločb o prekrških v višini 11.100 € ter 8 opominov. Velik delež nadzora je bil v letu

2018 usmerjen v nadzor registrov kmetijskih gospodarstev, nadzor tržnic oziroma prodaje primarnih pridelkov končnemu potrošniku ter nadzor izvora pridelkov v okviru dopolnilne dejavnosti. Pri nadzoru registrov RKG je bilo največ upravnih odločb izdanih pri pomanjkljivih evidencah GERK (15 odločb), zaradi opustitve sporočanja evidenc pridelka oljk in oljčnega olja (24 ureditvenih odločb) ter pomanjkljivega vpisa v register kmetijskega gospodarstva (13 odločb). Pri predelavi in prodaji kmetijskih pridelkov je bilo izdanih 10 ureditvenih odločb ter dve ureditvene odločbe glede prodaje iz okoliških kmetij.

Nadzor tržnic glede porekla sadja in zelenjave ter statusa nosilcev kmetij pri prodaji

Spomladi 2018 je bilo največ pregledov opravljenih v zvezi z nadzorom prodaje kmetijskih pridelkov končnemu potrošniku, ki je vezana na osnovno in dopolnilno dejavnost na kmetiji. V povezavi z nadzorom prodaje kmetijskih pridelkov na tržnicah (61.a člen) in izvajanje dopolnilne dejavnosti predelave in prodaje pridelkov iz lastnih in drugih kmetij, je bilo opravljenih 442 pregledov, izdanih je bilo 8 upravnih odločb oziroma odločb o prepovedi nadaljnje prodaje do ureditve dokumentacije za izvajanje dopolnilne dejavnosti. V enem primeru je bila izdana ureditvena odločba, ker je pravna oseba zavajala z označevanjem pridelkov, ki so v povezani s kmetijsko dejavnostjo. V treh primerih je bil izrečen ukrep prepovedi prodaje izdelkov, ker kmetija ni imela registrirane dopolnilne dejavnosti, v treh primerih izvajanje dopolnilne dejavnosti ni bilo skladno z dovoljenjem upravne enote, v enem primeru pa so bile oznake na stojnici nepopolne glede predelave sadja mlevskih izdelkov. Izdanih je bilo tudi 8 opozoril po ZIN-u, ker prodajalec ni imel vrednotnice ali potrdila za osebno dopolnilno delo ali pa je bila pogodba o delu pretečena (odstop FURS), oziroma je šlo za zavajanje imena kmetija pri osebi z dvojnim statusom.

Akcija nadzora prodaje kmetijskih pridelkov in živil na tržnicah in drugih prodajnih mestih je potekala v večini primerov od 19. do 31. marca 2018. Pri prodajalcih sadja in zelenjave ter predelanih proizvodih se je preverjal status zaposlenih, poreklo pridelkov in izdelkov v okviru osnovne kmetijske dejavnosti, zavajanje z imenom kmetija ter dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti v primeru predelanih proizvodov ali prodaje pridelkov in izdelkov iz sosednjih kmetij. Ker so pri prodaji na tržnicah in drugih prodajnih mestih vključene tudi pravne osebe oziroma davčni zavezanci, so pri 20. pregledih sodelovali tudi inšpektorji Tržnega inšpektorata RS ter inšpektorji Finančne uprave RS. Skupaj je bilo pregledanih 20 tržnic oziroma prodajnih mest v Murski Soboti, Gornji Radgoni, Mariboru, Slovenj Gradcu, Črnomlju, Metliki, Trebnjem, Litiji, Ljubljani, Kranju, Bohinjski Bistrici, Naklem, Kozini, Sežani, Piranu, Mirnu pri Novi Gorici. Pregledanih je bilo 63 stojnic, od tega 18 s predstavniki TIRS ter 3 stojnice z inšpektorji FURS. V pregled so bile vključene 4 pravne osebe, 2 osebi sta imeli dvojni status pravne in fizične osebe, zato postopek še ni zaključen. Pri ostalih 57 stojnicah so prodajalci predstavljali kmetije kot fizične osebe. V tem letnem času so prodajali v glavnem solato, kolerabo, korenje, por, krompir, fižol, jabolka, med predelanimi proizvodi v okviru dopolnilne dejavnosti pa so bili zastopani kisle zelje, pekovski izdelki in moka, rezanci, jajca, vložena zelenjava, bučno olje, jabolčni kis, suho sadje, marmelade, sok, med, salame in klobase ter ocvirki.

Nadzor konoplje in maka

Po podatkih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano iz leta 2014 je industrijsko konopljo pridelovalo 374 upravičencev na skupni površini 447,61 ha. Skladno s Sporazumom o posredovanju podatkov Agenciji Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (AKTRP) o dejstvih, ugotovljenih pri inšpekcijskem nadzoru, izvedenem na podlagi Pravilnika o pogojih za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje in maka (v nadaljevanju sporazum),

je kmetijska inšpekcija opravila nadzor in vzorčenje na kmetijskih gospodarstvih ter za določitev vsebnosti THC. Kmetijska inšpekcija je v letu 2018 opravila vzorčenje na 31 njivskih površinah in odvzela 31 vzorcev in sicer povsod tam, kjer so bile posejane dve ali več sort na isti površini. Analize je opravil Kemijski inštitut Slovenije. V letu 2018 ni bilo ugotovljenih preseženi vrednosti THC.

Ob tem je kmetijska inšpekcija v letu 2018 opravila tudi 24 pregledov v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za gojenje konoplje s strani pridelovalcev, ugotovila eno nepravilnost ter na podlagi tega izdala eno opozorilo ZIN.

Na posevkih maka se preverjata velikost površine in fenofaze.

GENSKO SPREMENJENI ORGANIZMI

Prisotnost GSO se trenutno določa na podlagi analiz zelenih delov rastlin koruze, oljne ogrščice in soje na poljih ali semen na kmetijskih gospodarstvih. Vzorci so bili v letu 2018 odvzeti ob žetvi oziroma zelene dele rastlin pri koruzi. Odvzeto je bilo 6 vzorcev koruze, 2 vzorca oljne ogrščice in 2 vzorca soje. Na podlagi mnenja presojevalca analiz NIB iz Ljubljane so bili vsi vzorci skladni.

1.5 VZORČENJE TAL NA OSTANKE FFS, NITRATE IN TEŽKE KOVINE NA VVO TER NA ONESNAŽEVALA V TLEH GNOJENIH Z DIGESTATOM

Vodovarstvena območja, še posebej tista najožja z najstrožjim režimom varovanja so glede gradbenih posegov, industrijskih con, komunalne urejenosti in načina kmetovanja najbolj občutljiva glede ekološkega in kemičnega stanja podtalnice. Proces v podtalnici so namreč izredno dolgotrajni, če pride do onesnaževanja vodnih teles z različnimi polutanti, kontaminanti ali celo gnojili in pesticidi. Polutant lahko potuje do vodnjaka za zajem pitne vode preko talnega profila in vodnega telesa tudi več let, zato so tudi procesi očiščevanja dolgotrajni.

Prav zato je pomembno, da kmetijska inšpekcija izvaja nadzor dobre kmetijske prakse na vodovarstvenih območjih glede gnojenja in rabe FFS, saj na podlagi posamičnih in sporadičnih primerov dokazuje, da kmetijstvo ne more biti in ni vir pojava težkih kovin, obstojnih organskih onesnaževal, lahko pa bistveno prispeva k zmanjševanju nitratov na aluvijalnih vodonosnikih. Pravne podlage za nadzor kmetijske inšpekcije so Zakon o vodah (Uradni list RS, Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15), 13 državnih Uredb o vodovarstvenih območjih za vodna telesa vodonosnikov ter Občinski odloki o varovanju zajetij pitne vode.

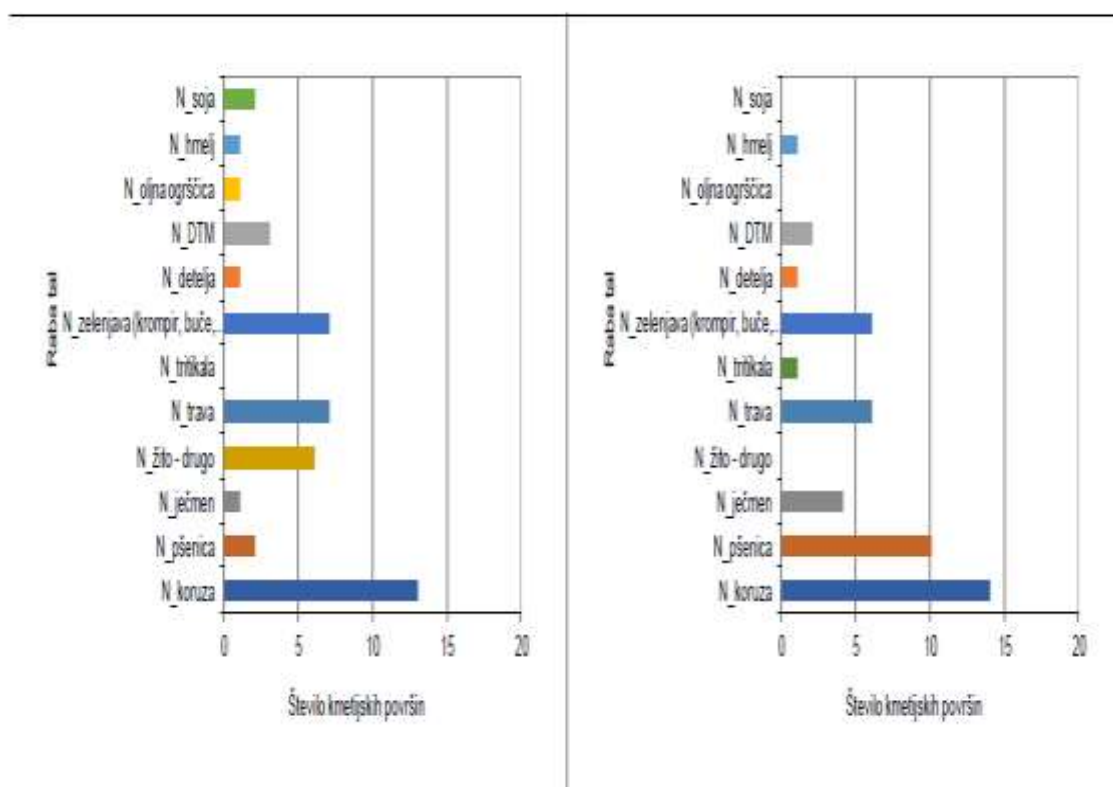
Izvajalec analiziranja tal je bil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano iz Maribora. Tla je vzorčil usposobljeni vzorčevalec izvajalca preiskav po akreditirani metodi, kmetijska zemljišča – parcele so določili kmetijski inšpektorji. V program dela je bilo zajetih 45 lokacij s parcelami. Devet vzorcev tal je bilo odvzetih na kmetijskih zemljiščih, kjer se je uporabljal digestat iz bioplinarn v letu 2017. V času vegetacije je bilo skupaj odvzetih 228 vzorcev tal.

Na najožjih vodovarstvenih območjih se je v skladu s pooblastili in pristojnostmi ugotavljala nedovoljena raba FFS, prekomerno gnojenje z dušičnimi gnojili ter vsebnost težkih kovin v tleh. Vzorčilo se je v dveh ponovitvah, razen za težke kovine in sicer zato, da se je ugotovila bilančna vrednost uporabe dušičnih gnojil oziroma nedovoljene rabe FFS in sicer v aprilu in juniju mesecu. Vodovarstvena območja so za trinajst območij pokrita z režimi varovanja na podlagi državnih uredb o varstvu podtalnice, ki so usklajene med seboj, še vedno pa je veliko vodonosnikov, ki so varovani z občinskimi odloki o varstvu virov pitne vode, ti pa so

neusklajeni in neažurni (Domžale, Škofja loka, Krško-brežiško polje, Murska Sobota). Na podlagi ocene tveganja so bili za vzorčenje izbrani določeni aluvialni vodonosniki, ki so najbolj izpostavljeni vplivom kmetijske in druge dejavnosti. Tako je bilo izbranih 28 lokacij vzorčenja na območju vodonosnikov, ki so določeni na podlagi državnih uredb ter 8 lokacij vzorčenja na območju vodonosnikov, ki so določeni na podlagi občinskih odlokov (glej sliko št. 10). Vzorčeni so bili GERK-i, večinoma posejani s poljščinami, zelenjadnicami in travnimi površinami, pri slednjih pa ni verjetna uporaba FFS.

Slika 10: Vzorčna mesta tal za analize nitratov, težkih kovin in FFS na VVO 1 in uporabi digestata.

VZORČENJE TAL NA OSTANKE PESTICIDOV, NITRATOV, TEŽKIH KOVIN NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH V LETU 2018 -
URADNI NADZOR. POROČILO - I. ZVEZEK

Slika 11: Pregled kmetijskih površin glede na njihovo rabo v letu 2017 (levo) in 2018 (desno)

V letu 2018 je bila posebna pozornost posvečena izvajanju 8. državnih uredb o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov na območju Pomurja, Podravja, Ljubljanskega polja in Barja, Jezerskega ter Bele krajine.

Na vzorcih iz 36. lokacij na VVO so se določali ostanki 159 aktivnih snovi fitofarmacevtskih sredstev (razširjeni in ožji program), v program se je prvič vključila tudi aktivna snov glifosat (herbicid) ter insekticidov Hymexazol in Teflutrin zaradi pogina galebcev na ptujskem polju meseca aprila 2018. Od tega je 26 aktivnih snovi na seznamu FFS, ki na najožjih vodovarstvenih območjih niso dovoljena za uporabo. V prvi ponovitvi se hkrati določajo težke kovine, svinec, cink, kadmij, baker, krom in nikelj.

Tla so bila na devetih lokacijah, kjer je bilo gnojeno s pregnitim blatom iz bioplinarn (digestat), meseca aprila vzorčena na kemijske parametre PAH, indikatorski PCB, težke kovine in skupni dušik s skupno gostoto tal.

Lokacija neskladnih vzorcev	Režim varovanja	Vrsta neskladja					Nedovoljen FFS (> 0,01 mg/kg)	Kršitev DA/NE
		Cd 2 mg/kg	Ni 70 mg/kg	Pb 100 mg/kg ¹	Zn 300 mg/kg	NO ₃ ⁻ 300-350 kg/ha ²		
OR-1 Markovci	digestat					125/345		DA
OR-2 Ormož	digestat	1,3			390	262/311		DA
CE-1 Levec	VVO 1	4		100	420	gnojevka		DA
CE-2 Levec	VVO 1	3,6			340			NE
ČR-8 Črnomelj	digestat	1,4	74					DA
LJ-4 Šmartno	VVO 1						Neregistriran trifluralin 0/0,031	DA
LJ-5 Šmartno	VVO 1						Pendimentalin 0,009/0	NE
LJ-6 Savlje	VVO 1						Pendimentalin 0,007/0,008	NE
LJ-7 Savlje	VVO 1						Pendimentalin 0,007/0,007	NE

Preglednica št. 3: Rezultati nadzora vzorčenja tal na VVO in ob uporabi digeststa, IRSKGLR, 2018.

Na podlagi poročil in podatkov iz preglednice je bila na najožjem vodovarstvenem območju (VVO 1) izdana odločba o prepovedi gnojenja z gnojevko na območju Levca, izdana je bila tudi odločba o prekršku ter zaračunani stroški postopka. Na območju Ljubljanskega polja (Savlje) je bila na VVO 1 izdana odločba o prepovedi uporabe neregistriranega fitofarmacevtskega sredstva z aktivno snovjo trifluralin, zaračunani so bili stroški analiz ter uveden prekrškovni postopek, rezultati analiz pa so bili posredovani tudi na Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVR), ki je na podlagi 8. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih in pravilnika o dolžnostih uporabnikov pristojna za nadzor pravilne uporabe FSS pri uporabnikih in v prometu. V treh primerih na območju Ljubljanskega polja je bila sicer ugotovljena raba aktivne snovi pendimentalin, ki se kot herbicid uporablja pri vzgoji zelenjadnic, vendar pa aktivna snov ni na seznamu 26 prepovedanih snovi, ki jih določa Ministrstvo za okolje in prostor. Zadeve so bile tudi v tem primeru odstopljene na UVHVR.

Glede gnojenja z digestatom so bile v treh primerih izdane odločbe o prepovedi prekomernega gnojenja z digestatom zaradi preseženih vrednosti nitratov na območju Markovcev in Ormoža ter zaradi preseženih vrednosti niklja in kadmija v Črnomlju. V enem primeru so bile ugotovljene tudi presežene vrednosti cinka ter zaznana prisotnost poliaromatskih ogljikovodikov (PAO) sicer pod dovoljeno mejno koncentracijo. Zaračunani so bili stroški analiz ter izdana odločba o prekršku. Ob tem velja poudariti, da je uporaba digestata in komposta dovoljena na kmetijskih zemljiščih, seveda za proizvod 1. kakovostnega razreda v skladu z omejitvami iz Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata.

Na celjskem območju na območju Levca, so bile v tleh ugotovljene tudi presežene opozorilne imisijske vrednosti kadmija in cinka, v enem primeru pa tudi svinca, kar pa je posledica industrijske kontaminacije iz preteklosti. Pridelovalci na teh zemljiščih so bili opozorjeni, da težke kovine lahko migrirajo v plodove korenovk, gomoljev ali solatnic, zato tovrstna pridelava ni teh območjih ni zaželena.

¹ Za digestat so dovoljene vrednosti svinca nekoliko višje kot za tla in znašajo 120 mg/kg tal, za cink pa 400 mg/kg tal.

² Količine dušika s hlevskim gnojem na VVO 1 znašajo največ 140 kg N/ha, mineralnega dušika pa 80 kg/leto. Zaradi variabilnosti tal in začetne količine dušika v tleh se upošteva toleranca 50 percentil, ki znaša 300 kg N/ha/leto. Za uporabo digestata so te vrednosti 350 kg N/ha/leto.

Cink se lahko akumulira v tleh ob gnojenju z gnojevko preko mikrohranil v krmi za prirast živali in posledično z izločanjem seča živali; kadmij pa je sestavni del fosfornih mineralnih gnojil.

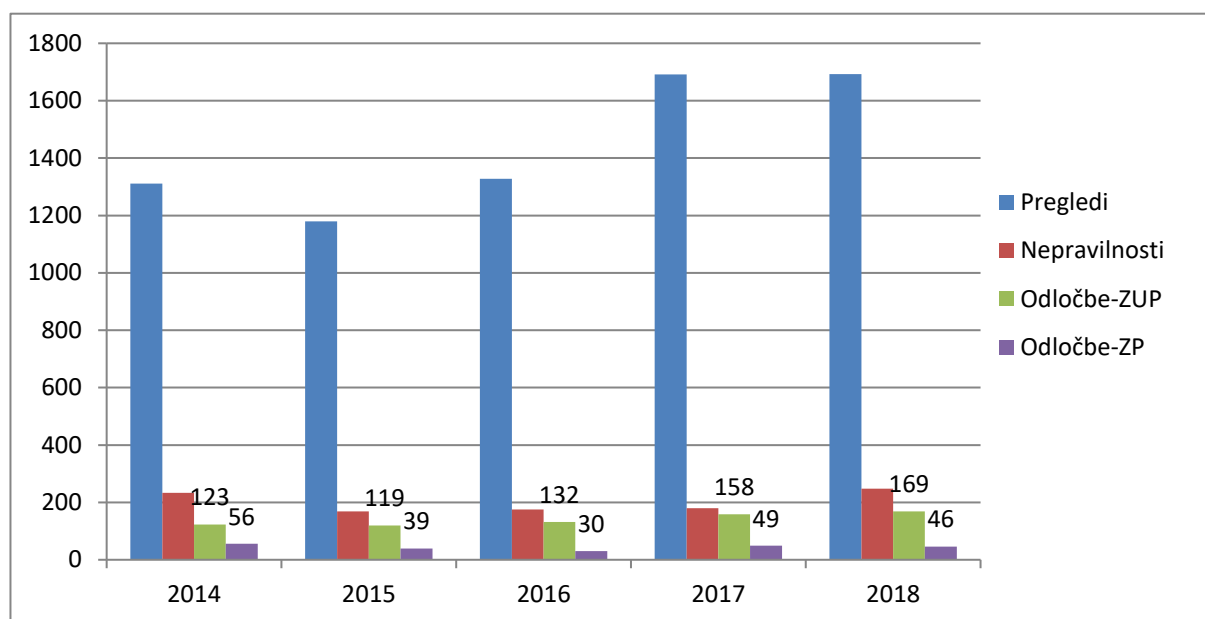
1.6 UREDBA O VARSTVU VODA PRED ONESNAŽEVANJEM Z NITRATI IZ KMETIJSKIH VIROV

Kot rečeno v predhodnih poglavjih ima Slovenija intenzivno živinorejsko proizvodnjo, zato je nadzor pravilnega gnojenja in urejenosti skladiščnih kapacitet za živalska gnojila izrednega pomena na občutljivih varovanih območjih kot so vodovarstvena območja, bližina vodotokov in območja slovenskega Krasa. Na podlagi Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/2009, 5/2013, 22/2015, 12/2017) kmetijska inšpekcija opravlja nadzor nad pravilno rabo organskih in mineralnih gnojil na kmetijskih zemljiščih, s katerim se preprečuje prekomerna obremenitev tal, podtalnice in vodotokov z nitrati, ki lahko izhajajo iz kmetijske dejavnosti. Poleg tega se vrši nadzor nad uporabo organskih gnojil na vodovarstvenih območjih, preverja se vodotesnost in primerno velikost skladiščnih kapacitet za živalska gnojila na kmetijskih gospodarstvih ter omejitve gnojenja v času prepovedi.

V letu 2018 je kmetijska inšpekcija na podlagi uredbe opravila 1693 pregledov, odkrila 248 nepravilnosti, izdala 169 ureditvenih odločb in izrekla 35 opozoril po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru. V izvršilnem postopku je izdala 20 sklepov o dovolitvi izvršbe in dva sklepa o izvršbi z denarno prisilitvijo. V prekrškovnih postopkih je izdala 25 plačilnih nalogov v višini 26.400 €, 21 odločb o prekršku v višini 16.400 €, 73 opominov s stroški postopka v višini 3.830 €.

Na spodnji sliki je prikazan trend nadzora po uredbi v letih 2014, 2015, 2016, 2017 in 2018.

Slika 12: Primerjava opravljenih pregledov, ugotovljenih nepravilnosti in izdanih upravnih in prekrškovnih odločb med leti 2014 do 2018 po Uredbi.

Preglednica št.4 : Kršitve po nitratni uredbi, IRSKGLR, 2018.

IT koda	Vsebina:	Št. pregledov	Št. nepravilnosti	Inšpekcijski zapisniki	Upravne odločbe	Število prekrškov	Višina glob in taks, €
21640	Uporaba komposta ali digestata 1. kakov. r., ki ni proizvod, na KZ	79	20		15		
21641	Gnojilni načrt na podlagi analize zemlje	107	15		13		
21500	Letni vnos dušika iz živinskih gnojil v tla na nivoju kmetijskega gospodarstva (5. člen)	199	12		12	2	60,00
21510	Ravnanje s presežki živinskih gnojil (6. člen)	15	4		5		
21520	Časovne omejitve gnojenja z gnojevko ali gnojnico (8.člen)	61	18		2	10	1950,00
21521	Časovne omejitve gnojenja s hlevskim gnojem (8.a)	17	1			9	1920,00
21530	Časovne omejitve gnojenja z mineralnimi gnojili (9.člen)	1					
21540	Splošne omejitve gnojenja z organskimi in mineralnimi gnojili (10.člen)	110	35		3	34	18680,00
21550	Splošne omejitve vnosa gnojil v tla (11.člen)	36	7		1	1	880,00
21552	Omejitev gnojenja ob vodotokih + vodnjakih	46+13	8+2		6	12	1150,00
21560	Skladiščni prostori za živalska gnojila (12. člen)	995	146		127	57	20970,00
21570	Skupni vnos dušika v tla (13.člen)	134	5		5		
21571	Evidence o presežkih dušika (13./4)	33	2		2		
21572	Pisna dokazila o dokupljenih organskih gnojilih (6.a)	7			1	2	400,00
21580	Raztrošenje mineralnih in organskih gnojil (14.člen)	16	6		37		590,00
21590	Drugo - UR-VVONKV	10	2		2		
SKUPAJ		2108	285	1274	204	160	46690,00

Iz zgornje slike je razvidno, da se z leti večja števila nadzorov na tem področju ter tudi delež nepravilnosti. Po Zakonu o prekrških je bilo izdanih 46 odločb o prekrških. Največ neustreznih gnojišč in gnojničnih jam je na manjših kmetijah, ki imajo manj kot 10 glav velike živine. Zaradi neurejenih gnojišč je bilo v lanskem letu izdanih 127 ureditvenih odločb.

V času prepovedi gnojenja je veliko prijav, v lanskem letu jih je bilo 59 samo zaradi gnojenja

ob vodotokih oziroma vodnjakih za zajem pitne vode. Ostale kršitve so v mejah vsakoletnega povprečja.

Nadzor skladišč na območju Postojne in Pivke

V nadzor je bilo meseca aprila 2018 vključenih 87 MID-ov od skupaj 2764 (3,14 %) in sicer na območju naselij Prestranek, Pivka, Košana, Vremški Britof, Postojna, Hruševje in Planina. Zaradi občutljivega kraškega sveta je nadzor zajemal predvsem urejenost skladiščnih kapacitet za živinska gnojila na kmetijah usmerjenih v živinorejsko proizvodnjo. Tako je bilo ugotovljeno, da je v 16 % vseh pregledanih kmetij prihajalo do iztekanja izcednih voda iz skladišč bodisi so bila skladišča premajhnih kapacitet, ali pa je prihajalo do tehničnih težav pri manipulaciji z živinskimi gnojili zaradi vdora meteornih voda oziroma so bila gnojila skladiščena na istih GERK površinah več kot 2 meseca. Zato je inšpektorat izdal 14 ureditvenih odločb o obvezni ureditvi skladišč za živinska gnojila ter izdal 5 odločb o prekrških v višini 3.600 €.

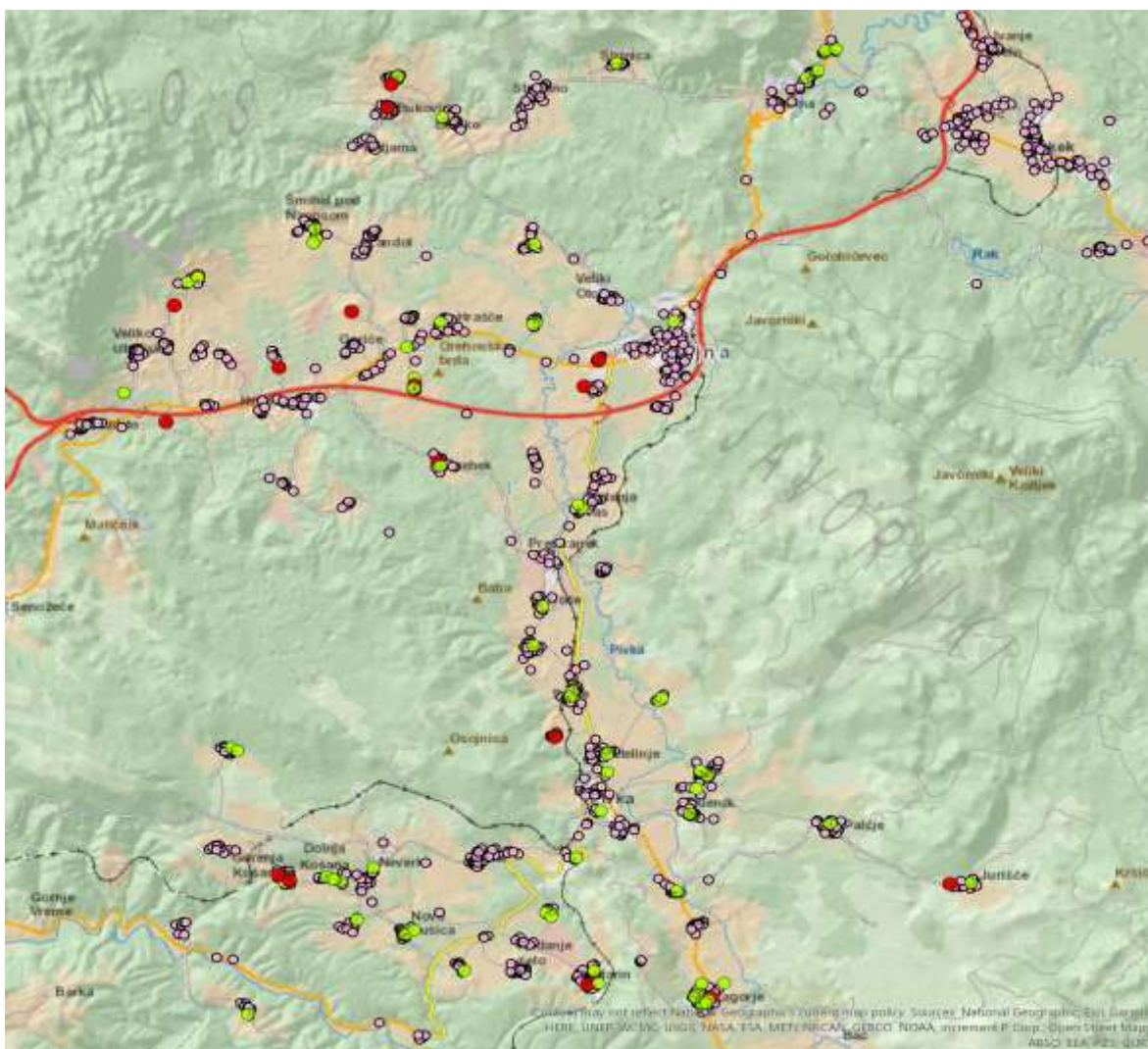
Kar 6 ureditvenih odločb se je nanašalo na kmetijska gospodarstva z 11 do 30 GVŽ in 15 do 62 hektari kmetijskih zemljišč v uporabi (glej preglednico 5). Na postojnskem koncu so prevladovala govedorejske kmetije in kmetije z rejo perutnine v kooperaciji, v treh primerih tudi brez kmetijskih površin, saj krmo za kokoši nesnice ali brojlerje dobavlja sama farma, ki sklepa kooperantskem pogodbe.

Nadzor skladišč na območju Bele krajine

V nadzor je bilo meseca maja in junija 2018 vključenih 100 kmetijskih gospodarstev od skupno 1267 živinorejskih kmetij na območju občin Semič, Metlika, Črnomelj (7,89 %). Ena kmetija je bila zaradi arbitražnega sporazuma na območju občine Semič (Vavpča vas) izvzeta iz nadzora. Prevladujejo manjše kmetije z rejo drobnice in mladega pitanega goveda ter konjerejo. V omejenem obsegu kmetije redijo tudi prašiče. Zaradi neurejenih skladišč za živinska gnojila neprimerne skladiščenja je bilo izdanih 22 ureditvenih odločb, 2 plačilna naloga in 5 opozoril o prekrških. V strukturi ukrepov je bilo kar 16 ureditvenih odločb izrečnih manjšim kmetijskim gospodarstvom do 10 GVŽ (preglednica 6). V dveh primerih je bila obremenitev živali na hektar zemljišč presežena.

Preglednica 5: Struktura kmetij z neustreznim skladiščenjem živinskih gnojil, Postojna, 2018

Št. odločb	GVŽ, število	KZU, ha	Opomba
3	do 10	4 - 16	
6	od 11 do 30	15 – 62	brez površin 2 x
2	od 31 do 100	49 in 79	
0	101 do 186		
3	187 - 248	104	brez površin 1x

Slika 13: Gostota vseh živinorejskih kmetijskih gospodarstev na območju postojnskega krasa, z zeleno barvo so pregledane kmetije brez neskladij, z rdečo pa z neskladji, IRSKGLR 2018.

Preglednica 6: Struktura kmetij z neustreznim skladiščenjem živinskih gnojil, Bela krajina, v letu 2018.

Št. odločb	GVŽ, število	KZU, ha	Opomba
16	do 10	0,53 – 94,5	1 x presežena obremenitev
4	od 11 do 30	15,3 – 163	
2	od 31 do 100	71,3 in 13,46	1 x presežena obremenitev
0	101 do 186		
0	187 - 248	104	

1.7 UREDBA O PREDELAVI BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV IN UPORABI KOMPOSTA ALI DIGESTATA

Pravna podlaga za izvedbo nadzora je Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/2009 5/2013, 22/2015 in 12/17) in Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18). Kmetijska inšpekcija vsako leto opravi pregled na 21 bioplinarnah in 21 kompostarnah v spomladanskem času. Pri nadzoru pridobi podatke o oddaji digestata in komposta posameznikom. V drugi polovici leta pa pri prejemnikih preveri ali izpolnjujejo vse pogoje za uporabo digestata in komposta na kmetijskih zemljiščih. O ugotovitvah obvesti tudi Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja.

V letu 2018 je bilo opravljenih 415 pregledov, ugotovljenih 37 nepravilnosti ter bilo izdanih 35 ureditvenih odločb. V prekrškovnem postopku sta bili izdana dva opomina po ZP-1 s stroški postopka v višini 60 €.

VINARSKA INŠPEKCIJA

1. SPLOŠNO

Po podatkih KIS predstavljata grozdje in vino skupaj od 9,1 % do 12,9 % vrednosti kmetijske proizvodnje, kar je največ med rastlinskimi pridelki, v vrednosti rastlinske pridelave pa je ta delež od 17,5 % do 23,5 %. V letu 2017 je grozdje k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje prispevalo 1,4 %, vino pa 10,3 %, kar je pri grozdju in vinu več kot v letu 2016 in nad povprečjem zadnjega petletnega obdobja (2012–2016) in pri vinu tudi med višjimi vrednostmi v obdobju 2005–2016.

Po podatkih iz statističnega raziskovanja strukture kmetijskih gospodarstev je bilo v Sloveniji v letu 2016 23 tisoč KMG z vinogradi, ki so v povprečju obdelovala 0,66 ha vinogradov. V primerjavi z letom 2013 se je število KMG z vinogradi zmanjšalo za 13 %, površine pod vinogradi pa so se zmanjšale za 6 %. Povprečna površina vinogradov na KMG se je v zadnjih treh letih povečala za skoraj 8 %. Po statističnih podatkih imamo v Sloveniji 15,8 tisoč hektarjev vinogradov. Regionalno je po podatkih registra pridelovalcev grozdja in vina (RPGV) pri MKGP v povprečju zadnjih let 42 % površin vinogradov v podravski, 17 % v posavski in 41 % v primorski vinorodni deželi.

Po podatkih EUROSTATa je Evropa dežela vina, saj je največji proizvajalec vin na svetu. Na podlagi spremljanja uvoza in pregleda trgovskih polic se ugotavlja, da evropska vina proti podjetnim proizvajalcem iz „Novega sveta“ pospešeno izgubljajo tržni delež.

Poraba vina se zmanjšuje, uvoz se hitro povečuje, izvoz pa počasi narašča. Tudi v državah, kjer ljudje popijejo več vina kot včasih, namesto evropskih vin pogosto izberejo vina iz „Novega sveta“.

Trg grozdja in vina v državah EU se tako srečuje s tremi vrstami težav:

- višja proizvodnja od potrošnje oziroma naraščanje proizvodnje na eni strani in upadanje potrošnje vina na drugi strani,
- hitrejša rast uvoza od izvoza,
- padanje tržne cene vina.

Spremenjenim razmeram na trgu grozdja in vina sledi tudi delo vinarske inšpekcije, ki temelji na učinkovitosti, kakovosti in odgovornosti. Za doseg zastavljenih ciljev smo v okviru strategije dodatno okrepili notranje nadzorne mehanizme, večjo pozornost pa smo namenili tudi učinkoviti uporabi razpoložljivih virov.

Pri delu smo sledili naslednjim ciljem:

1. Z nadzori zmanjšati tveganje za nepravilnosti pri pridelavi in prodaji vina in ostalih proizvodov iz grozdja in vina na segmentu varnosti, kakovosti in označevanja.

- Za doseg tega cilja je potrebno slediti razmeram na trgu in rezultatom inšpekcijskih pregledov iz preteklih let.
- S ciljem želimo potrošniku zagotavljati kakovostno in zdravstveno neoporečno vino, zato želimo:
 - povečati delež vina v prometu, ki bo identično s priloženimi listinami, ki bo brez napak ali bolezni;
 - povečati delež vpisanih vinogradov v RPGV;
 - povečati delež pridelovalcev, ki prijavljajo pridelek in zaloge vina,
 - povečati delež vina v prometu, ki ga bodo spremljale predpisane listine;
 - zagotoviti, da bodo v čim večjem deležu vino in ostale proizvode iz grozdja in vina v prometu spremljali dokumenti, iz katerih bo razvidna sledljivost,
 - izvajati navzkrižne kontrole med prodajalci in pridelovalci;
 - vzdrževati visok delež pridelovalcev, pri katerih ne bodo ugotovljene nepravilnosti pri nadzoru določb dobre higienske prakse.
- V čim večji meri zagotoviti varstvo geografskega porekla na način, da se poveča delež pridelovalcev, ki vodijo predpisane evidence in zmanjša število nepravilnih označitev vina v prometu.

2. Preprečevanje sive ekonomije pri prometu z vinom in ostalimi proizvodi iz grozdja in vina, kar bomo poskušali doseči na tri načine:

- s poostrenimi nadzori v okviru obstoječe zakonodaje;
- z okrepljenim sodelovanjem z ostalimi inšpekcijami in organi, ki sodelujejo v Inšpekcijskem svetu (Policija, FURS)
- z aktivnim sodelovanjem pri spremembah področne zakonodaje

3. Preprečevanje nepoštenih poslovnih praks, ki predstavljajo:

- zavajajoče poslovne prakse z zavajajočim ravnanjem;
- zavajajoče poslovne prakse z zavajajočo opustitvijo;

- zavajajoče poslovne prakse, ki vseh okoliščinah velja za nepošteno;
- agresivne poslovne prakse;
- agresivne poslovne prakse, ki v vseh okoliščinah veljajo za nepošteno.

Osnova za delo vinarske inšpekcije je Zakon o vinu. Zakon daje vinarskemu inšpektorju naslednje pristojnosti:

- dostopati in pregledovati: vinograde, proizvodne obrate (kleti, polnilnice ipd.), skladišča, v katerih se skladiščijo grozdje, mošt, vino ali drugi proizvodi in enološka sredstva, stanovanjske prostore, v katerih se za promet namenjeni mošt, vino in drugi proizvodi pridelujejo ter v katerih se skladiščijo enološka sredstva, carinska skladišča v prisotnosti carinske službe, objekte, v katerih se grozdje, mošt, vino ali drugi proizvodi prodajajo končnemu potrošniku;
- pregledovati opremo za pridelavo grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov ter opremo za točenje vina;
- pregledovati grozdje, mošt, vino in druge proizvode v proizvodnem obratu, prevoznem sredstvu, prometu, vključno s ponudbo končnemu potrošniku, enološka sredstva, embalažo za mošt, vino in druge proizvode;
- pregledovati označbe na embalaži, ocene mošta, vina in drugih proizvodov, poročila pooblaščenih organizacij, analize izvide, listine in druge dokumente, ki spremljajo grozdje, mošt, vino in druge proizvode, namenjene za promet, kletarsko evidenco, podatke iz registra vinogradov in registra kmetijskih gospodarstev ter drugo dokumentacijo o grozdju, moštu, vinu in drugih proizvodih pri pridelovalcih, predelovalcih, gostincih in trgovcih, vključno s promocijskim materialom;
- nadzirati izvajanje dela pooblaščenih organizacij;
- jemati na stroške lastnika vzorce grozdja, mošta, vina, drugih proizvodov in enoloških sredstev ter jih dati v analizo;
- organoleptično preizkusiti mošt, vino in druge proizvode.

2. ORGANIZIRANOST IN KADROVSKA STRUKTURA VINARSKE INŠPEKCIJE

Nadzor nad izvajanjem določb ZVin in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, je v letu 2018 izvajalo trinajst vinarskih inšpektorjev.

2.1 Vinarski inšpektorji na Uradu

Vodja vinarske inšpekcije opravlja delo iz vsebine vodenja inšpekcije, prav tako pa istočasno vodi območno enoto Celje.

2.2 Vinarski inšpektorji na enotah in izpostavah

Delo vinarskih inšpektorjev opravlja še 12 zaposlenih. Od tega jih 11 opravlja delo samo na vinarski inšpekciji, 1 inšpektor pa ima dvojna pooblastila in zaradi problematike v kmetijstvu in pomanjkanja kmetijskih inšpektorjev v Prekmurju večino dela opravi na kmetijski

inšpekciji. Od 11 vinarskih inšpektorjev je eden invalidsko upokojen za polovični delovni čas, preostalo polovico časa pa zaradi zdravstvenih omejitev ne sme opravljati dela na terenu in lahko opravlja samo administrativne naloge.

2.3 Dvojna pooblastila

Vinarski inšpektorji zaradi racionalizacije dela na osnovi pooblastil opravljajo tudi nadzore na področju dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki so gostinska dejavnost in so povezane s prometom z vinom, to so dopolnilne dejavnosti turizma na kmetiji, kamor spadajo:

- Turistična kmetija z nastanitvijo.
- Izletniška kmetija.
- Vinotoč.
- Osmica.

2.3 Delo izven rednega delovnega časa

Po vsebini so bile izven delovnega časa izvedene tri vrste nadzora:

- Nadzor prometa z grozdom.
 - Nadzor tržnic in turizma na kmetiji.
 - Obravnavanje prijav, ki jih ni mogoče obravnavati v delovnem času.
- Glede časovne razporeditve je bil nadzor prometa z grozdom opravljen v času trgatve, to je od začetka septembra do sredine oktobra. Nadzor tržnic in turizma na kmetiji je potekal celo leto, prijave pa so se izven delovnega časa obravnavale celo leto oziroma po potrebi.

Izven delovnega časa so potekala predavanja za vinogradnike na Kmetijsko gozdarskih zavodih in društvih. Termine za predavanja določijo organizatorji (zavodi in društva) in jih prilagodijo slušateljem. To pomeni, da je bila večina predavanj izvedena v popoldanskih in večernih urah.

3. INŠPEKCIJSKI NADZOR IN UGOTOVITVE PO PODROČJIH NADZORA

3.1 Pridelava grozdja in vina

3.1.1 Trsni izbor in pridelava grozdja

Pridelava grozdja obsega vsa dela v vinogradu, vključno s trgatvijo grozdja.

Zakonodajalec določi meje pridelovalnih območij in jih uvrsti na seznam geografskih označb na podlagi elaborata o pridelovalnih območjih, ki ga pripravi pooblaščen organizacija. Na podlagi utemeljenega predloga pridelovalcev se določijo meje vinorodnih krajev in vinorodnih leg, ki se jih uvrsti na seznam geografskih označb. Iz predloga pridelovalcev mora biti

razvidno, da obstaja zanimanje za uporabo te geografske označbe ter da agrobiološki in drugi dejavniki za območje upravičujejo uvrstitev na seznam geografskih označb.

Zakonodajalec po uradni dolžnosti črta s seznama geografskih označb vse vinorodne kraje in vinorodne lege, za katere ugotovi, da se v zadnjem petletnem obdobju niso uporabljali pri označevanju mošta, vina in drugih proizvodov.

V letu 2018 je pridelovalec predlagal črtanje vinorodne lege iz seznama geografskih označb z namenom zaščite geografskega imena kot blagovne znamke. Ker zahteva ni imela pravne podlage, je zakonodajalec predlog pridelovalca zavrnil.

Na vinorodnem območju Republike Slovenije se lahko sadijo le tiste sorte vinske trte *Vitis vinifera*, ki jih določa trsni izbor. Tega določi minister na podlagi elaborata o pridelovalnih območjih. Pooblaščen organizacija v tem elaboratu ugotavlja primernost posamezne sorte vinske trte za posamezno pridelovalno območje glede na ampelografske značilnosti sorte, značaj vina, pridelanega iz te sorte, in tržne zanimivosti sorte.

Postopek pridelave vina se začne s trgatvijo grozdja. Grozdje vsebuje med 120 in 250 gramov sladkorja na liter soka. Ti sladkorji so glukoza in fruktoza, ki sta običajno zastopana v enakih količinah. Glede na vrsto sorte in čas trgatve pa je lahko razmerje tudi drugačno. Poleg sladkorjev je v grozdju prisotnih tudi veliko drugih mineralnih in organskih kislin. Med njimi sta najbolj pomembni vinska in jabolčna kislina.

Če pridelovalec ne izpolnjuje pogojev glede trsnega izbora in pridelave grozdja, ima inšpektor pooblastilo, da:

- prepove sajenje in odredi uničenje trsov, ki niso v trsnem izboru;
- začasno, do pridobitve odločbe o oceni, prepove promet z moštom ali vinom, če sumi, da ne ustreza predpisanim pogojem;
- izloči iz prometa, zapleni, odredi predelavo ali odredi ustrezno označitev mošta, vina in drugih proizvodov;
- če so pridelani iz grozdja vrst trte, ki niso *Vitis vinifera* ali ki niso križanec med *Vitis vinifera* in drugo vrsto rodu *Vitis*,
- če so pridelani v Republiki Sloveniji iz grozdja, medvrstnih križancev z vrsto *Vitis vinifera*,
- katerih dejanske lastnosti oziroma geografsko poreklo ne ustrezajo označenim.

Po vsebini trsnega izbora ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. Pri nadzori vinogradov, ki niso vpisani v Register pridelovalcev grozdja in vina, so bile ugotovljene površine, zasajene s samorodnico. Te površine so pridelovalci evidentirali v RKG z vrsto rabe drugi trajni nasadi.

Po vsebini pridelave grozdja je bilo ugotovljenih opravljenih 61 pregledov in ugotovljenih 9 nepravilnosti:

- predelava grozdja – 14 pregledov, 0 nepravilnosti,
- omejitev največjega dovoljenega hektarskega pridelka glede na predvideno kakovostno stopnjo vina - 20 pregledov, 9 nepravilnosti,
- omejitev hektarskega pridelka glede na pridelano količino – 3 pregledi, 0 nepravilnosti,
- tehnološka zrelost in kakovost grozdja – 24 pregled, 0 nepravilnosti.

3.1.2 Pridelava mošta, vina in drugih proizvodov ter uporaba enoloških postopkov in sredstev

Postopek pridelave vina se začne s pecljanjem in mletjem grozdja. Mletje ali drozganje se izvaja s posebnimi mlini, ki grozdnih jagod ne zmeljejo v celoti, temveč samo povzročijo, da kožica poči. Običajno se, predvsem v sodobni pridelavi vina, pri drozganju že v stroju ločijo jagode od pecljev. Pri pridelavi rdečih vin sledi drozganju maceracija zmletega grozdja. Maceracija omogoča podaljšan stik grozdnega soka s trdnimi deli grozdne jagode. Pri tem je posebej pomemben stik soka s kožico jagode, saj se pri tem izvaja ekstrakcija barve, arom, taninov in drugih snovi. Dolžina maceracije je odvisna od sorte grozdja in lahko traja več dni. Pri pridelavi rdečih vin se v postopku maceracije že začne alkoholno vrenje.

Pri pridelavi belih vin se maceracija običajno ne izvaja. Drozga se običajno takoj stisne, mošt, ki pri tem nastane pa je pri belih sortah potrebno nato še razsluziti. Z razsluzevanjem se odstranijo različne snovi, ki sedimentirajo in povzročajo preveliko motnost mošta.

Mošt se nato stoči v sode ali jeklene cisterne. Tam se običajno opravi tudi mlečnokislinska fermentacija ali razkis. S tem kletarji motečo jabolčno kislino v grozdu spremenijo v bolj prijetno mlečno. Nato se prične končna fermentacija ali alkoholno vrenje. Ta faza predstavlja glavni del pridelave vina, v njej pa kvasovke, ki so iz grozdnih jagod prešle v drozgo in mošt, naknadno dodane selekcionirane kvasovke, pretvarjajo sladkor v alkohol. Pri tem nastaja še vrsta stranskih produktov, ki kasneje vplivajo na aromo in značilnosti vina. Po končani fermentaciji, ko je večina sladkorjev pretvojena v alkohol se intenzivnost vrenja zmanjša, v vinu, ki nastane pa ostane nekaj nepovretega sladkorja.

Vse faze pridelave morajo slediti smernicam dobre higienske prakse. Naknadni nadzor nad pridelavo grozdja, mošta in vina se v fazi prometa z vinom opravi na podlagi nadzora evidence o uporabi fitofarmaceutskih sredstev in nadzora kletarske evidence, kjer morajo biti zavedeni tudi vsi enološki postopki.

ZVin dovoljuje uporabo le predpisanih enoloških postopkov in enoloških sredstev pri pridelavi vina.

Glede vodenja **kletarske evidence** inšpektorji ugotavljajo, da jo vodi vedno več pridelovalcev. V skladu z zakonodajo jo vodijo predvsem večji pridelovalci, pri manjših pa opažajo pomanjkljivosti, predvsem pri evidentiranju prodaje vina. Glede na to, da so pridelovalci vina obdavčeni po katastrskem dohodku, niso zavezanci za izdajo računov, kar oteži nadzor. Nadzor nad pridelanimi in prodanimi količinami omogočajo podatki o prijavi pridelka in zalog, podatek o stanju količin v kleti, razlika med pridelanimi količinami in stanjem v kleti je prodana količina vina, ki mora biti razvidna iz kletarske evidence.

Pri 421 inšpekcijskih pregledih je bilo ugotovljeno 50 nepravilnosti.

Kletarska evidenca zagotavlja sledljivost tudi po **Smernicah dobre higienske prakse** za predelavo grozdja v vino.

Dobra higienska praksa za predelavo grozdja v vino, vključuje vse faze od trgatve grozdja do prodaje vina s tem, da nam je pomembno tudi, kako se je grozdje pridelalo, saj se lahko le tako zagotavlja visoko raven varovanja zdravja potrošnikov vina.

Z upoštevanjem uredbe (ES) št. 178/2002 se zmanjšujejo ovire za promet z vinom znotraj EU.

Po uredbi ES št. 852/2004 o higieni živil je za zagotovitev varnosti hrane potreben celovit pristop od kraja primarne proizvodnje do vključno dajanja proizvodov v promet. Vsak nosilec živilske dejavnosti v živilski verigi mora zagotoviti, da varnost hrane ni ogrožena.

Za zagotavljanje javnega zdravja je določeno, da morajo za nadzor nad dejavniki tveganja za varnost vina in hkrati vso odgovornost prevzeti vinarji. Smernice, ki so zasnovane na načelih HACCP, spodbujajo uporabo ustreznih higienskih praks na kmetiji, zato pridelovalcem in predelovalcem svetujemo njihovo uporabo, lahko pa si tudi sami ustvarijo lasten sistem nadzora nad dejavniki tveganja. Nadzor pridelovalca/predelovalca nad tveganji pa ne nadomešča uradnega nadzora.

V kolikor kakšna od tradicionalnih metod proizvodnje, predelave, distribucije ali zaradi posebnih geografskih pogojev odstopa od ustaljene prakse, se zahteve lahko prilagodijo na nacionalnem nivoju.

Nosilci živilske dejavnosti vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo stalne postopke, ki temeljijo na načelih HACCP in vzpostavitev vodenja evidenc, sorazmernih z vrsto in velikostjo živilske dejavnosti, ki dokazuje učinkovito uporabo ukrepov. Evidence morajo biti sproti osvežene, hranjene skozi ustrezno obdobje in vedno na voljo pristojnemu nadzornemu organu.

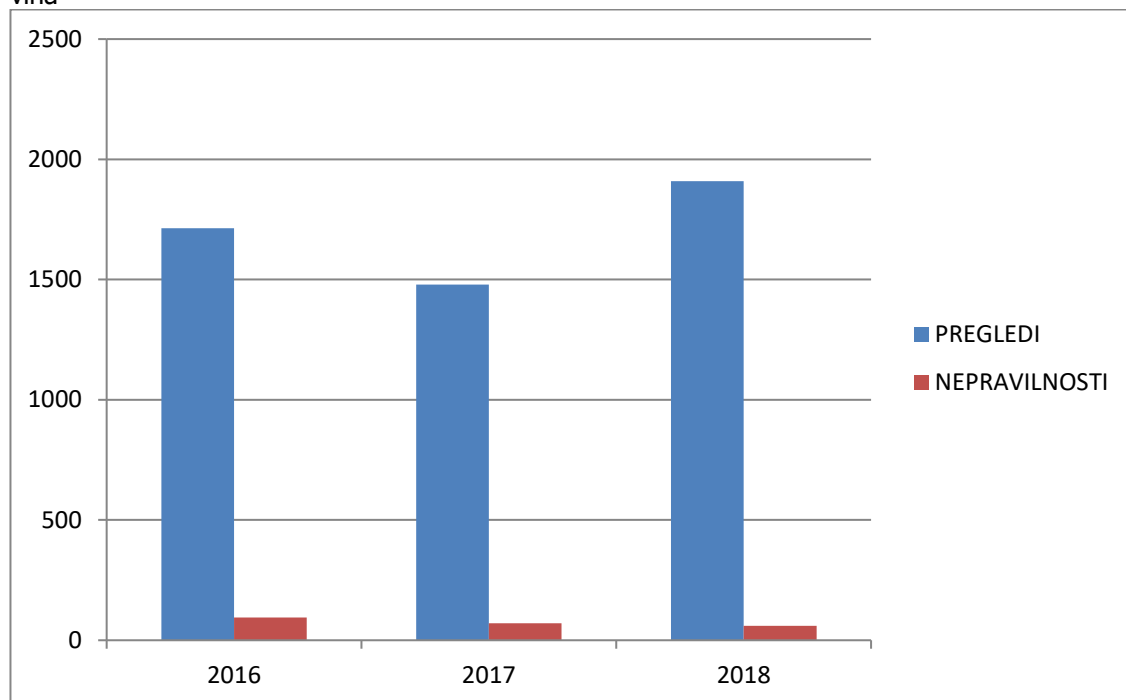
Zaradi registracije obrata vsak nosilec živilske dejavnosti na način, ki ga zahteva ustrezen pristojni organ, le-tega obvesti o vsakem obratu pod njegovim nadzorom, ki opravlja katero koli stopnjo proizvodnje, predelave in distribucije hrane in sproti sporoča pomembne spremembe.

Po celotni vsebini smernic dobre higienske prakse je bilo opravljenih 190 pregledov in ugotovljenih 40 nepravilnosti.

V fazi pridelave je bil opravljen tudi nadzor:

- uporabe enoloških postopkov in sredstev (27 pregledov in ugotovljeni 2 nepravilnosti)
- ravnanje z grozdom, moštom in vinom glede na ohranitev in razvoj vseh njihovih naravnih kakovostnih značilnosti (84 pregledov in ni bilo ugotovljenih nepravilnosti)
- mešanje grozdja, mošta in vina (64 pregledov in ugotovljena 1 nepravilnost)
- opravljenih je bilo tudi 599 organoleptičnih preizkušenj, na podlagi katerih so bili vzeti 204 vzorci.

Graf št. 1: Število pregledov in število ugotovljenih nepravilnosti po vsebini pridelave grozdja in vina

3.2. Registracija vinogradov, prijava pridelka grozdja, mošta in vina in prijava zalog vina

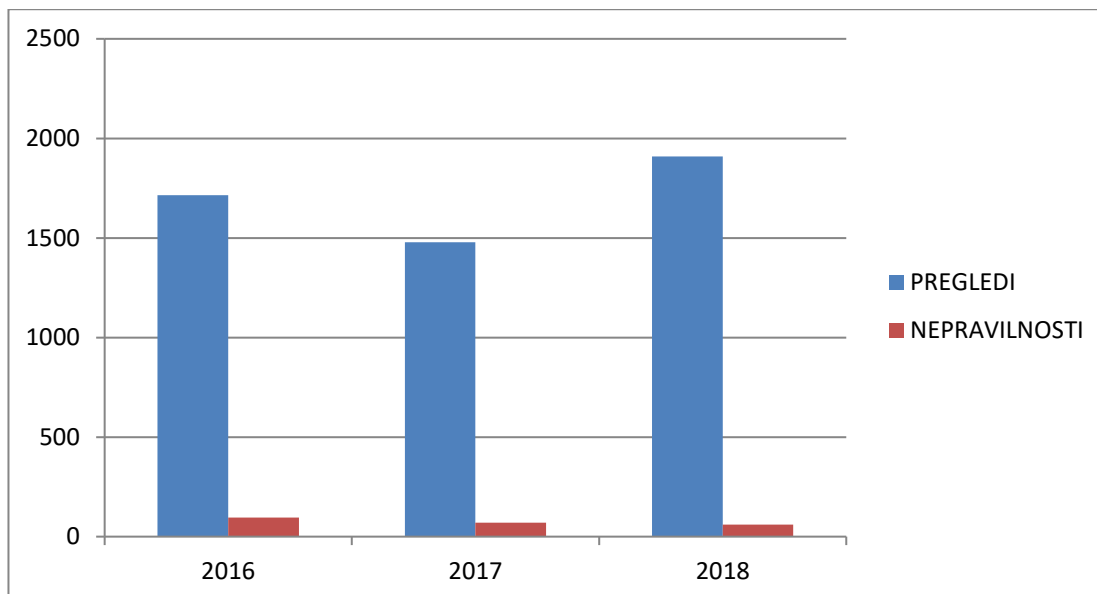
V register pridelovalcev grozdja in vina so se dolžni vpisati vsi pridelovalci, ki obdelujejo 0,05 ha ali več vinogradov, pridelek so dolžni prijavljati tisti z 0,1 ha ali več vinograda.

Ocenjuje se, da je v Sloveniji med 17 in 18.000 ha obdelanih vinogradov, v register pridelovalcev grozdja in vina pa je vpisanih slabih 16.000 ha, pri čemer se pridelek prijavlja iz 14.400 ha. Glede na te podatke je pridelek iz ostalih površin neevidentiran in lahko njegovo količino le ocenimo. Vinarska inšpekcija na podlagi Zakona o vinu izvaja tako nadzor nad obvezo vpisa v register kot nad prijavo pridelka v register, vendar ugotavlja, da so površine, ki niso vpisane v register izredno majhne: v letu 2011 je od 8460 pregledanih primerov (ciljani pregledi) ugotovila dejansko kršitev in posledično obvezo vpisa v 1678 primerih za skupno 291 ha (v povprečju 0,17 ha vinograda na pridelovalca), za vse ostale (80% pregledov) je bilo ugotovljeno, da niso zavezani za vpis v register (po orto foto posnetki izkazujejo vinograde, v naravi pa gre za zatravljene terase, manjše koruzne njive z večjo medvrstno razdaljo, travniške sadovnjake, vinograde, ki so manjši od 5 arov ali površine v zaraščanju, kjer se nato ukrepa v skladu z določili Zakona o kmetijstvu in Zakona o kmetijskih zemljiščih).

Po vsebini nadzora obveznosti vpisa vinogradov v RPGV je bilo opravljenih 885 nadzorov in ugotovljenih 418 nepravilnosti.

Po vsebini prijave pridelka grozdja, mošta in vina ter zalog vina je bilo opravljenih 1504 nadzorov in ugotovljenih 464 nepravilnosti.

Graf št. 2: Število pregledov in število ugotovljenih nepravilnosti po vsebini registra pridelovalcev grozdja in vina

3.3 Promet z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi

Zaradi poostrenega nadzora prometa z grozdom v času trgatev skupaj s policijo, se je nedovoljen promet z grozdom med pridelovalci, ki opravljajo dejavnost kot fizične osebe, zmanjšal. Enako velja tudi za nedovoljen promet z grozdom med različnimi vinorodnimi okoliši za pridelavo kakovostnih vin, zmanjšal se je tudi delež prometa z vinom brez predpisanih listin, k čemur je prispevala tudi sprememba zakonodaje, s katero se je omejil promet z neoriginalno polnjenim vinom samo na turistične kmetije z lastno pridelavo vina in dodatne lokacije vinskih kleti.

Z redno prisotnostjo na terenu, zlasti v gostinskih obratih in trgovinah, se je zmanjšal delež vin, ki jih je bilo potrebno izločiti iz prometa zaradi kakovosti (napake ali bolezni). Največ vina je izločenega prometa zaradi neidentičnosti, kar pomeni, da pridelovalci v embalažo polnijo vino, ki ni enako tistemu, ki so ga dali na ocenitev na pooblaščen organizacijo, s čimer ne zagotavljajo geografskega porekla vina, zato se za tako vino do pridobitve nove ocene prepove promet.

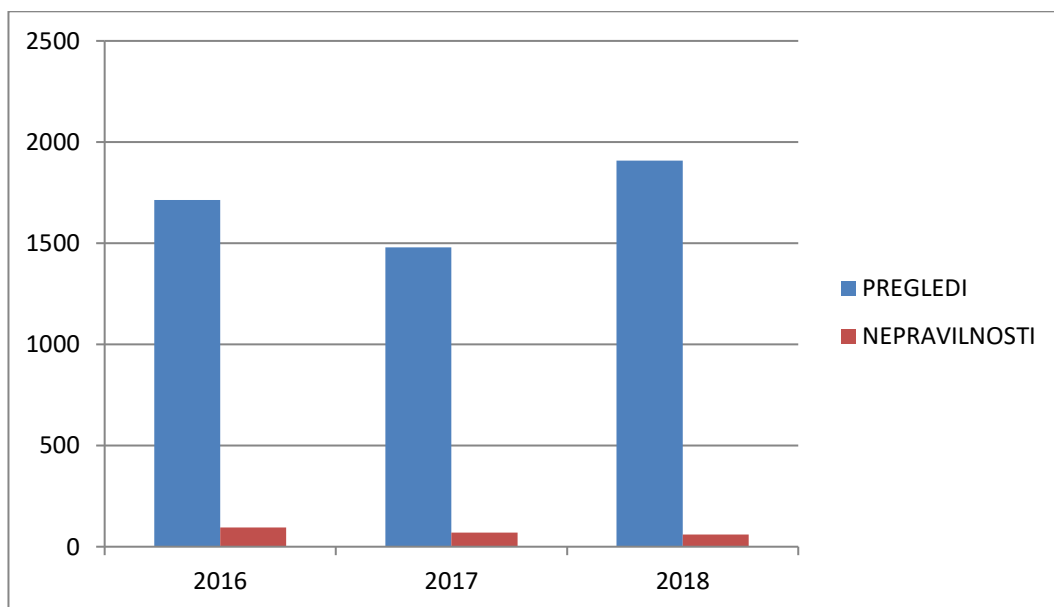
Pri prometu se redno spremlja izvoz in uvoz vina ter nakup iz držav EU, kar je pri vinu omogočeno zaradi dejstva, da gre za trošarinsko blago. Pri večjih pošiljkah vina, k pridejo v državo in so namenjene neposrednemu prometu, se redno jemljejo vzorci vina. Gre predvsem za vina nižje kakovosti.

Po vsebini nadzora prometa je bilo skupno opravljenih 3029 nadzorov in ugotovljenih 175 nepravilnosti.

Nadzori so bili opravljeni po naslednjih vsebinah.

Promet z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi (ZVin 27; 31; 43; 44; 45; 46)	184
Promet z moštom, vinom in drugimi proizvodi, za katere je ocenitev obvezna (ZVin 31/1,2,3,4)	1348
Promet z moštom, vinom in dr. proiz. glede na opremljenost z listinami države prid. ali listinami izdanimi na njihovi podlagi oz. označenost v skladu s predpisi (ZVin 43/1/12,14)	141
Označitev posod in prijava vinarskemu inšpektorju o posesti mošta, vina ali drugih proizvodov, katerih promet je prepovedan (ZVin 43/2,3)	1
Promet z vinom, ki ni originalno polnjeno in z deželnim moštom PGO (ZVin 44)	16
Promet z vinom, ki ni originalno polnjeno in z deželnim moštom PGO na dodatni lokaciji vinske kleti (ZVin 44) (17155)	11
Ravnanje z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi v prometu (ZVin 45/1)	507
Promet z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi glede na opremljenost s predpisanimi spremnimi listinami (ZVin 45/2)	821

Graf št. 3: Število pregledov in število ugotovljenih nepravilnosti po vsebini prometa z grozdom, moštom in vinom

3.4 Označevanje mošta, vina in drugih proizvodov

ZVin določa, da se za označevanje mošta, vina in drugih proizvodov (na etiketah, embalaži, dokumentih in reklamnem gradivu, pri ponudbi končnemu potrošniku) uporabljajo le predpisane označbe in embalaža. To dvoje potrošnika ne sme zavajati v zmožnost glede

geografskega porekla, kakovosti, sestavin, sort grozdja, morebitnih odlikovanj, pridelovalcev, posebnih postopkov pridelave ter drugih lastnosti mošta, vina in drugih proizvodov.

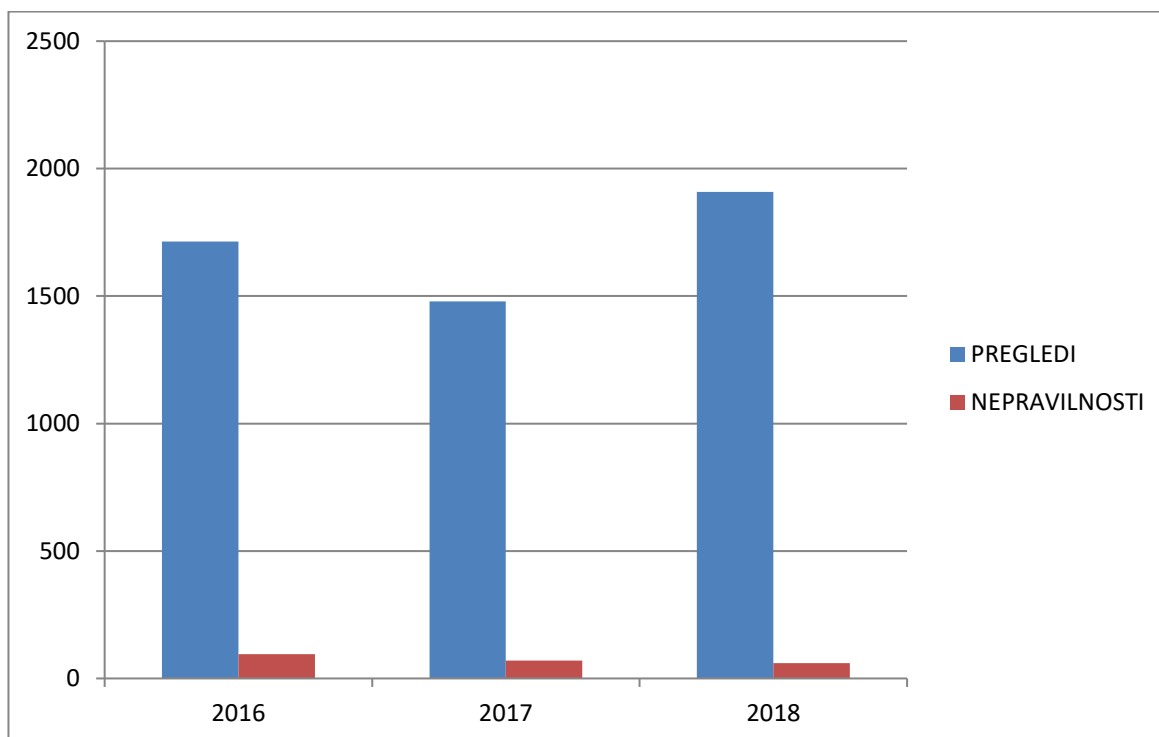
V splošnem se pri označevanju vin opaža napredek, vendar inšpektorji še vedno ugotavljajo nepravilnosti v zvezi z uporabo geografskih označb in tradicionalnih izrazov in navedbo nekaterih obveznih oznak na vinski etiketi.

Skladno z Zakonom o javni rabi slovenščine mora biti tudi vino, pridelano izven Slovenije pri prodaji na območju Slovenije, na etiketi označeno v slovenskem jeziku. Pri tem se na prodajnih policah opaža nepravilna navedba oznak kakovosti tujih vin, saj distributerji tradicionalne izraze, ki so zaščiteni za vina pridelana v Sloveniji, uporabljajo tudi za tuja vina oziroma tradicionalne izraze na etiketah tujih vin direktno prevajajo v slovenski jezik.

V zadnjem času se ugotavlja uporaba blagovnih znamk, ki so bile v več primerih ugotovljene kot zavajajoče (blagovna znamka vsebuje geografsko označbo, lastnik dovoli uporabo blagovne znamke tudi drugemu pridelovalcu).

Na področju označevanja je vinarska inšpekcija opravila 1909 pregledov in ugotovila 60 nepravilnosti. Opravljenih je bilo tudi 1272 pregledov geografskih oznak, 800 tradicionalnih izrazov, 311 pregledov priznanih tradicionalnih poimenovanj. Ugotovljenih je bilo 41 nepravilnosti

Graf št. 4: Število pregledov in število ugotovljenih nepravilnosti po vsebini označevanja vina

3.5 Označevanje enoloških sredstev

Poleg vzorčenja je bil opravljen tudi nadzor označevanja enoloških sredstev. Opravljenih je bilo 141 pregledov, ugotovljena je bila 1 nepravilnost. Opravljenih je bilo tudi 10 pregledov po vsebini pogojev za prodajo enoloških sredstev. Po tej vsebini ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

3.6 Razmerje pregledov in nepravilnosti v obdobju 2016-2018

Po vseh vsebinah nadzora se ugotavlja, da se je povečalo število pregledov, hkrati pa se zmanjšuje število ugotovljenih nepravilnosti.

4. IZREČENI UKREPI V SKLADU Z DOLOČILI ZAKONA O PREKRŠKIH

Ukrepi so bili izrečeni po 13 različnih področjih nadzora. Skupno je bilo izrečenih 236 odločb brez globe oziroma opominov, 25 odločb z globo, 36 plačilnih nalogov in 43 opozoril.

Skupna višina izrečenih glob znaša 58.765,00 EUR.

4.1 Pridelava in predelava grozdja

Izdane so bile tri odločbi – ena z globo in dva opomina. Skupna višina izrečenih glob je znašala 650,00 EUR.

Kršitve iz vsebine pridelave in predelave grozdja predstavlja, če pridelovalec pridelava grozdje, namenjeno pridelavi mošta, vina ali drugih proizvodov, zunaj vinorodnih območij, razen če pridelava grozdje, namenjeno pridelavi mošta, vina ali drugih proizvodov za lastno uporabo ali če pridelava grozdje za mošt, vino in druge proizvode s tehnologijo, ki ni ustrezna in če grozdje ob trgatvi nima ustrezne stopnje naravnega alkohola ali je bila presežena omejitev hektarskega pridelka.

4.2 Register pridelovalcev grozdja in vina

Izdanih je bilo 198 odločb, od tega 184 opominov, 16 odločb z globo in 22 plačilnih nalogov. Skupna višina izrečenih glob znaša 36.865,00 EUR. Izdanih je bilo tudi 26 opozoril.

Po vsebini registra pridelovalcev grozdja in vina so bile ugotovljene naslednje kršitve:

- s pridelavo grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov se ukvarja pridelovalec, ki za to ne izpolnjuje pogojev,
- s pridelavo grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov se ukvarja pridelovalec, ki ni vpisan v register,
- pridelovalec ni priglasil podatkov v register.

4.3 Pridelava mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina

Izdane so bile 3 odločbe, od tega 3 opomini. Izdano je bilo tudi 1 opozorilo.

Po vsebini pridelave mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina so bile ugotovljene naslednje kršitve:

- pridelovalce ni ravnal z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi tako, da bi se ohranile in razvile vse naravne kakovostne značilnosti grozdja, mošta in vina,
- zaradi nedovoljenega mešanja grozdja, mošt, vino in drugih proizvodov

4.4 Promet z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi iz grozdja in vina

Izdanih je bilo 17 odločb, od tega 15 opominov, 2 odločbi z globo in 7 plačilnih nalogov. Skupna višina izrečenih glob znaša 8.950,00 EUR. Izdano je bilo tudi 1 opozorilo.

Po vsebini prometa so bile ugotovljene naslednje kršitve:

- pridelovalec je dal v promet mošt, vino in druge proizvode, ki za to niso primerni ali niso istovetni z listinami, ki ga spremljajo,
- pridelovalec je dal v promet mošt, vino in druge proizvode, za katere se zahteva obvezna ocenitev pred oddajo v promet, a niso ocenjeni,
- pridelovalec je dal v promet mošt, vino in druge proizvode, ki ne bi smeli biti v prometu,
- pridelovalec je izven svojega proizvodnega obrata dal v promet vino, ki ni originalno polnjeno.

4.5 Kakovost mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina v prometu

Izdanih je bilo 22 odločb, od tega 19 opominov, 3 odločbe z globo in 4 plačilni nalogi. Skupna višina izrečenih glob znaša 6.775,00 EUR. Izdanih je bilo 5 opozoril.

Po vsebini kakovosti mošta, vina in drugih proizvodov so bile ugotovljene naslednje kršitve:

- mošt, vino in drugi proizvodi niso vsebovali predpisane vsebnosti snovi,
- proizvod je bil pokvarjen (bolno vino zaradi delovanja mikrobov),

- proizvod je vseboval napako (zaradi fizikalno-kemičnih procesov ali sprejema tujih snovi),
- proizvod je bil pomanjkljiv (prenizka ali previsoka vsebnost sestavin).
- proizvod ni ustrezal predpisani kakovosti.

4.6 Označevanje mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina

Izdanih je bilo 11 odločb, od tega 11 opominov in 3 plačilni nalogi. Skupna višina izrečenih glob znaša 975 EUR. Izdanih je bilo tudi 8 opozoril.

Po vsebini označevanja mošta, vina in drugih proizvodov so bile ugotovljene naslednje kršitve:

- pridelovalec je uporabil geografsko označbo, tradicionalni izraz in dodatni tradicionalni izraz, čeprav ne izpolnjuje predpisanih pogojev,
- pridelovalec je v nasprotju z veljavno zakonodajo uporabil geografsko označbo, tradicionalni izraz ali dodatni tradicionalni izraz na proizvodih,
- pridelovalec je v nasprotju z veljavno zakonodajo uporabil označbo vino PTP,
- pridelovalec je nepravilno označil izvor mošta, vina in drugih proizvodov,
- pridelovalec je opremil ali dal v promet mošt, vino in druge proizvode z označbami, ki niso predpisane.

4.7 Nespoštovanje inšpekcijske odločbe

Izdane so bile 3 odločbe, od tega 2 opomina. Skupna višina izrečenih glob znaša 1.500 EUR.

Iz vsebine določil Zakona o inšpekcijskem so bile kršene naslednje določbe:

- na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga je določi inšpektor, stranka ni podala pisnega pojasnila, dokumentacije in izjave v zvezi s predmetom nadzora,
- stranka ni spoštovala z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja.

4.8. Enološka sredstva v prometu (ZVin 29)

Izdane so bile 4 odločbe, od tega 2 opomina. Skupna vrednost izrečenih glob znaša 3.050,00.EUR.

Postopki so bili uvedeni, ker je prodajalec enološkega sredstva prodajal sredstvo, ki ne vsebuje izključno dovoljenih aktivnih snovi, ker je prodajal neoriginalno pakirano enološko sredstvo, ni bil ustrezno usposobljen oziroma prodajalec enološkega sredstva pred prodajo ni opremil sredstva z ustreznimi navodili.

4.9. Turizem na kmetiji

Izdanih je bilo 6 opozoril. Prekrškovni postopki za ugotovljene nepravilnosti iz vsebine turizma na kmetiji še tečejo in ukrepi še niso bili izrečeni.

5. VZORČENJE

5.1 Parametri in rezultati vzorčenja na podlagi javnega razpisa

Z namenom kontrole kakovosti, varnosti in zaščite geografskega porekla so bili vzeti 204 vzorci vina:

Področje	Vrsta analize	Število analiz
KAKOVOST VARNOST ZAŠITA GEOGRAFSKE GA POREKLA VINA	Alkohol v vol%	204
	Relativna gostota pri 20°C	204
	Reducirajoči sladkor v g/l	204
	Skupni ekstrakt v g/l	204
	Skupna kislina, računana kot vinska kislina v g/l	204
	Prosta žveplasta kislina v mg/l	204
	Skupna žveplasta kislina v mg/l	204
	Organoleptična ocena vzorcev	204
	Strokovno mnenje	204
	Vsebnost bakra v mg/l	94

Od odvzetih 204 vzorcev vina jih je bilo 48 izločenih iz prometa. Od tega ni bilo primernih za promet 18 vzorcev. V 5 primerih je bil razlog previsoko skupno žveplo, v dveh primerih previsoka vsebnost bakra, v ostalih primerih je bila razlog napaka ali bolezen. Od 18 vzorcev je bilo 16 domačih, en iz Makedonije in en z izvorom v EU.

V 30 primerih je bilo ugotovljeno, da analizirani inšpekcijski vzorci niso bili identični z osnovnimi analizami. Razlog neidentičnosti je lahko, da so pridelovalci dokupili pridelek ali pa so napolnili drugo vino, kot je bilo dano v osnovno analizo.

5.2 Parametri in rezultati vzorčenja za potrebe uradnega nadzora varnosti

5.2.1 Vzorčenje pošiljk vina iz uvoza iz tretjih držav in vnosa iz drugih držav članic

- Na podlagi odločbe ministra je bil NLZOH z odločbo št. 33202-1/2018/1 z dne 15.01.2018 imenovan za uradni in nacionalni referenčni laboratorij za izvajanje posameznih

laboratorijskih analiz za potrebe uradnega nadzora varnosti vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina, za ostanke pesticidov, onesnaževal, alergenov in drugih snovi preobčutljivosti v živilih.

- IRSKGLR dnevno pridobi od FURS podatke o pošiljkah vina iz uvoza iz tretjih držav in vnosa iz drugih držav članic na podlagi podatkov iz carinskega (SICIS) in trošarinskega (EMCS) informacijskega sistema.
- FURS IRSKGLR obvešča o vseh pošiljkah vina za prejemnike v Sloveniji. Podatki se posredujejo iz carinskega (SICIS) in trošarinskega (EMCS) informacijskega sistema in vsebujejo osnovne podatke o pošiljki iz elektronskih sistemov SICIS in EMCS, in sicer datum, identifikacijo iz evidence in prejemnika blaga v Sloveniji. O pošiljki, ki jo IRSKGLR izbere za izvajanje laboratorijskih analiz, FURS na zahtevo posreduje še dodatne podatke.

Seznam preiskav vzorcev vina – kemijske preiskave	
Skupine parametrov / parameter	Metodologija
Kovine in nekovine	
Pb	SIST EN 15763: 2010
Pb, Cd, Sn, Cu, Br skupni, Ag, Zn, Al, As, B (kot element bor), Na	SIST EN 15763: 2010 DIN 38406-32-1: 2000
Fe	
F	ISO 10359-1 modif.: 1992
Alergeni	
Mlečne beljakovine	ND-IV-NLZOH-OKAMB-LJ-1100, izdaja 6
Lizocim	ND-IV-NLZOH-OKAMB-LJ-1116, izdaja 1
Beljakovine jajčnega beljaka	ND-IV-NLZOH-OKAMB-LJ-1107, izdaja 9
Umetna barvila	
Tartrazin, Kinolinsko rumeno, Oranžno, Azorubin, Amarant, Rdeče 4R, Košenil rdeče, Eritrozin, Alura rdeče, Patentno modro, indigotin, Briljantno modro, Zeleno, črno	ND-IV_NLZOH-OKAMB-089, izdaja 5
Skupni žveplov dioksid	Ur.I.RS št. 43-2439/2001 točka X, 21. člen ali Ur.I.RS št. 43-2439/2001 točka X, 20. člen
Prosti žveplov dioksid	Ur.I.RS št. 43-2439/2001 točka X, 21. člen ali Ur.I.RS št. 43-2439/2001 točka X, 20. člen

Vzorčenje pošilk se opravi na podlagi ocene tveganja. Vzorčenih je bilo 11 pošilk vina iz prejema:

- Država izvora in poljenja Italija – 4
- Država izvora Avstralija, država poljenja Francija – 1
- Država izvora in poljenja Francija – 1
- Država izvora in poljenja Madžarska – 3
- Država izvora in poljenja Nemčija – 1
- Država izvora in poljenja Avstrija – 1

Vzorčenih je bilo 7 pošilk vina iz uvoza:

- Država izvora Čile – 1
- Država izvora Črna gora – 1
- Država izvora Makedonija – 5

Rezultati: Vsi vzorci so bili ocenjeni kot varni.

5.2.2 Vzorčenje vina, pridelanega v Sloveniji

Vzetih je bilo 6 vzorcev vin, iz vsake vinorodne dežele po en. Analizirani so bili enaki parametri kot pri uvozu.

Rezultati: Vsi vzorci so bili ocenjeni kot varni.

5.3 Izotopske analize

- Izotopske analize se na živilih izvajajo s ciljem zagotavljanja kakovosti, varnosti in sledljivosti živil. Slovenska baza podatkov za izvajanje izotopskih analiz vin se oblikuje od 1996. leta dalje. Od leta 2005 država Slovenija pošilja podatke tudi v evropsko bazo podatkov za izvajanje izotopskih analiz vin. V bazo je vključenih 25 vzorcev slovenskih vin iz treh vinorodnih področij.

- S pomočjo izotopskih analiz se v vinu:
 - ugotavlja geografsko poreklo,
 - mešanje vin pridelanih iz različnih sort vinske trte,
 - ugotavlja dosladkanje drozge ali mošta, ki je prepovedano brez predpisanega dovoljenja oziroma velja popolna prepoved v primeru drozge ali mošta namenjenega za pridelavo vrhunskega vina,
 - ugotavljanje letnika pridelave,
 - dodajanje vode.

- V letu 2018 je bilo s pomočjo izotopskih analiz preizkušenih 11 vzorcev vin.

Pri tem je bilo uporabljenih pet principov izotopskih parametrov z informacijo, ki jo podajajo:

1. $(D/H)_{II}$ – Specifično razmerje na metilenskem mestu v etanolu vinskega destilata
2. $(D/H)_I$ – Razmerje na metilnem mestu v etanolu vinskega destilata
3. C-13 vinskega destilata
4. $(D/H)_w$, δ^2H – Povprečno D/H razmerje v vodi
5. Povprečna vsebnost ^{18}O v vinu

Rezultati: pri dveh od 11 vzorcev so bila zaznana manjša odstopanja, za katere je pooblaščen organizacija, ki je opravljala analize, menila, da so odstopanja posledica vremenskih razmer v času trgatve. Tako je bilo za vseh 11 vzorcev podano mnenje, da se izmerjene vrednosti izotopov nahajajo znotraj 95% intervala zaupanja za avtentične vzorce vin.

5.4. Analiza enoloških sredstev

5.4.1 BENTONITI

V inšpekcijskih postopkih so bili v prometu vzeti 3 vzorci bentonita različnih proizvajalcev. Vzorci so bili analizirani na naslednje parametre:

- Vlaga ($105^{\circ}C$, 4h)
- pH (bentonit/voda = 1/20) – največja dopustna vrednost za naravne kalcijeve bentonite znaša 6,5 do 8,5, za naravne natrijeve ali aktivirane kalcijeve bentonite znaša 8,5 do 10
- Kalcij
- Magnezij
- Kalcij + Magnezij v meq/100g - največja dopustna vrednost znaša 100
- Natrij v g/kg - največja dopustna vrednost znaša manj kot 10g/kg za naravne bentonite in manj kot 35 g/kg za aktivirane bentonite
- Železo v mg/kg - največja dopustna vrednost znaša 600
- Arzen v mg/kg - največja dopustna vrednost znaša 2
- Svinec v mg/kg - največja dopustna vrednost znaša 5

Rezultati – največje dopustne vrednosti so določene v skladu z zahtevami International Oenological Codex (COEI-1-BENTON; OENO 11/2003 in OENO 441/2011).

V enem od 3 vzorcev sta bili preseženi vrednosti svinca (6,0 mg/kg) in arzena (2,2 mg/kg).

Ukrepi – sredstvo je bilo umaknjeno iz prometa, uveden je bil postopek po Zakonu o prekrških. Vzeta sta bila dva vzorca vina pri katerima sta pridelovalca uporabila sporno enološko sredstvo. Oba vzorca sta bila ocenjena kot varna.

5.4.2. ENOLOŠKI TANINI

V inšpekcijskih postopkih sta bila v prometu vzeta 2 vzorca enoloških taninov različnih proizvajalcev. Vzorca sta bila analizirana na naslednje parametre:

- Vlaga (%) - največja dopustna vrednost znaša 10
- Pepel (% v s.s.) - največja dopustna vrednost znaša 4
- Železo v mg/kg s.s. - največja dopustna vrednost znaša 50
- Arzen v mg/kg s.s. - največja dopustna vrednost znaša 3
- Svinec v mg/kg s.s. - največja dopustna vrednost znaša 5

Rezultati – največje dopustne vrednosti so določene v skladu z zahtevami International Oenological Codex (COEI-1-TANINS; OIV – Oeno 352/2009).

V nobenem vzorcu ni bil presežen nobeden od analiziranih parametrov.

5.4.3 ENOLOŠKI ENCIMI

V inšpekcijskih postopkih sta bila v prometu vzeta 2 vzorca enoloških encimov različnih proizvajalcev. Vzorca sta bila analizirani na naslednje parametre:

- Kadmij v mg/kg - največja dopustna vrednost znaša 0,5
- Arzen v mg/kg - največja dopustna vrednost znaša 3
- Svinec v mg/kg - največja dopustna vrednost znaša 5

Rezultati – največje dopustne vrednosti so določene v skladu z zahtevami International Oenological Codex (COEI-1-PRENZY:2012; OIV–Oeno 365/2009 in 485/2012).

Vrednosti analiziranih parametrov ne presegajo največjih dopustnih vrednosti navedenih v kodeksu.

5.5. *Analiza dietilen glikola*

Dietilen glikol je toksična kemijska snov, ki se uporablja pri proizvodnji nasičenih in nenasičenih poliestrskih smol, poliuretanov in mehčalcev, je vlažilec za tobak, pluto, tiskarsko črnilo in lepilo, je tudi sestavni del zavorne in hladilne tekočine, maziv, odstranjevalcev tapet, umetnih meglic in raztopin meglice ter goriva za ogrevanje.

V skladu z OIV metodo OIV-MA-AS315-09:2009 je bilo na ostanke dietilen glikola v vinu analiziranih 15 vzorcev vina. V nobenem od 15 vzorcev ni bila presežena vrednost zaznave 10 mg dietilen glikola v litru vina.

6. POOSTRENI NADZORI

6.1. Nadzor prometa z grozdom

6.1.1. Namen nadzora

Nadzor se opravlja z namenom povečanja deleža prijave pridelka vina in omejevanja nelegalne konkurence registrirani pridelavi vina. Pri nadzoru morajo obvezno sodelovati predstavniki Policije ali FURS, ki ustavijo vozilo in legitimirajo voznika.

7.1.2. Podlaga za nadzor

Zakon o vinu (Uradni list RS, št. 105/06, 72/11, 90/12 – ZdZPVHVVR, 111/13 in 27/17 – ZKme-1D) v 2. odstavku 45. člena določa, da morajo grozdje, mošt, vino in druge proizvode iz grozda in vina v prometu spremljati predpisane listine, razen:

- v primerih iz 9. člena Uredbe 2018/273 - to je, če vinski proizvodi, ki se prevažajo od vinograda do prostorov za pridelavo vina, med prostoroma istega podjetja ali med prostori v lasti skupine pridelovalcev, brez spremembe lastnika, če se prevoz izvede za namene pridelave vina, predelave, skladiščenja ali stekleničenja, kadar celotna cestna razdalja ne presega 70 kilometrov in se prevoz izvede izključno na ozemlju ene same države članice ali ga odobrijo pristojni organi zadevnih držav članic. Pri razdalji nad 70 km ali če grozdje vozi kupec oz. nekdo v njegovem imenu, pa mora prevoz grozda obvezno spremljati spremni dokument.

Ustrezne listine določata Uredba komisije 2018/273 in Pravilnik o kletarski evidenci in spremnih dokumentih za promet z vinom (UL RS 96/2009).

Spremni dokument za prevoz grozda, mošta, vina in drugih proizvodov s poreklom v Republiki Sloveniji, ki se začne in konča na ozemlju Republike Slovenije, mora vsebovati podatke iz priloge V Uredbe 2018/273 in je lahko:

- na obrazcu, ki je priloga Pravilnika,
- na obrazcu, ki je priloga Uredbe 2018/273 ali
- katerikoli drug dokument z zahtevanimi podatki (kdo, kdaj, kam, komu in koliko grozda prevaža, katero grozdje in kdo ga je pridelal).

Vsak spremni dokument mora biti napisan v treh izvodih, v vseh primerih imata uradno izdani izpolnjeni spremni dokument in drug dokument, z vsemi zahtevanimi podatki, enako vrednost.

Spremni dokument izpolni pridelovalec sam in je sestavljen iz izvirnika in dveh kopij. Če je dokument potrjen s strani uradnega organa, služi tudi kot dokazilo o poreklu pridelka. Za namen prevoza pa imata uradno izdani izpolnjeni spremni dokument in dokument, z vsemi zahtevanimi podatki, ki ga izpolni pridelovalec sam, enako vrednost.

V primeru nakupa grozdja, kopijo spremnega dokumenta obdrži pridelovalec, original kupec posreduje na UE, ki mu vpiše kupljen pridelek, drugo kopijo pa obdrži kupec.

V primeru prodaje končnemu potrošniku, kupec obdrži kopijo spremnega dokumenta, pridelovalec pa original posreduje na UE, ki mu razknjiži grozdje kot prodano končnemu potrošniku, drugo kopijo pa obdrži.

Izvod spremnega dokumenta mora imeti voznik pri sebi za vsak prevoz posebej.

Grozdje za predelavo v vino in nadaljnje trženje lahko kupijo samo s.p. ali pravne osebe, fizične osebe, ki niso s.p., pa lahko kupijo grozdje le za lastno porabo in ne za nadaljnji promet. Izjema so fizične osebe, ki imajo po 4. odstavku 13. člena Zakona v vinu zaradi naravne nesreče pridelek zmanjšan za več kot 60% glede na triletno povprečje – te lahko kupijo grozdje tudi za nadaljnjo prodajo vina (v tem primeru se prijava grozdja opravi na ime pridelovalca, vino pa na ime kupca). Kot naravna nesreča se šteje tudi nesreča na mikrolokaciji, ki jo takoj po nastanku nesreče evidentira strokovna organizacija (KGZS, strokovne službe občine ali URSZR).

6.1.3. Postopek nadzora

PRIDELOVALEC IN KUPEC STA IZ SLOVENIJE

Spremni dokument za prevoz grozdja po Sloveniji v proizvodni obrat na razdalji do 70 km ni potreben, razen v primerih, ko prevoz vrši kupec. Če razdalja presega 70 km, mora prevoz grozdja spremljati spremni dokument, tudi če prevoz grozdja vrši pridelovalec do svojega proizvodnega obrata.

Če pridelovalec grozdja proda pridelek grozdja kleti, pridelovalec grozdja za prevoz grozdja do kleti ne potrebuje spremnega dokumenta, če razdalja ne presega 70 km. Kupec (klet) v tem primeru opravi prijavo pridelka grozdja v imenu pridelovalca.

Če pa je kupec grozdja fizična oseba, ki grozdje kupuje za lastne potrebe in ga tudi prevažata sam, potrebuje spremni dokument, prijavo pridelka grozdja pa v tem primeru opravi pridelovalec sam.

Če se prodaja grozdje npr. na tržnici, je za prevoz grozdja od vinograda do prodajnega mesta potreben spremni dokument ne glede na razdaljo, saj tržnica ni proizvodni obrat.

PRIDELOVALEC IZ SLOVENIJE, KUPEC IZ DRŽAVE EU

Potreben je spretni dokument na podlagi a alineje 1. Odstavka Uredbe 2018/273.

Prijavo pridelka grozdja opravi pridelovalec.

PREVOZ GROZDJA DVOLASTNIKOV

Potreben je spretni dokument na podlagi a alineje 1. Odstavka Uredbe 2018/273.

6.1.4. Rezultati nadzora

- Nadzor se opravlja skupaj s predstavniki FURS ali Policije, ki imajo pristojnost ustavljanja vozil v cestnem prometu. V času nadzora se ustavijo in pregledajo vsa vozila, za katera se smatra, da bi lahko prevažala grozdje ali mošt. To so manjša tovorna vozila, kombiji in osebna vozila s prikolicami.
- Opravljenih je bilo 24 nadzorov, pri katerih je bilo pregledanih 58 strank, ki so vršile promet z grozdom. Ustavljenih in pregledanih je bilo tudi preko 400 vozil, pri katerih se je ugotovilo, da ne vršijo prometa z grozdom. Ugotovljenih je bilo 7 nepravilnosti. Vse so se nanašale na promet z grozdom brez predpisanih listin. Izrečenih je bilo 7 opozoril po ZIN s postavljenim rokom 3 dni za dostavo manjkajoče dokumentacije. 5 strank je dokumente dostavilo pravočasno, 2 stranki se roka nista držali, zato jima je bila izdana upravna odločba in uveden postopek po Zakonu o prekrških. Na podlagi prejetih izjav je bilo eni stranki izrečeno opozorilo, drugi pa opomin.

6.2. Nadzor tržišic

6.2.1 Namen nadzora

Promet z grozdom, moštom, vinom in drugimi proizvodi, so vsi postopki po končani pridelavi grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov, ki nastanejo s skladiščenjem, razen skladiščenja za lastno porabo pridelovalca, s prevozom, razdeljevanjem in prodajo grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov.

Za promet se šteje tudi ponudba vina v gostinskih obratih, vinotočih, na turističnih kmetijah, vinskih cestah in druge oblike neposredne ponudbe mošta in vina končnemu potrošniku.

Vino se lahko daje v promet končnemu potrošniku le originalno polnjeno. Originalno polnjeno vino je tisto, ki je polnjeno v predpisano embalažo in označeno na predpisani način. Ne glede na to zakonsko določbo lahko vino, ki ni originalno polnjeno, dajejo v promet končnemu potrošniku le pridelovalci, ki:

- so registrirani kot pridelovalci grozdja in vina in
- ponujajo vino iz lastne pridelave grozdja in vina v svojem proizvodnem obratu, vpisanem v register, razen vrhunskega vina ZGP in vina brez zaščitene označbe porekla ali geografske označbe.

Ugotavlja se, da pridelovalci pogosto ne upoštevajo te določbe in svoje neoriginalno polnjeno vino prodajajo tudi izven proizvodnega obrata, najpogosteje na tržnicah. Z namenom ugotavljanja nepravilnosti pri prometu z vinom, je bil opravljen poostren nadzor prometa z vinom na tržnicah.

6.2.2 Rezultati nadzora

Pregledanih je bilo 59 subjektov na 36 tržnicah. Pri tem je bilo ugotovljenih 27 nepravilnosti. Nepravilnosti, ki jih je ob pregledu ugotovila inšpekcija, so:

- Promet z neocenjenim vinom – 4 nepravilnosti.
- Promet z neoriginalno polnjenim vinom – 5 nepravilnosti.
- Nepravilno oziroma zavajajoče označevanje – 18 nepravilnosti.

Izrečenih je bilo 15 opozoril po ZIN in izdanih 9 odločb. V skladu z Zakonom o prekrških je bilo izrečenih 15 opozoril po ZP, 7 opominov, 1 globa in 1 plačilni nalog.

6.3. Nadzor prijave pridelka

6.3.1 Namen nadzora

Namen nadzora je zmanjšati delež pridelovalcev, ki ne prijavijo pridelka grozdja, mošta in vina ter s tem preprečiti promet z grozdom in vinom brez ustreznih listih.

Zakon o vinu v 5. alineji 1. odstavka 15. člena določa, da se v RPGV vpišejo podatki o pridelku: količina pridelanega grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov po sortah vinske trte, geografskem poreklu, podatki o odkupljenih in prodanih količinah, o enoloških postopkih ter ocenah mošta, vina in drugih proizvodov, pri pridelavi vrhunskega vina ZGP pa tudi sladkorna stopnja v grozdu ob trgatvi. Pravilnik o registru pridelovalcev grozdja in vina (Uradni list RS, št. 16/07, 62/09 in 4/16) v 13. členu določa, da morajo pridelovalci vsako leto, najpozneje do 20. novembra, prijaviti celoten pridelek grozdja, mošta, vina in drugih proizvodov, vključno s pridelkom, namenjenim za lastno porabo.

Vinarski inšpektor ima po določilih 52. člena ZVin pristojnost pregledovati vinograde, vpis v register in register kmetijskih gospodarstev ter podatke iz registra vinogradov in registra kmetijskih gospodarstev.

Pregledani so bili vsi pridelovalci, ki obdelujejo več kot 1 ha vinogradov in vse pravne osebe (s.p. in d.o.o.).

5.3.2 Rezultati nadzora

V upravnih postopkih je bilo uvedenih 193 inšpekcijskih postopkov, izdanih je bilo 186 odločb, 155 strank je odločbe izvršilo takoj po prejemu odločbe, zoper 31 strank je bil sprožen postopek izvršbe z denarno prisilitvijo. Postopek denarne izvršbe še vedno teče proti 3 pridelovalcem.

V skladu z Zakonom o prekrških je bilo uvedenih 118 postopkov. Izdanih je bilo 58 opominov, 14 glob, 22 plačilnih nalogov in 24 opozoril.

6.4. Nadzor prijave zalog

6.4.1 Namen nadzora

Namen nadzora je zmanjšati delež pridelovalcev, ki ne prijavijo pridelka grozdja, mošta in vina ter s tem preprečiti promet z grozdom in vinom brez ustreznih listih.

Zakon o vinu v 7. alineji 1. odstavka 15. člena določa, da se v RPGV vpišejo podatki o zalogah mošta, vina in drugih proizvodov. Pravilnik o registru pridelovalcev grozdja in vina (Uradni list RS, št. 16/07, 62/09 in 4/16) v 17. členu pravilnika določa, da mora pridelovalec do 7. septembra prijaviti zaloge vina na dan 31. julij v letu prijave.

Vinarski inšpektor ima po določilih 52. člena ZVin pristojnost pregledovati vinograde, vpis v register in register kmetijskih gospodarstev ter podatke iz registra vinogradov in registra kmetijskih gospodarstev.

Pregledani so bili vsi pridelovalci, ki obdelujejo več kot 3 ha vinogradov in vse pravne osebe (s.p. in d.o.o.).

6.4.2. Rezultati nadzora

V upravnih postopkih je bilo izdanih 69 odločb, 53 strank je odločbe izvršilo takoj po prejemu odločbe, zoper 10 strank je bil sprožen postopek izvršbe, pri 6 strankah je bila neprijava posledica napake Upravne enote.

Uvedenih je bilo 63 postopkov po Zakonu o prekrških. Izdanih je bilo 57 opominov in 6 plačilnih nalogov.

7. Nadzor turizma na kmetiji

7.1 Povezanost pridelave vina in opravljanja turizma na kmetiji

Večina nosilcev dopolnilnih dejavnosti turizma na kmetiji, ki opravljajo dejavnost v vinorodnem območju, se ukvarja tudi s pridelavo vina. Tako sta pridelava in promet z vinom tesno povezana z opravljanjem turizma na kmetiji in zato se tudi nadzor nad obema dejavnostima, pridelavo vina in opravljanjem turizma na kmetiji, opravi istočasno v pristojnosti enega inšpektorja.

V skladu z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka (ZUKD-1) se katastrski dohodek za vinograde ugotovi kot kombinacija tržnega dohodka od pridelka grozdja in vina. Za oljčnike se katastrski dohodek ugotovi kot kombinacija tržnega dohodka od pridelka oljk in oljčnega olja. To pomeni, da sta vino in oljčno olje edina predelana kmetijska proizvoda, za katera ni potrebno registrirati dopolnilne dejavnosti v skladu z ZKme-1.

Če se prodaja in proizvodnja vina opravlja v okviru osnovne kmetijske dejavnosti na kmetiji, za katero je pridelovalec vina obdavčen po katastrskem dohodku, mu za prodajo vina končnemu potrošniku ni potrebno izdati računa. Izdaja računa pa je obvezna v primeru prodaje davčnim zavezancem. Prodajalec vina (in tudi ostalih lastnih primarnih kmetijskih pridelkov) v primeru prodaje davčnim zavezancem ni administrativno obremenjen s to obveznostjo. V praksi to pomeni, da kupec potrebuje račun, prodajalcu pa ga ni potrebno izdati, zato običajno v imenu in za račun prodajalca račun izda kupec, ki račun potrebuje za svoje knjigovodstvo.

Račun pa je potrebno izdati tudi za prodajo primarnih kmetijskih pridelkov, če je kmetija vključena v sistem DDV oziroma če se odloči za vstop v dohodninsko obdavčitev, ki se lahko ugotavlja na dva načina:

- po normiranih odhodkih
- po dejanskem odhodku.

V skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost se je kmetija dolžna vključiti v sistem DDV, če katastrski dohodek vseh članov kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto preseže 7.500 eurov.

Pridelovalci imajo na podlagi Zkme-1 in Uredbe možnost registracije dopolnilne dejavnosti.

Pogoj za registracijo dopolnilne dejavnosti na kmetiji je aktivno izvajanje kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti. Na kmetiji se lahko opravlja več dejavnosti hkrati.

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji se, čeprav so povezane s kmetijsko proizvodnjo, v okviru davčne zakonodaje ne obravnavajo kot kmetijstvo, temveč kot katerakoli pridobitna dejavnost. Dohodki kmetov, ki so nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, so obdavčeni z

davkom od dohodkov iz dejavnosti, ki je eden tistih dohodkov, ki so ob koncu leta obdavčeni tudi z dohodnino.

Osnova, s katero nosilec dopolnilne dejavnosti vstopa v dohodninsko obdavčitev, se lahko ugotavlja na dva načina:

- po normiranih odhodkih
- po dejanskem odhodku.

Če je na kmetiji registrirana dopolnilna dejavnost, je nosilec pri poslovanju dolžan izstavljati račune za vsak gotovinski in negotovinski promet.

Vino se lahko na kmetiji prodaja kot osnovni kmetijski pridelek ali v okviru dopolnilne dejavnosti. Podatek o tem, na kakšen način se vino prodaja, je pri nadzoru dopolnilnih dejavnosti za inšpektorja pomemben zato, ker je od načina prodaje odvisna obdavčitev nosilca kmetijske dejavnosti na kmetiji.

7.2 Administrativna preveritev podatkov

Pred opravljanjem nadzora na kmetiji se opravi administrativni nadzor Registra pridelovalcev grozdja in vina (RPGV) in pridobitev podatkov na FURS.

V RPGV je potrebno preveriti:

- prijavo pridelka in zalog vina,
- pridelano količino grozdja in vina,
- količino vina, ki je namenjeno za promet (preveriti odločbe pooblaščenih organizacij).

Pri FURS-u si je predhodno potrebno pridobiti podatek, če je kmetijsko gospodarstvo:

- vključeno v sistem DDV za namen osnovne kmetijske dejavnosti,
- ugotavlja davčno osnovo od odhodka iz osnovne kmetijske na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

7.3 Nadzor na kmetiji

Po administrativnem nadzoru se opravi nadzor na kmetiji. Podatka o vključenosti kmetijskega gospodarstva v sistem DDV in način ugotavljanja davčne osnove morata biti znana vinarskemu inšpektorju, saj je od njiju odvisno vodenje evidence in obveznost izdaje računov za promet z vinom.

Preglednica št. 1: Obveznost izdajanja računov

	OSNOVNA KMETIJSKA DEJAVNOST	DOPOLNILNA DEJAVNOST NA KMETIJI
VINAR NI DAVČNI ZAVEZANEC IN JE OBDAVČEN PO KATASTRSKEM DOHODKU	računa za prodajo vina ni potrebno izdati	račun je potrebno izdati zaradi zakonske določbe, ki velja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji
VINAR JE DAVČNI ZAVEZANEC ZA NAMEN OKD IN JE OBDAVČEN PO KATASTRSKEM DOHODKU	potrebna izdaja računa za prodajo vina	račun je potrebno izdati zaradi zakonske določbe, ki velja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji
VINAR NI DAVČNI ZAVEZANEC ZA NAMEN OKD IN JE OBDAVČEN PO NORMIRANIH ODHODKIH ALI DEJANSKIH PRIHODKIH	potrebna izdaja računa za prodajo vina	račun je potrebno izdati zaradi zakonske določbe, ki velja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji
VINAR JE DAVČNI ZAVEZANEC ZA NAMEN OKD IN JE OBDAVČEN PO NORMIRANIH ODHODKIH ALI DEJANSKIH PRIHODKIH	potrebna izdaja računa za prodajo vina	račun je potrebno izdati zaradi zakonske določbe, ki velja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Vino, prodano v okviru osnovne kmetijske dejavnosti je vino, ki ga stranka kupi na kmetijskem gospodarstvu in ga popije izven kmetijskega gospodarstva ali ga proda naprej okviru svoje gostinske oziroma trgovinske dejavnosti.

Vino, prodano v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji je vino, ki se popije na kmetijskem gospodarstvu v okviru dopolnilne dejavnosti turizma na kmetiji.

7.4 Izvedba nadzora

1. Vinarski inšpektor pri vinarju najprej opravi nadzor osnovne kmetijske dejavnosti v skladu z določili Zakona o vinu.
2. Inšpektor preveri, če vinar vodi ločeno kletarsko evidenco o prodaji vina v okviru osnovne in dopolnilne dejavnosti na kmetiji.
3. Inšpektor preveri izdajanje računov in primerja prodano količino vina z računov s stanjem v kletarski evidenci in dejanskim stanjem.
4. Sledi nadzor vseh ostalih dopolnilnih dejavnosti, ki se opravljajo na kmetiji.

7.5 Rezultati nadzora

V letu 2018 je bilo po vsebini dopolnilnih dejavnosti turizma na kmetiji opravljenih 305 inšpekcijskih pregledov, pri katerih je bilo ugotovljenih 72 nepravilnosti. Najpogostejše nepravilnosti so bile naslednje:

- Kmetija ni zagotavljala zadostnega deleža lastnih surovin.
- Pomanjkljive evidence.
- Zavajajoča uporaba imena kmetija pri pravnih osebah.

Pri nadzoru dopolnilnih dejavnosti turizma na kmetiji smo že v letu 2016 in 2017 ugotovili večje število gostinskih obratov, s katerimi upravljajo pravne osebe in samostojni podjetniki, ki za gostinski obrat uporabljajo ime Turistična kmetija.

V skladu s 14. členom Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/2015) spada turizem na kmetiji med gostinske dejavnosti, ki se lahko pod predpisanimi pogoji opravljajo v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Med dopolnilne dejavnosti turizem na kmetiji, ki je gostinska dejavnost, spadajo naslednje dejavnosti:

1. turistična kmetija z nastanitvijo (SKD 55.202 Turistične kmetije s sobami);
2. izletniška kmetija (SKD 56.105 Turistične kmetije brez sob);
3. vinotoč (SKD 56.105 Turistične kmetije brez sob);
4. osmica (SKD 56.105 Turistične kmetije brez sob).

Dne 1. 6. 2017 je začela veljati sprememba Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15 in 27/17), ki v tretjem odstavku 66. določa, da se označevanje, oglaševanje oziroma trženje storitev, ki so povezane s kmetijsko dejavnostjo, šteje kot zavajajoče, če na kakršen koli način zavaja potrošnika ali bi ga utegnilo zavajati in bi zaradi svoje zavajajoče narave verjetno vplivalo na njegove odločitve glede uporabe storitev. Kot zavajajoča se šteje tudi uporaba besed oziroma besednih zvez, ki se nanašajo na kmetijsko dejavnost in uporabljajo pri označevanju, oglaševanju oziroma trženju storitev iz nekmetijske dejavnosti.

Dopolnilna dejavnost na kmetiji se lahko opravlja le na kmetiji v skladu s 1. odstavkom 99. člena Zakona o kmetijstvu. Ta določa, da je dopolnilna dejavnost na kmetiji dejavnost, ki omogoča boljšo rabo proizvodnih zmogljivosti in delovnih moči kmetije ter pridobivanje dodatnega dohodka na kmetiji.

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 15/17) se v prvem odstavku 686. člena z novo 2. točko uvaja prekršek družbe, če ima v firmi dodatne sestavine, ki družbo podrobneje označujejo v nasprotju s 13. členom tega zakona. Ta določa, da dodatne sestavine, ki družbo podrobneje označujejo, ne smejo biti take, da spravljajo ali utegnejo spraviti v zmotu glede vrste ali obsega poslovanja ali da bi utegnilo priti do zamenjave s firmo ali znakom razlikovanja druge osebe ali bi kršile pravice drugih oseb.

Celovito urejanje tega področja se tako dopolnjuje s prvim in tretjim odstavkom 66. člena Zakona o kmetijstvu, ki v primeru kršitev določa ukrepanje in sankcije kmetijskega inšpektorja v 175. in 177. členu Zakona o kmetijstvu.

Oba zakona imata določeni prehodni obdobji dvanajstih mesecev za izvajanje sankcij za te spremembe. Zakon o gospodarskih družbah določa to prehodno obdobje v 24. členu prehodnih in končnih določb, ki se nanašajo na 686. člen. Prehodno obdobje velja dvanajst

mesecev od uveljavitve tega, to je do 5.4.2018. Zakon o kmetijstvu pa določa prehodno obdobje v 66. členu prehodnih in končnih določb, ki se nanaša na novo četrto alinejo četrtega odstavka 177. člena. Prehodno obdobje velja dvanajst mesecev od uveljavitve zakona, to je do 19.06.2018.

Dne 29. 4. 2014 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu, ki je v 71. členu razveljavil del prvega odstavka 15. člena Zakona o gostinstvu in sicer tako, da lahko sedaj po Zakonu o gostinstvu kmet opravlja gostinsko dejavnost zgolj kot dopolnilno dejavnost in ne več tudi na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, torej ne več v neki drugi statusni obliki, npr. kot s.p. ali d.o.o.. Hkrati sta bila razveljavljena tudi 2. in 3. odstavek 15. člena Zakona o gostinstvu.

V kolikor subjekt opravlja gostinsko dejavnost na kmetiji in nima pogojev in dovoljenja Upravne enote za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, temveč opravlja dejavnost v okviru s.p. ali d.o.o., se mora odločiti za eno izmed ostalih vrst gostinskih obratov (npr. okrepčevalnica, gostilna, gostišče), saj svoje dejavnosti ne more opravljati v eni izmed oblik, ki jih Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti podrobneje opredeljuje v členih od 46 do vključno 49, to je kot turistična kmetija, kmetija z nastanitvijo, izletniška kmetija ter vinotoč in osmica.

Kmetijski inšpektor lahko v skladu s 175. členom Zakona o kmetijstvu odredi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ali drugo ukrepanje, da se zagotovi skladnost označevanja, oglaševanja in trženja glede storitev, povezanih s kmetijsko dejavnostjo, iz tretjega odstavka 66. člena tega zakona.

Na podlagi sprejetih zakonskih sprememb je vinarska inšpekcija uvedla 76 postopkov. Od tega je 38 nosilcev spremenilo ime pred izdajo odločbe, zoper ostalih 38 pa se inšpekcijski postopek nadaljuje z izdajo odločbe.

Preostalih 32 nepravilnosti se nanaša na:

- odsotnost vodenja evidenc o deležu lastnih surovin in surovin dokupljenih iz drugih kmetij,
- odsotnost označevanja lastnih surovin.

8. NADZOR NAD DELOM POOBLAŠČENIH ORGANIZACIJ

Vzorci vina, ki jih vinarska inšpekcija v okviru svojih pooblastil in zakonskih določil vsako leto vzame v prometu, na podlagi javnega razpisa analizirajo pooblaščen organizacije za oceno vina. Pooblastilo za izvajanje analiz vina je MKGP z odločbo dodelilo petim laboratorijem (KGZ Maribor, KGZ Nova Gorica, KGZ Novo mesto, KIS, Analiza Ptuj – Fabijan lab s.p.).

V letu 2018 so analize inšpekcijskih vzorcev vin opravljali štirje laboratoriji, ki so se prijavili na razpis in so izpolnjevali razpisne pogoje - KGZ Maribor, KGZ Nova Gorica, KGZ Novo mesto, KIS.

Eden od razpisnih pogojev je bil, da laboratorij deluje v skladu s standardom EN ISO/IEC 17025, kar je moral izkazati z akreditacijsko listino ali posameznimi dokumenti, ki jih je bilo potrebno priložiti prijavi in jih oštevilčiti v skladu s kazalom iz standarda 17025.

V pooblašteni organizaciji v vinu nato analizirajo posamezne kemijske parametre, ki jih v zapisniku o vzorčenju določi inšpektor. Inšpektor vzame vzorec vina, ga odnese v eno od štirih izbranih pooblaščenih organizacij, ki poda izvedeniško mnenje, na podlagi katerega inšpektor nato ustrezno ukrepa. Če se stranka z mnenjem ne strinja, lahko zahteva super analizo, kjer nato iste kemijske parametre v istem vinu analizira še druga pooblaščen organizacija.

Vse pooblaščen organizacije, ne glede na to, ali so akreditirane ali ne, morajo svoje postopke izvajati v skladu s standardi.

Na podlagi pristojnosti, ki jih vinarski inšpekciji daje Zvin, smo nadzirali izvajanje dela pooblaščenih organizacij. Opravljenih je bilo 25 inšpekcijskih pregledov in ugotovljena ena nepravilnost.

V pooblaščenih organizacijah je vinarska inšpekcija nadzirala postopek in način ocenjevanja mošta, vina, žganja iz vina oziroma iz drugih proizvodov iz grozdja in vina, ki se ocenjujejo za pridobitev odločbe o ocenitvi za ugotavljanje primernosti za promet in potrjevanja geografskega porekla.

Nadzor nad delom pooblaščenih organizacij je v letu 2018 vključeval tudi nadzor nad primerljivostjo in ponovljivostjo rezultatov. Razlog za ta nadzor so bila ugotovljena odstopanja med pooblaščenimi organizacijami pri vrednosti sladkorjev in ekstraktov. Odstopanja so se pojavljala takrat, ko je bil osnovni vzorec analiziran v enaki pooblašteni organizaciji, odstopanja pa so nato potrdile 3 različne pooblaščen organizacije.

Na podlagi 10. člena Pravilnika o postopku in načinu ocenjevanja mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina (Uradni list RS, št. 32/00, 99/01 in 105/06 – ZVin) mora pooblaščen organizacija za vsako opravljeno analizo zagotoviti ponovljivost in primerljivost rezultatov, pri čemer gre za ponovljivost in primerljivost ne glede na izbran laboratorij, metodo oziroma izbranega analitika oziroma aparature in material in ne glede na časovni razmak.

Ponovljivost in primerljivost se izračunavata upoštevaje standardno deviacijo za posamezen analitski parameter, predpisano v analiznih metodah. Rezultat vsake meritve mora biti znotraj meja srednje vrednosti, povečane ali zmanjšane za dvakratno vrednost standardne deviacije.

Pri nadzoru nad primerljivostjo in ponovljivostjo rezultatov statističnih odklonov ni bilo ugotovljenih. Iskanje razlogov za ugotovljena odstopanja se nadaljuje v letu 2019.

9. OBOGATITVE DROZGE IN MOŠTA

Letina grozdja 2018 je po ocenah KISa rekordna; v primerjavi z zelo skromno letino 2017, ki je bila najslabša do sedaj, je hektarski pridelek zelo dobre kakovosti kar za 45 % večji. V

vinogradih je bilo po prvih ocenah pridelanega dobrih 128 tisoč ton grozdja, kar je tudi največ do sedaj. Odkupne cene grozdja v Sloveniji so bile zadnja tri leta zaradi skromnejših kakovostnih letin in manjših zalog vina v porastu. Z obilno letino 2018 pa se bodo odkupne cene grozdja zelo verjetno znižale. Na podlagi informacij s terena in gibanja odkupnih cen po podatkih SURS za mesec september, naj bi bile odkupne cene grozdja letošnje letine za okoli 5 % nižje.

V skladu z 11. členom Pravilnika o pogojih, ki jih mora grozdje izpolnjevati za predelavo v vino, o dovoljenih tehnoloških postopkih in enoloških sredstvih za pridelavo vina in o pogojih glede kakovosti vina, mošta in drugih proizvodov v prometu (Uradni list RS, št. 43/04, 127/04, 112/05 in 105/06 – ZVin) je obogatitev enološki postopek, s katerim povečamo volumenski delež alkohola v %.

Kadar klimatski pogoji in zdravstveno stanje grozdja tako zahtevajo, lahko pooblaščen organizacija za spremljanje dozorevanja grozdja in ugotavljanje primernosti grozdja za vino (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen organizacija za spremljanje dozorevanja grozdja), katera je imenovana v skladu s predpisom, ki ureja kontrolo kakovosti grozdja v času trgatve, izda dovoljenje za obogatitev pod določenimi pogoji.

Obogatitev se dovoli, če je volumenski delež naravnega alkohola najmanj toliko, kolikor je zahtevan minimalni volumenski delež naravnega alkohola za posamezno kakovostno stopnjo za posamezno vinorodno območje.

Dovoljenje za obogatitev se izda za pridelovalno območje, ki je enako ali manjše od vinorodnega okoliša za posamezno sorto grozdja.

Pridelovalec, ki namerava obogatiti več kot 10.000 l pridelka ali obogatiti s postopkom z delnim zgoščevanjem, si mora predhodno pridobiti individualno dovoljenje za obogatitev pri pooblašteni organizaciji za spremljanje dozorevanja grozdja.

Po opravljenem postopku obogatitve mora vsak pridelovalec v skladu s predpisom, ki ureja register pridelovalcev grozdja in vina in kataster vinogradov, oddati upravni enoti prijavo o izvedenem enološkem postopku.

Obogatitev se sme izvajati na istem pridelku le enkrat, in sicer:

- svežemu grozdju, vinskemu moštu in novemu vinu, ki še vre, je dovoljeno dodajanje saharoze, ZGM in RTK;
- grozdnemu moštu je dovoljeno dodajanje saharoze, ZGM in RTK ali ga obogatiti z delnim zgoščevanjem z uporabo reverzne osmoze;
- vinskemu moštu je dovoljeno dodajanje saharoze, ZGM in RTK;
- namizno vino obogatimo z delnim zgoščevanjem s hlajenjem.

Dovoljeno je dodajanje saharoze raztopljene v moštu, ki je predmet obogatitve, ni pa dovoljeno raztapljanje saharoze v vodi.

V letih, ko so klimatski pogoji izjemno neugodni, se lahko poveča volumenski delež naravnega alkohola največ za 3,5%, vendar samo za tista vinorodna območja, ki ne sodijo v vinorodno deželo Primorsko. V teh primerih lahko dodajanje ZGM oziroma RTK poveča volumen največ za 11%.

Postopek obogatitve se mora izvesti do 16. marca v letu po trgatvi, razen v vinorodni deželi Primorski, kjer mora biti izveden do 1. januarja v letu po trgatvi in to samo za pridelke letnika trgatve, ki je bila neposredno pred tem datumom.

Postopek obogatitve mora potekati znotraj vinorodne cone, kjer je bilo vino pridelano.

Vino se ne sme zgoščevati, če so bili pridelki iz katerih je vino pridobljeno, že predhodno obogateni.

V letu 2018 so pooblaščen organizacije izdale naslednje odločbe za dovoljenje za obogatitev drozge ali mošta:

- Kmetijski inštitut Slovenije - /
- Fabijan Zvonko z s.p. - /
- Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto:
 - ❖ 3 generalne odločbe:

Sorta	Okoliš
Portugalka	Bizeljsko Sremič
Beli pinot	Bizeljsko Sremič
Chardonnay	Bizeljsko Sremič
Kraljevina	Bizeljsko Sremič
Laški Rizling	Bizeljsko Sremič
Zeleni Silvanec	Bizeljsko Sremič
Rumeni muškat	Bizeljsko Sremič

Sorta	Okoliš
Portugalka	Dolenjska
Beli pinot	Dolenjska
Chardonnay	Dolenjska
Zeleni Silvanec	Dolenjska
Kraljevina	Dolenjska
Laški Rizling	Dolenjska
Modra frankinja	Dolenjska
Kerner	Dolenjska
Modri pinot	Dolenjska
Zweigelt	Dolenjska

Sorta	Okoliš
Portugalka	Bela Krajina
Šentlovrenka	Bela Krajina
Gamay	Bela Krajina
Kraljevina	Bela Krajina
Laški Rizling	Bela Krajina
Modra frankinja	Bela Krajina

Modri pinot	Bela Krajina
Zeleni silvanec	Bela Krajina
Rumeni muškat	Bela Krajina

❖ 8 individualnih odločb:

Sorta	Količina mošta v l
Kraljevina	49.000
Laški rizling	15.500
Modra frankinja	35.000
Mešano belo in rdeče	30.000
Mešano belo	8.000
Žametovka	200.000
Mešano belo in rdeče	14.000
Žametovka	80.000
Žametovka	1.090.460
Žametovka	65.510
Mešano belo	6.000
Mešano belo in rdeče	95.000
Modra frankinja	12.000
Žametovka	100.000
Rumeni muškat	10.000
Sauvignon	8.000
Zeleni Silvanec	7.000
Renski rizling	7.500
Laški rizling	7.500
Modra frankinja	8.000
Žametovka	12.000
Kraljevina	10.500
Žametovka	18.500

- Kmetijsko gozdarski zavod Maribor:

❖ 7 individualnih odločb pridelovalcem iz vinorodnega okoliša Štajerska Slovenija:

Sorta	Količina mošta v l
Sauvignon	73.100
Mešano belo	234.500
Sauvignon	34.800
Sauvignon	61.600
Rumeni muškat	22.000
Rumeni muškat	69.800
Sivi pinot	55.000
Mešano belo	100.000
Laški rizling	336.100
Traminec	34.500
Šipon	240.000
Rumeni muškat	50.000

- Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica

❖ 1 individualna odločba pridelovalcu iz vinorodnega okoliša Goriška Brda:

Sorta	Količina mošta v l	Sladkorna stopnja v °Brix	% alkohola po obogatitvi
Rebula deželna	2408	16,8	11,21

Rebuka kakovostna	8090	17,8	11,68
Zeleni Sauvignon	2625	19,1	12,29

❖ 2 individualni odločbi pridelovalcu iz vinorodnega okoliša Vipavska dolina:

Sorta	Količina mošta v l	Vol % alkohol pred obogatitvijo	Vol % alkohol po obogatitvi
Barbera	700	10,86	12,08
Merlot	1500	11,07	12,22
Zelen	600	9,33	11,27
Rebula	3400	9,39	11,34

❖ 1 individualna odločba pridelovalcu iz vinorodnega okoliša Kras:

Sorta	Količina mošta v l	Vol % alkohol pred obogatitvijo	Vol % alkohol po obogatitvi
Refošk	500.000	10	11

10. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE DELA

Na trgu se pojavlja vedno več oranžnih vin, vin iz ekološke pridelave in vin iz tolerantnih sort.

Tolerantne sorte so večkratni križanci sort evropske vrste *Vitis vinifera*, s sortami azijske vrste *Vitis amurensis* in ameriškimi vrstami. Tolerantne se jim reče zato, ker brez večjih negativnih posledic prenesejo škodljive vplive iz okolja, predvsem mraz in so bolj odporne na glivične bolezni vinske trte – na peronosporo in oidij. Prav te so nočna mora vinogradnikov in zaradi pogostega škropljenja pomembna grožnja okolju in zdravemu vinu. Tolerantne sorte po mnenju strokovnjakov zagotavljajo zdrav in bogat pridelek z bistveno manj škropljenja.

Na širjenje tolerantnih sort vpliva več dejavnikov. Za pridelavo za trg mora biti sorta preizkušena v Sloveniji in uvrščena v trsni izbor. V Italiji je takšnih vinskih sort že 13. Pri nas je prva sorta Johanniter predlagana za vpis v trsni izbor že leta 2016. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o predlogu še ni odločilo. V preizkušanju je še več tolerantnih sort, kot so Fleurtal, Soreli in Sauvignon rytos, Merlot kanthus, Merlot khorus in Merlot khersus, Regent.

Na tem področju bi zakonodajalec moral razmisliti o uskladitvi zakonodaje z dejanskim stanjem ali pa sprejeti odločitev o prepovedi sajenja tolerantnih sort.

Pri ocenjevanju oranžnih vin in vin iz ekološke pridelave se ugotavlja, da so ta vina kot osnovni vzorec ocenjena kot primerna za promet, kot inšpekcijski vzorec pa jih pooblaščen organizacije pogosto izločijo iz prometa. Menimo, da bi se glede na dejstvo, da je takih vin vedno več v prometu, zakonodaja morala uskladiti z dejanskim stanjem.

Zakonodajalec bi moral določiti normative za lastno porabo vina. Za vino so normativi sicer določeni v trošarinski zakonodaji in bi jih bilo potrebno prenesti v materialno zakonodajo.

V bazi podatkov GERK bi bilo potrebno ažurirati površine z vrsto rabe Vinogradi brez GERKov. Te površine na podlagi inšpekcijskih pregledov ne izkazujejo dejanskega stanja.

Pri izdajanju odločb za vina z geografskim poreklom ali tradicionalnim poimenovanjem ugotavljamo, da pooblaščen organizacije težko preverijo usklajenost vina z proizvodno specifikacijo, ker pridelovalci ne prijavljajo pridelka ločeno po sortah, temveč ga prijavijo kot mešano belo ali rdeče (primer cvička in Ritoznojčana). Nova evropska zakonodaja bo v bodoče od pooblaščenih organizacij zahtevala tudi preverjanje usklajenosti z proizvodno specifikacijo. V ta namen že potekajo dogovori z MKGP in KGZ, da se pridelovalce v letu 2019 pravilno informira in usmeri pri prijavi pridelka letnika 2019.

V skladu z Uredbo o dopolnilnih dejavnostih je zelo težko nadzirati delež lastnih surovin v obdobju enega leta, saj vrednost lastnih surovin ni nikjer definirana. Kmetje si tako po zelo različni vrednosti obračunavajo vrednost enake surovine. Z zakonsko določitvijo vrednosti lastnih surovin bi nadzornemu organu bila dana možnost preračuna vrednosti deleža lastnih surovin od celotne vrednosti prodanih surovin. Zaradi navedenega predlagamo, da se za izračun vrednosti lastnih surovin s kmetije upoštevajo povprečne letne drobnoprodajne cene izdelkov in storitev Statističnega urada RS za zadnje objavljeno leto, povečane za določen odstotek. Težko preverljivo je tudi obdobje nadzora zagotavljanja lastnega deleža. Uredba namreč predpisuje, da se delež ugotavlja za koledarsko leto, kar pomeni, da se morajo deleži ugotavljati za eno leto nazaj.

GOZDARSKA INŠPEKCIJA

SPLOŠNO O GOZDARSKI INŠPEKCIJI

Gozdarska inšpekcija, ki deluje v Inšpektoratu RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (v nadaljnjem besedilu IRSKGLR), je štela 18 gozdarskih inšpektorjev vključno z direktorjem gozdarske inšpekcije. Konec leta se je eden gozdarski inšpektor upokojil, eden pa je sporazumno prekinil delovno razmerje. Sedež inšpektorjev je v območnih enotah in izpostavah inšpektorata, območje delovanja pa je omejeno z mejami gozdnogospodarskega območja. Tako imajo inšpektorji celotni pregled gozdarstva v določenem gozdnogospodarskem območju. V ljubljanskem in mariborskem gozdnogospodarskem območju sta zaradi večjega števila kršitev zaposlena po dva inšpektorja, v ljubljanskem območju pa del neposrednega nadzora opravlja tudi vodja inšpekcije.

Inšpekcijski postopki zahtevajo od inšpektorjev poleg strokovnega znanja tudi veščine obvladovanja konfliktnih situacij, ki so sestavni del inšpekcijskega nadzora. Povsem izogniti se jim ni mogoče in vsako leto beležimo prikrite grožnje, grožnje po telefonu, nadlegovanja po telefonu in podobno. Inšpektorji vsako tako grožnjo zabeležijo, v nekaterih primerih o tem obvestijo tudi policijo.

1.1. Delo izven rednega delovnega časa

Gozdarska inšpekcija vsako leto opravlja delo izven rednega delovnega časa. Na tak način gozdarski inšpektorji sledimo cilju, da je potrebno v času pričakovanih kršitev poostriži nadzor, ne glede na to ali je to v delovnem času ali izven njega.

V obravnavanem letu smo izven rednega delovnega časa večinoma opravljali nadzor vožnje z vozili v naravnem okolju, nabiranja gob, nadzor izvajalcev del v gozdovih, prevoza in prodaje okrasnih drevesc. Skupaj smo izven delovnega časa opravili 96 ur nadzora.

1.2 Sestanki in izpopolnjevanje

Sestanki gozdarske inšpekcije so bili, kot vsako leto, tudi v letu 2018 štirje. Namenjeni so bili pregledu opravljenega dela, usmeritvam dela za naslednje četrtnje, novo sprejetim predpisom in aktualnim informacijam.

Preglednica št. 1 - Pregled pomembnejših izpopolnjevanj in usposabljanj v letu 2018

Tema – vrsta izobraževanja	Udeleženci / število	Skupno število ur
Usposabljanje o zgodnjem obveščanju in hitrem odzivanju na tujerodne drevesne vrste 6.3.2018 – GIS	10	40
Dnevi prekrškovnega prava, Bled 17. in 18.5.2018	1	15
Predstavitev - delavnica ESRI mobilnih aplikacij, MJU, 18.05.2018	1	4
ZUP, ZIN, ZP, Gotenica, 31.5. in 1.6.	15	240
Seminar in delavnica iz varstva gozdov, GIS, ZGS, Lendava 12. 6. 2018	1	6
Usposabljanje iz varnosti in zdravja pri delu in varstva pred požarom, UGI IRSKGLR 12.9.2018	3	12
Vpliv gozdarskih tehnologij na gozdna tla, ZGS in BF, Pokljuka, 18.10.2018	3	18
Seminar Skupaj ustavimo javorov rak, GIS in ZGS, Dolnja Bistrica 25. 10. 2018	2	8
Usposabljanje za imenovanje v naziv, MJU, 5.-7.12. 2018	1	24
Tema – vrsta izobraževanja	Udeleženci / število	Skupno število ur
Delavnica o gozdnem semenarstvu in drevesničarstvu (projekt LIFE GENMON) v Matenji vasi dne 11.12.2018	10	70
Izobraževanje inšpektorjev IRSKGLR dne 13.12.2018 v Kostanjevici na Krki na temo: Promocija zdravja na delovnem mestu	13	91
Posvet: Eno leto po vetrolomu, GIS, 19.12.2018	11	55

1.3 Računalniška podpora delu

V letu 2018 se je pričelo s prenovo in združevanjem aplikacij ISI in Silvaspec. Vzpostavljene so bile enotne baze podatkov, enotni šifranti zakonskih podlag in dokumentov, zamenjana je bila enotna podoba aplikacij. Prenova informacijskega sistema poteka med delovanjem aplikacij. Predvsem v zadnjih treh mesecih preteklega leta je prihajalo do večjih težav v delovanju aplikacij, napake je razvijalec poizkušal sproti odpravljati, vendar pa so se pojavljale vedno nove težave.

1.4 Sodelovanje z drugimi inšpekcijskimi službami in izvajanje 32. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru - odstopi zadev drugim inšpekcijskim organom

V gozdarski inšpekciji se zavedamo, da je za učinkovito delo zelo pomembno sodelovanje znotraj inšpekcije, takoj za tem pa sodelovanje z drugimi organi nadzora. Pri tem mislimo na sodelovanje z vsemi inšpekcijskimi in drugimi službami, ki delujejo v gozdu in gozdnem prostoru oziroma so zadolženi za upravljanje ali nadzor gospodarjenja z gozdovi v najširšem smislu. Zato smo pogosto pobudniki takega sodelovanja ali pa se na pobude za sodelovanje od drugod takoj odzovemo. Še posebej smo zadovoljni s sodelovanjem pri obravnavanju konkretnih zadev. Na terenu vzpostavljeno sodelovanje se je pokazalo za učinkovito. Ugotavljamo tudi, da je sodelovanje boljše v tistih predelih in med tistimi inšpekcijami, ki imajo prostore na isti ali sosednji lokaciji, saj tako pride med inšpektorji do osebnega stika.

Pri nadzoru izvajalcev del v gozdovih in nadzoru Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, po katerem opravlja posredni nadzor tudi gozdarska inšpekcija, se je vzpostavilo zelo dobro sodelovanje predvsem s FURS in z delovno inšpekcijo.

Tradicionalno dobro je sodelovanje s Policijo pri nadzoru voženj z vozili v naravnem okolju, pri nabiranju gozdnih sadežev in gob in kot pomoč pri nadzoru drugih kršiteljev v gozdu, kjer inšpektorji pričakujejo odpor.

Kot dobro lahko ocenimo tudi sodelovanje z ZGS. Na vprašanja in zahteve po podatkih, ki jih potrebujemo v inšpekcijskih postopkih, se odzivajo. V začetku preteklega leta je inšpekcija vodstvu ZGS predstavila delo v predhodnem letu in ugotovitve nadzorov in program dela gozdarske inšpekcije za leto 2018. Posamezni inšpektorji so imeli enake sestanke z vodstvi posameznih območnih enot ZGS. Ocenjujemo, da z našimi predlogi in stališči, ki jih predstavimo vodstvu Zavoda na sestankih in ob izidu letnega poročila, niso vedno seznanjeni tudi na nižjih nivojih. Predlogi izboljšav pa se le počasi udejanjajo v praksi.

Preglednica št. 2 - Sodelovanje z drugimi organi in inšpekcijskimi službami:

Organ sodelovanja	Število akcij - predmet
IRSD	6 x nadzor izvajalcev del v gozdovih
Kmetijska inšpekcija	1 x paša v gozdu 2 x poseg v gozdna in kmetijska zemljišča
Policija	1 x nadzor romskega naselja 2 x nadzor izvajalcev del v gozdovih 1 x nadzor motokros prog 1 x nadzor vožnje v naravnem okolju in nabiranja gozdnih sadežev 2 x nadzor vožnje v naravnem okolju 1 x asistenca v izvršilnem postopku 2 x nedovoljen posek dreves
IRSOP	1 x nadzor rekonstrukcija gozdne vlake 1 x nadzor poseg v vodotok v gozdu 1 x nadzor motokros prog 2 x nadzor gradnje objektov v gozdu 3 x gradbeni odpadki v gozdu 1 x gradnja objekta v gozdu
Medobčinski inšpektorati in redarstva	1 x gozdne prometnice 1 x vožnja po gozdnih prometnicah v nasprotju z režimom 2 x čezmerna uporaba gozdnih cest 1x odstranjevanje nevarnih dreves
FURS	3 x nadzor izvajalcev del v gozdovih 1 x nadzor knjigovodske listine
UVHVVR	1 x paša v gozdu
IRSI	1 x sečnja pod daljnovodom

Gozdarska inšpekcija mora v skladu s 23. členom ZUP ves čas postopka paziti na stvarno pristojnost in če spozna, da ni pristojna za določeno upravno zadevo, jo mora v skladu s 65. členom ZUP odstopiti pristojnemu organu. V 3. odstavku 32. člena ZIN je določeno, da mora inšpektor, ki ugotovi kršitev zakona ali drugega predpisa, za katerega ni stvarno pristojen, ugotoviti dejansko stanje, sestaviti zapisnik in ga posredovati pristojni inšpekciji. V odstopih drugim, pristojnim organom, gozdarski inšpektorji tudi zapišejo, da prosijo za odgovor v zvezi z izvedenimi ukrepi. V mnogih postopkih je namreč potem, ko drugi organ že opravi svoje delo, naloga gozdarske inšpekcije ali ZGS, da ukrepa še v skladu z ZG. V letu 2018 je gozdarska inšpekcija odstopila 60 zadev.

1.5 Preventivno delovanje gozdarske inšpekcije

Preventivno delovanje v inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih opozarja morebitne kršitelje predpisov na posledice takega ravnanja. Dolžnost preventivnega delovanja je določena v 6. in 33. členu ZIN, po ZP-1 naj bi ravno kaznovanje kršiteljev delovalo tako na kršitelja kot na vse ostale. V gozdarski inšpekciji uresničujemo preventivno delovanje na naslednje načine: z obveščanjem javnosti preko medijev, z odgovori na vprašanja ali na druge načine obveščanja javnosti o predpisih, o dovoljenem pravnem ravnanju, o najpogostejših kršitvah predpisov in o akcijah nadzora. V praksi se najpogosteje poslužujemo telefonskih odgovorov na vprašanja posameznikov, odgovorov na vprašanja po elektronski pošti, dopisov potencialnim kršiteljem, odgovarjamo na vprašanja medijev, redkeje s predavanji ciljnim skupinam.

Na področju gozdarstva so medije zanimali predvsem predpisi in ukrepi s področja vožnje z vozili v naravnem okolju, nabiranje gob in drugih gozdnih sadežev, posegi v gozd, sanitarna sečnja, okrasna drevesca, paša v gozdu in krčitev gozda.

S preventivnimi dopisi poskušamo potencialne kršitelje odvrniti od protipravnih dejanj. Zaradi sanacije žledoloma in s tem povezano gradacijo podlubnikov je bilo največ teh dopisov na področju varstva gozdov - opozarjanje na roke izvedbe del. V letu 2018 je bilo teh preventivnih dejanj 651.

Preglednica št. 3 – Preventivno delovanje s potencialnimi kršitelji

Tema dopisa	število
Sanitarna sečnja - lubadar	566
Poseg v gozd brez soglasja ZGS	9
Nedovoljene sečnje	25
Gozdni red	10
Izvajalci del v gozdovih	9
Paša v gozdu	3
Opremljenost skladišč gls z lovniimi pastmi	1
Vožnja v naravnem okolju	21
Knjigovodske listine	7

Poleg dopisov potencialnim kršiteljem so pomembna tudi tolmačenja gozdarskih inšpektorjev, ki prispevajo k spoštovanju predpisov. Gozdarska inšpekcija je sodelovala s prispevki na delavnici o gozdnem drevesničarstvu in na posvetu z naslovom Eno leto po vetrolomu. Poleg tega so imeli gozdarski inšpektorji predavanje o sledljivosti lesa za delavce ZGS, OE Postojna in za lastnike gozdov na območju KE Gornji grad ter KE Šoštanj ter predavanje za KGZS o predpisih glede nabiranja gozdnih sadežev in plodov ter vožnje v naravnem okolju.

Ocenjujemo, da so dokumenti in ostale aktivnosti, ki jih izvaja gozdarska inšpekcija kot preventivne ukrepe, dobrodošli in učinkoviti. Vseh teh aktivnosti ni mogoče zabeležiti, zato so zgornje številke zgolj informativne.

SANITARNA SEČNJA V LETU 2018

Zaradi močnega vetra, ki je prizadel Slovenijo 11. in 12. decembra 2017, je bilo podrti ali močno poškodovano skoraj 3 milijone m³ dreves. Kljub tako obsežnemu vetrolomu količina sanitarne sečnje glede na pretekla leta bistveno ne odstopa, saj se je v lanskem letu pričela umirjati gradacija podlubnikov. Roki za posek in spravilo z vetrom poškodovanega drevja, ki jih je ZGS postavil v upravnih postopkih, so bili daljši, kot so v primeru napada podlubnikov.

Preglednica št. 4: Obseg sanitarne sečnje v letih po žledolomu – vir ZGS

Vrsta sečnje	2014	2015	2016	2017	2018
Sanitarna sečnja (m ³)	4.207.376	3.941.808	3.768.894	2.505.729	4.043.917
Druga sečnja (m ³)	2.142.360	2.089.234	2.333.736	2.478.906	2.017.042
SKUPAJ (m ³)	6.349.736	6.031.042	6.102.630	4.984.635	6.060.959

Gozdarska inšpekcija je v letih po žledolomu vse svoje sile usmerila v to, da bi s svojimi ukrepi pospešila sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov, kršitelje pa za kršenje zakonodaje tudi ustrezno kaznovala.

Zakon o gozdovih določa, da mora lastnik gozda izvesti oz. zagotoviti izvedbo sanitarne sečnje in preventivna varstvena dela v roku, ki jih z odločbo določi ZGS. Gozdarska inšpekcija odreja le sanitarne sečnje v naseljih. Neizvršitev odločbe v postavljenem roku je po določbah Zakona o gozdovih prekršek, ki se kaznuje z globo. Prekrškovne postopke vodi gozdarska inšpekcija.

Prva prioriteta v programu dela gozdarske inšpekcije je nadzor nad izvajanjem sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del. Gozdarska inšpekcija deluje tako preventivno, z opozarjanjem lastnikov gozdov na spoštovanje rokov za izvedbo sanitarne sečnje s preventivnimi dopisi, kot represivno in sicer z vodenjem prekrškovnih postopkov proti lastnikom, ki po preteku roka določenega v odločbi ZGS še niso pričeli z delom ali pa so močno zamujali z izvršitvijo odločb. S hitro uvedbo prekrškovnih postopkov (zelo kmalu po storitvi prekrška) smo želeli pospešiti izvedbo sanacije, kar se je v zasebnih gozdovih izkazalo kot uspešno. To potrjuje tudi veliko število sestavljenih odločb o prekrških z izrečenim opominom, saj so kršitelji svoje obveznosti opravili v času od uvedbe prekrškovnega postopka do izdaje prekrškovne odločbe.

Zaradi velikega obsega sanacijskih sečenj se je pojavila težava s pomanjkanjem izvajalcev del v gozdovih. Gozdarska inšpekcija ima za pomoč lastnikom pri iskanju usposobljenih

izvajalcev za izvajanje del v gozdovih javno objavljen seznam izvajalcev, ki izpolnjujejo pogoje strokovne usposobljenosti ter varstva in zdravja pri delu delavcev, oz. so pogoje izpolnjevali v času inšpekcijskega nadzora. Dostopen je tudi seznam izvajalcev, ki smo jim dela v gozdu prepovedali opravljati.

Ob žledolomu, prenamnožitvi podlubnikov in vetrolomu se je izkazalo, da enako kot v zasebnih gozdovih, do prekoračitve rokov za izvedbo sanitarnih sečenj prihaja tudi v državnih gozdovih. Prekrškovni postopki v državnih gozdovih so zahtevnejši in dolgotrajnejši, ker je običajno v enem postopku obravnavano večje število kršitev, poleg tega pa je potrebno ugotoviti tudi osebo, ki je v organizaciji odgovorna, da je do storitve prekrška sploh prišlo.

Na nekaterih območnih enotah Zavoda za gozdove Slovenije še vedno glede na število kršitev izdajo zelo malo sklepov o izvršbi oziroma ne uvedejo izvršilnih postopkov v primeru neizvršitve sanitarne sečnje v postavljenem roku. ZGS še vedno v izreku nekaterih C odločb določa fiksni rok za izvedbo odločbe ali pa ta rok veže na datum izdaje odločb, čeprav je edino smiselno rok izvedbe vezati na datum vročitve odločbe. Pri izvršitvi teh odločb se lupljenje s sežiganjem ostankov praktično ne uporablja več, prav tako se je, kljub financiranju s proračunskimi sredstvi, v praksi malo uporabljalo tretiranje s kemičnimi sredstvi in insekticidne mreže.

Preglednica št. 5 – Prekrškovni ukrepi zaradi neizvedbe sanitarnih sečenj v določenih rokih

Leto	Št. uvedenih prekrškovnih postopkov	Št. izrečenih ukrepov v prekrškovnih postopkih			Skupaj izrečeni prekrškovni ukrepi	Poslani preventivni dopisi
		opozorilo	opomin	globa		
2015	364	56	162	77	295	507
2016	1.363	260	646	271	1.177	2.200
2017	524	92	352	191	635 *	566
2018* *	563	45	262	178	485	755

* Opomba: število izrečenih ukrepov v letu 2017 je večje od števila uvedenih postopkov, ker se ukrepi nanašajo tudi na postopke, ki so bili začeti v letu 2016

** Opomba: Prekrškovni postopki v letu 2018 so uvedeni zaradi neizvršitve sanitarne sečnje kot posledice vetroloma ali napada podlubnikov

Gozdarska inšpekcija je v letu 2018 osemkrat z inšpekcijsko odločbo odredila sanitarno sečnjo posamičnega gozdnega drevja v naseljih. Kadar je ugotovila napad podlubnikov je odredila sečnjo in spravilo napadenega drevja in izvršila nadzor nad izvedbo odrejenih del.

Tudi v prihodnjem letu bo prva prioriteta v programu dela gozdarske inšpekcije nadzor nad izvajanjem sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del, še zlasti, ker je slovenske gozdove

decembra 2017 prizadel vetrolom, sanacija posledic pa se je zavlekla v jesen 2018, konec oktobra 2018 pa smo doživeli ponoven vetrolom, ki je prizadel gozdove na slovenjgraškem, blejskem in postojnskem gozdnogospodarskem območju v obsegu preko 280.000 kubičnih metrov drevja, večinoma iglavcev. V prihodnjih letih lahko ponovno pričakujemo povečanje napada podlubnikov.

Gozdarska inšpekcija predlaga, da se v primeru naravnih ujm in prenamnožitve škodljivcev večjega obsega, na najbolj prizadetih predelih ne izdajajo odločbe za redno sečnjo, v državnih gozdovih pa se sploh ne izdajajo do dokončanja pretežnega dela sanitarne sečnje, saj je potrebno v takih primerih vse razpoložljive kapacitete za sečnjo in spravilo lesa usmeriti v sanitarno sečnjo.

Takega velikega obsega dela inšpekcija za gozdarstvo z enako kadrovsko zasedbo dolgoročno ne more kakovostno opravljati. Pojavljajo se nam že zaostanki v drugih, prav tako pomembnih inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih.

INŠPEKCIJSKI POSTOPEK

V inšpekcijskem postopku, določenem v ZIN in subsidiarno ZUP, opravljajo inšpektorji temeljno poslanstvo svojega poklica. Inšpekcijski postopek je tisti, v katerem je moč z odločbami doseči vzpostavitev zakonitega stanja s prepovedjo ali zapovedjo. Glavno poslanstvo inšpekcijskih služb je, da v primerih kršitev z inšpekcijskimi postopki zagotovijo izvrševanje predpisov. Poleg tega inšpekcijske službe s svojimi poročili, pobudami in predlogi sporočajo izvršilni veji oblasti o stopnji izvrševanja posameznih predpisov in predlagajo njihove spremembe. Na ta način so pripravljavci predpisov seznanjeni z učinkovitostjo predpisov in stopnjo njihovega uresničevanja.

V preteklem letu so gozdarski inšpektorji opravili 3105 pregledov, izdali so 162 odločb v inšpekcijskem postopku, 487 sklepov v zvezi s temi postopki in 21 sklepov v izvršilnih postopkih. V izvršilnih postopkih je bila zavezancem za neizvršitev inšpekcijske odločbe večinoma zagrožena izvršba z denarno prisilitvijo. Ta način izvršbe odrejenih obveznosti se uporablja zaradi tega, ker je ta način v večini primerov ustrenejši, ker je cenejši, hitrejši in predstavlja manjši pritisk na zavezanca. Izdanih je bilo tudi 169 opozoril po 33. členu ZIN.

Večina inšpekcijskih postopkov se prične zaradi suma kršitve predpisov, ki jih nadzira gozdarska inšpekcija. Pričnejo se na osnovi ugotovljenih nepravilnosti, ki jih pri svojem delu ugotovi ZGS, na osnovi drugih podatkov o nepravilnostih, ki jih bodisi prejmemo od kvalificiranih prijaviteljev bodisi iz drugih prijav in na podlagi lastnih ugotovitev. Vedno manj postopkov se prične na osnovi letnega načrta dela, ki predvideva nadzor načrtovanja, gojenja in v zvezi z njim obseg financiranja in sofinanciranja del. Postopki ugotavljanja kršitev in odgovornosti zanje običajno zahtevajo terenski ogled, zaslišanje, ukrep in spremljanje izvršitve ukrepov.

Podrobnejši pregled opravljenega dela po posameznem predpisu je razčlenjen v nadaljevanju. Tekstovni del poročila dopolnjujejo preglednice, ki so na koncu poročila. Analiza postopkov in ukrepov je prikazana v preglednicah od št. 14 do št. 21. Preglednice 14, 16, 18 in 20 prikazujejo pregled vseh ukrepov glede na vrsto ukrepa, v preglednicah 15, 17, 19 in 21 je prikazan pregled ukrepov po posameznem predpisu glede na kršene člene.

ZAKON O GOZDOVIH (ZG)

Splošno

Največ opravljenega dela gozdarskih inšpektorjev je bilo namenjenega nadzoru ZG. V letu 2018 je bilo v inšpekcijskih postopkih opravljenih 2389 pregledov, izdanih je bilo 131 opozoril po ZIN in 143 inšpekcijskih odločb.

Povsem v vrhu števila kršitev predpisov je še vedno posek brez ali v nasprotju z izdano odločbo ZGS, saj je bilo lani izvedenih 305 pregledov legalnosti sečnje. V predelih, kjer je velik obseg sanitarne sečnje, se obseg nedovoljenega poseka zmanjšuje. Nekateri revirni gozdarji ZGS pri izdaji odločb za dovolitev poseka izbranih dreves, drevje na terenu označijo le z barvno piko brez žiga na koreničniku, kar oteži ali pa celo onemogoči obravnavanje nedovoljenega poseka dreves oziroma sečnje dreves v nasprotju z izdano odločbo ZGS. Gozdarska inšpekcija prejme poročila o poseku brez odločbe od ZGS oz. si podatke o nedovoljenih sečnjah pridobi z neposrednim vpogledom v njihove evidence, vendar vseh kršitev zaradi velikega števila ne more obravnavati. Prijave fizičnih oseb, ki se nanašajo na posek brez odkazila, imajo pogosto izvor v medsosedskih ali družinskih sporih. V povezavi z ugotovitvami v pregledih so bile izdane 3 inšpekcijske odločbe in 17 opozoril po ZIN.

Gozdarska inšpekcija je v lanskem letu, podobno kot v zadnjih letih, posebno pozornost namenila nadzoru nad izvajanjem določb ZG s področja varstva in gojenja gozdov, predvsem neizvajanja sanitarnih sečenj v določenih rokih, ki je bilo v inšpekcijskih postopkih obravnavano 551 krat. Gozdarski inšpektorji pred potekom roka, ki ga je za izvedbo sanitarne sečnje določil ZGS, preventivno obveščajo potencialne kršitelje, da naj opravijo vsa potrebna dela. Na obvestilo gozdarske inšpekcije se pozitivno odzove večina potencialnih kršiteljev, tako da izvršijo odločbe ZGS. Usklajeno in pravočasno delovanje tako ZGS, ki v primeru nepravočasno izvedene sanitarne sečnje uvede izvršilni postopek in gozdarske inšpekcije, ki uvede prekrškovni postopek, prinese želene rezultate na področju varstva pred podlubniki. Gozdarska inšpekcija je lani zaradi odprave posledic nepravilnosti pri izvedbi varstvenih in gojitvenih del izdala 13 inšpekcijskih odločb in 3 opozorila po ZIN.

Tretji, najpogostejši razlog inšpekcijskega ukrepanja, so posegi v gozd brez soglasja ZGS oziroma sum kršitev 21. člena ZG. Sem po vsebini sodijo tudi krčitve gozdov v kmetijske namene brez dovoljenja ZGS. Pregledov te vrste kršitev je bilo 204. Izdanih je bilo 13 inšpekcijskih odločb in 17 opozoril po ZIN. Posegi v gozd se izvajajo najpogosteje za namene gradnje objektov, pogostokrat tudi za to, da kršitelji te površine uporabljajo za različne druge namene, kot na primer motokros poligon ali poligon za paintball. Problem postaja iz leta v leto večji. Kadar gre za gradnje objektov v gozdu ali za navažanje odpadnega materiala v gozd in gozdni prostor, so ukrepi gozdarske inšpekcije odvisni tudi od tega ali bosta gradbena in okoljska inšpekcija opravili svoj del inšpekcijskih postopkov. Problem pri teh kršitvah so izjemno dolgotrajni postopki, v katerih zavezanci uporabijo vsa pravna sredstva, da bi lahko čim dalj časa obdržali in uporabljali stanje v nasprotju s predpisi. Posegi v gozd in gozdni prostor so tudi težko popravljivi, če sploh so in zahtevajo znatna finančna sredstva, običajno precej večja, kot so bila potrebna za sam poseg.

Gozdarska inšpekcija ugotavlja, da ZGS v nekaterih območjih ne javlja vseh nelegalnih krčitev gozda, ob reviziji načrta gozdnogospodarske enote te krčitve enostavno izloči iz gozdne maske, kljub temu da po veljavnih občinskih prostorskih načrtih ostaja tam namenska raba gozd. ZGS mora v skladu z določbami 28. alineje 56. člena ZG vse nedovoljene posege, tudi če so starejši, javiti pristojni inšpekciji.

V preteklem letu je bilo izvedeno 110 inšpekcijskih nadzorov zaradi suma kršitev določil 1. odstavka 18. člena ZG, to je zmanjševanje rasti in rodovitnosti rastišč, stabilnosti ali trajnosti gozda oziroma ogrožanje funkcij gozdov. Običajno gre po obsegu za manjše posege v gozd in gozdni prostor zaradi odlaganja ali odvzemanja materiala, postavitve začasnih objektov in za primere, ko je zaradi poseka drevja prišlo do zmanjševanja funkcij gozdov. Pojavljati pa so se začeli tudi obsežni navozi izkopnega materiala pri gradnji večjih objektov v gozd, kar je po našem mnenju tudi posledica večjega nadzora pri navažanju na kmetijske površine. Izdanih je bilo 8 opozoril po ZIN in 11 ureditvenih odločb v inšpekcijskih postopkih.

Zaradi uporabe gozdnih cest v nasprotju z režimom, voženj zunaj gozdnih cest, čezmerne uporabe cest in nedovoljene zapore gozdnih cest, so gozdarski inšpektorji opravili 67 pregledov, izrekli zavezancem v inšpekcijskih postopkih 2 opozorila ZIN in izdali 1 inšpekcijsko odločbo. Do kršitev pri uporabi gozdnih cest pride največkrat zaradi neupoštevanja režima uporabe, bodisi da gre za trajno prepoved prometa, označeno s prometni znakom bodisi za začasno prepoved uporabe prometnice. Redkejši so primeri obravnavanja prekomerne uporabe gozdnih cest, zaradi česar na gozdni cesti ostanejo posledice take uporabe.

Sečnja, spravilo, zlaganje in prevoz v nasprotju s predpisi o varstvu gozdov in v nasprotju s predpisi o izvajanju sečnje je bilo lani obravnavano 63 krat, izdana je bila 1 inšpekcijska odločba in 4 opozorila po ZIN.

Nepravilnosti, ki se nanašajo na gradnjo in vzdrževanje gozdnih cest in vlak so bile lani obravnavane v 62 primerih. Tudi v teh primerih ugotavljamo, da ZGS prepozno reagira na nepravilnosti v zvezi s tem, saj gradenj in vzdrževanja ne spremlja in ne prepreči nepravilnosti. Gozdarska inšpekcija ugotavlja, da ZGS ne beleži vseh sprememb na vlakih v tehnološkem delu gozdnogojitvenih načrtov. Gozdarska inšpekcija je lani zaradi odprave posledic nepravilnosti pri gradnji in vzdrževanju gozdnih cest in vlak izdala 5 inšpekcijskih odločb in 4 opozorila po ZIN.

V 22 primerih je bila obravnavana ograditev posameznih delov gozda v nasprotju s predpisi. Gre za primere ograževanja svoje lastnine, pogosto se gozdna površina stika z gradbeno ali pa gre za ogrado gozda ob pašniku, pa tudi za ograje obor za rejo divjadi. Ograje so namenjene zaščiti lastnine, vendar ker niso postavljene v skladu s predpisi, jih gozdarska inšpekcija obravnava kot kršitev ZG. V inšpekcijskem postopku se zavezancem dopusti možnost pridobitve soglasja za postavitev ograje, če to ni možno, se odredi odstranitev. Gozdarska inšpekcija je lani izdala 2 inšpekcijske odločbe in izrekla 5 opozoril po ZIN.

Nadzor porabe proračunskih sredstev, namenjenih subvencioniranju gojitvenih in varstvenih del

Gozdarska inšpekcija ima v skladu z ZG pristojnost nadzirati porabo proračunskih sredstev, ki so namenjena financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove in gozdarstvo. Ker je teh sredstev iz leta v leto manj, se je z leti manjšal tudi obseg inšpekcijskega nadzora. V letu 2018 je bil obseg nadzora majhen, ker se je vsa energija lastnikov gozdov, ZGS in inšpekcije usmerila v čim hitrejši izvajanje sanitarne sečnje dreves napadenih s podlubniki. V letu 2018 je bilo pregledano 98 obračunov gojitvenih del. Pregledana gojitvena dela so bila izvedena na površini 69,77 ha, skupna obračunana vrednost je znašala 28.982,50 EUR.

Gozdarski inšpektorji so ob nadzoru ugotavljali, da so gozdnogojitveni načrti velikokrat že potrebni obnove in da obračunana gojitvena dela včasih niso načrtovana z načrti, čeprav so potrebna. V enem primeru je bila obračunana površina večja od dejanske, ZGS je obračun ustrezno zmanjšal.

Nadzor porabe proračunskih sredstev – vzdrževanje gozdnih cest

Gozdarska inšpekcija je v letu 2018 izvedla kontrolo vzdrževanja 55 odsekov gozdnih cest, na katerih je bilo obračunano vzdrževanje v skupnem znesku 116.385,64 EUR. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Pri nadzoru je bilo ugotovljeno, da v eni občini dela niso bila izvedena v celoti po programu, ker je izvajalec zamujal z deli. V enem primeru je bila pomanjkljiva dokumentacija o vgrajenem materialu, čeprav je nesporno izhajal iz legalnega peskokopa.

Še vedno se večina del na gozdnih cestah izvede v jesenskem času, kar otežuje nadzor nad izvedenimi deli, saj so gozdne ceste takoj na novo prekrite z odpadlim listjem.

Spremljanje izvajanja gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov

Gozdarska inšpekcija je v letu 2018 na podlagi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/2010) v skladu z letnim načrtom dela izvedla le 17 nadzorov izpolnjevanja evidenc v načrtih gozdnogospodarskih enot in vodenja gozdnih kronik za posamezne enote. Poleg tega je bil izveden nadzor vodenja gozdnih kronik v 18 primerih.

V enem primeru je bila ugotovljena pomanjkljivo vodena evidenca poseka dreves. V devetih primerih je bilo ugotovljeno, da se ne vodi evidenca neizkoriščenega drevja po GGN.

Nadzor izvajalcev glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje del v gozdovih

Nadzor izpolnjevanja pogojev za opravljanje del v gozdu, glede strokovne usposobljenosti in usposobljenosti za varno in zdravo delo, je potekal v okviru rednih pregledov določenih z letnim planom dela, na podlagi prijav in nenapovedanih inšpekcijskih nadzorov na sečiščih. Obseg dela je prikazan v naslednji preglednici.

Preglednica št. 6 – Ugotovitve nadzora usposobljenosti izvajalcev del v gozdovih v letu 2017

Skupaj		Število pregledanih subjektov		Ukrepi gozdarske inšpekcije (število)			
		Neregistrirani*	Registrirani	Zapisnik	Odločba prepoved dela	Odstop **	Postopek o prekršku
Število	480	20	450	529	97	16	12

*Neregistrirani = delo na črno + medsosedska pomoč + strojni krožki + delo v lastnem gozdu

**Število odstopljenih zadev:

IRSD: 12

FURS: 4

V minulem letu je gozdarska inšpekcija pregledala bistveno večje število pravnih subjektov, kot v letu 2017, ko jih je bilo pregledanih 173. Iz evidence AJPEŠa smo namreč uspeli pridobiti podatke o izvajalcih del v gozdovih, ki imajo registrirano eno izmed gozdarskih dejavnosti bodisi kot glavno bodisi kot stransko dejavnost (02.100 Gojenje gozdov idr. gozdarske dej., 02.200 Sečnja in 02.400 Storitve za gozdarstvo) in še niso bili uvrščeni na seznam izvajalcev, ki so na dan pregleda izpolnjevali pogoje pravilnika za posamezna dela v gozdu ali na seznam izvajalcev, ki jim je gozdarska inšpekcija z odločbo prepovedala opravljanje vseh ali le posameznih del v gozdu. Seznam je objavljen na spletnih straneh IRŠKGLR: <http://spletni2.furs.gov.si/GOZD/GozdZav.asp> in je redno vzdrževan. Seznam je služil kot osnova za prvi nivo sistema ocenjevanja kakovosti podjetji, ki ga preko nacionalnega projekta CRP vodi Gozdarski inštitut Slovenije. V okviru projekta razvijajo spletni sistem Mojgozdar.si (www.Mojgozdar.si), v katerega so vključili tudi vsa podjetja in posameznike, ki so uvrščeni na seznamih Gozdarske inšpekcije. Spletna stran lastnikom gozda omogoča lažje iskanje izvajalcev del v gozdovih in ponuja številne informacije o izvajalcih teh del.

Povečalo se je število zavezancev, ki ob prvem pozivu gozdarske inšpekcije predložijo vso ustrezno dokumentacijo, tako za strokovno usposobljenost, kot za usposobljenost za varno delo v gozdu. Prav tako se je povečalo tudi število zavezancev, ki sami izrazijo željo za pregled. Eden od vzrokov je ozaveščenost izvajalcev del v gozdovih o zahtevah zakonodajalca, drugi vzrok pa je interes zavezanca samega, saj je vpis na seznam postal eden od vstopnih pogojev za prijavo na različne razpise.

Pomembno je vedno znova poudariti, da usposobljenost izvajalcev ugotavljamo v času inšpekcijskega nadzora. Izvajalci morajo, preden prvič začnejo izvajati dela v gozdovih za katera so pridobili dovoljenje, pristojni gozdarski inšpekciji priložiti dokazila o strokovni usposobljenosti delavcev in dokazila, potrebna za izvajanje del po predpisih, ki urejajo varnost in zdravje pri delu za delavce, delovno opremo in osebno varovalno opremo. O spremembah registracije, spremembah zaposlenih delavcev ali pogodbenih sodelavcev in njihovi usposobljenosti, izvajalci gozdarske inšpekcije niso dolžni obveščati. Tako ob ponovnem pregledu pri izvajalcu, ki je že uvrščen na seznam, ugotavljamo ali njihovi morebitni novi zaposleni delavci tudi izpolnjujejo zahtevane pogoje. Pri izvajanju nadzora pri izvajalcih del v gozdovih nam koristi prav elektronski dostop do baz podatkov Zavoda za

zdravstveno zavarovanje RS (ZZZS). Omogočeno nam je pridobivanje podatkov o zaposlenih pri posameznem delodajalcu, pri tem pa nemalokrat odkrijemo tudi zaposlovanje na črno.

Uvrstitev na seznam usposobljenih nič ne pove o dejanski kapacitetah posameznega izvajalca del v gozdovih. Ena od nepravilnosti, ki smo jo zaznali pri izvajanju nadzora je, da prihaja do nepošteno uporabe ali celo zlorabe 5.a člena pravilnika, ki govori o tem, da morajo pogoje strokovne usposobljenosti izpolnjevati izvajalci sami, pri izvajalcu zaposleni v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodb o delu ali zaposleni pri organizaciji, s katero ima izvajalec sklenjeno pogodbo za opravljanje del. Izvajalci za določen čas, po opravljenem inšpekcijskem nadzoru zaposlijo ustrezno usposobljenega človeka, nato pa ga odpustijo ali z njim ne podaljšajo pogodbe.

V primeru neizpolnjevanja pogojev strokovne usposobljenosti je bila 97 izvajalcem izdana odločba o prepovedi dela. Praktično to pomeni, da smo opravljanje dejavnosti prepovedali petini pregledanih izvajalcev (20%). Z odločbo o prepovedi dela lahko gozdarska inšpekcija prepove izvajanje posamezne registrirane gozdarske dejavnosti za katero izvajalec ne izpolnjuje pogojev (npr. prepoved sečnje). Če izvajalec sploh ne izpolnjuje pogojev, se mu z odločbo prepove izvajanje gozdarske dejavnosti v celoti. Če ima izvajalec registrirano dejavnost, ki ne ustreza njegovi strokovni usposobljenosti, ali ima registrirano dejavnost, ki je niti ne opravlja (registracije gozdarskih dejavnosti "na zalogo"), mu z opozorilom po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (opozorilo ZIN) omogočimo uskladitev in šele, če temu ne sledi, izdamo odločbo o prepovedi opravljanja dejavnosti za katero ni ustrezno usposobljen. Subjekti, ki jim je bila izdana odločba o prepovedi dela so bile tako družbe z omejeno odgovornostjo, podjetniki, nosilci dopolnilne dejavnosti in kot tudi člani strojnih krožkov.

Pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene v zvezi z neizpolnjevanjem pogojev po Zakona o varstvu iz zdravju pri delu (ZVZD) so bile v večini primerov odpravljene z opozorilom ZIN podanim na zapisnik. Izrečenih je bilo 16 takih opozoril. V primeru, da po izreku opozorila zavezanci nepravilnosti niso odpravili, so bili primeri odstopljeni inšpektorjem pristojnim za varstvo pri delu. Aktivno delo gozdarske inšpekcije in dobro sodelovanje z Inšpektoratom RS za delo (IRSD) se odraža v sorazmernem nizkem številu odstopov delovni inšpekciji. Najučinkovitejši so skupni terenski nadzori.

Zaznali smo, da nepooblaščen in celo neregistrirani izvajalci opravljajo strokovne naloge s področja varnosti in zdravja pri delu (izdelava izjav o varnosti z oceno tveganja, izdajanje dokazil o preizkusu znanja za varno opravljanje dela, izvedba usposabljanj za varno opravljanje dela, opravljanje obdobjnih pregledov in preizkusov delovne opreme). Izvajalci strokovnih nalog morajo biti vpisani na Spisek organizacij z dovoljenjem za opravljanje strokovnih nalog s področja varnosti in zdravja pri delu, ki je objavljen na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti:

<http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/vzd/vpisnik.pdf>. Pogoji za opravljanje te dejavnosti so se zaostрили, posledično je izdanih manj dovoljenj. Ta seznam občasno posodablja, ker dovoljenja za opravljanje strokovnih nalog s področja VZD, niso trajna in jih je potrebno obnavljati.

V Zakonu o gozdovih je za opravljanje dela v gozdu, če izvajalec ne izpolnjuje predpisanih pogojev glede strokovne usposobljenosti za delo v gozdu, predpisana globa od 1.200 eurov

do 42.000 eurov za pravno osebo, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ali samostojnega podjetnika posameznika, ter globa od 600 eurov do 2.000 eurov za njihovo odgovorno osebo in globa od 400 eurov do 800 eurov za posameznika. Vsi prekrškovni postopki navedeni v Preglednica 8 – Ugotovitve nadzora usposobljenosti izvajalcev del v gozdovih v letu 2018 so potekali zaradi kršenja 19. člena ZG in storitve prekrška po 6.a točka 1. odst. 79. čl., razen enega. V tem primeru je šlo za kršitev 38. člen Zakona o inšpekcijskem nadzoru, torej za nespoštovanje z inšpekcijsko odločbo odrejenih ukrepov.

Nujno je potrebno poiskati celovito in trajnejšo rešitev problemov glede strokovne usposobljenosti in usposobljenosti iz vidika varnosti in zdravja pri delu v gozdarstvu.

Rešitev vidimo v vzporednem in usklajenem oblikovanju dveh novih, posodobljenih pravilnikov s teh področij (Pravilnik o minimalnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci del v gozdovih (Uradni list RS, št. 35/94, 50/06, 74/11 in 80/12 in Pravilnik o varstvu pri delu v gozdarstvu (Uradni list SRS, št. 15/79, Uradni list RS, št. 56/99 – ZVZD in 43/11 – ZVZD-1) in v spremembah povezanih predpisov. S tem bi zagotovili sistemsko ureditev področja usposobljenosti za delo v gozdovih ter poenostavitev in preglednejšo ureditev tega področja. Posodobitev predpisov je potrebna tudi z vidika prostega pretoka delavcev in storitev med državami članicami EU, EGP in Švicarske konfederacije ter režima zaposlovanja in dela državljanov tretjih držav in s tem zaščite domačega trga dela.

Strategija nadzora izvajalcev del v gozdovih v letu 2019 je nadzor neposredno na deloviščih, v sodelovanju z IRSD in FURS. Skupni nadzori so zelo učinkoviti in hkrati prispevajo k boljši osebni varnosti inšpektorjev. K razpoznavnosti in varnosti prispevajo tudi nova uniformna terenska oblačila inšpektorjev IRSKGLR.

Politika najnižjih cen je generator dela in zaposlovanja na črno, dela neusposobljenih in slabo opremljenih gozdnih delavcev, dela s podizvajalci, dela brez natančnih usmeritev zapisanih na delovnih nalogih ali celo brez njih, dela v neprimernih vremenskih pogojih, kar se odraža v nesorazmerno velikih poškodbah gozdnih sestojev in gozdnih prometnic ter velikem številu delovnih nesreč, slabega sodelovanja med lokalnimi gozdarji in gozdnimi delavci, ki imajo celo težave z orientacijo na terenu, ker ne izhajajo iz lokalnega okolja in ne nazadnje krajah lesa. Izvajalci, ki delo v celoti opravljajo v skladu z našo zakonodajo in gozdarskimi standardi, so pogosto nekonkurenčni in si delo iščejo peko meja.

Za konec še opozorilo na novosti na področju Nacionalnih poklicnih kvalifikacij (v nadaljevanju NPK), pri oblikovanju katerih je tvorno sodelovala tudi gozdarska inšpekcija. Prenovljenim NPK na področju gozdarstva: gozdarski gojitelj/gozdarska gojiteljica, gozdarski sekač/gozdarska sekačica, gozdarski traktorist/gozdarska traktoristka, gozdarski žičničar/gozdarska žičničarka, odkupovalec odpremnik/odkupovalka odpremnica lesa in revirni lovec/revirna lovka, se je januarja 2018 pridružil Nov dolgo pričakovani NPK: upravljalec/upravljalca strojev za strojno sečnjo in izvoz lesa z zgibnim polprikoličarjem. Tako je sedaj z NPK na področju gozdarstva pokrito tudi področje strojne sečnje.

Več: <http://www.npk.si/index.php?subpageid=5&katid=09>.

S sprejetjem prenovljenih Katalogov standardov strokovnih znanj in spretnosti je, kot vstopni pogoj, ponovno potrebna končana osnovna šola.

Nadzor prevoza in prodaje okrasnih dreves

Ob koncu vsakega leta gozdarska inšpekcija izvede tudi nadzor poseka, prevoza in prodaje okrasnih dreves. Inšpektorji so v drugi polovici decembra nadzirali prodajo drevesc na standardnih lokacijah, kjer okrasna drevesca že vrsto let prodajajo isti prodajalci, ki so s predpisi na tem področju že dodobra seznanjeni. Opravljenih je bilo 56 nadzorov na običajnih prodajnih mestih. Nepravilnosti pri označitvi, prevozu in prodaji drevesc niso bile ugotovljene. V prodaji so tudi navadne smrečice, ki so pridobljene na Hrvaškem in jih ni potrebno opremiti z nalepkami oziroma plombicami. Gozdarska inšpekcija predlaga spremembo predpisov tako, da bi morala biti vsa drevesca domačih gozdnih drevesnih vrst označena enako, torej z nalepkami, ki zagotavljajo, da se prodaja res le tisto število drevesc, ki so bila pripeljana v Slovenijo, ne pa dodatno posekana kjerkoli v Sloveniji.

Nadzor določb Uredbe (EU) 995/2010

Preglednica št. 7- Nadzor sistema potrebne skrbnosti

Nadzor sistema potrebne skrbnosti	Število	Št. ukrepov				
		Opozorilo ZIN	Inš. odločba	Opozorilo ZP	Opomin	Globa
Fizične osebe	246	18	0	26	1	10
Pravne osebe	147	11	3	4	1	3
skupaj	393	29	3	30	2	13

V tabeli so zajeti le končani prekrškovni postopki .

Ugotovitve:

Število pregledanih fizičnih oseb: 246

Iz evidence ZGS o opravljenih sečnjah v letu 2017 je bil opravljen naključni izbor lastnikov gozdov, pri katerih je bil opravljen nadzor sistema potrebne skrbnosti. Nadzor se je opravil le, če je prevzeta količina posekanega lesa presegala 10 m³. Del zavezancev – fizičnih oseb za pregled so inšpektorji naključno izbrali pri nadzoru trgovcev z lesom.

Opozorila po ZIN z rokom za odpravo pomanjkljivosti so bila izdana 18 zavezancem, kjer so bile v posredovanih podatkih manjše pomanjkljivosti, ki so jih odpravili v roku, ki ga je določil inšpektor. Gozdarski inšpektorji so fizičnim osebam v prekrškovnih postopkih izdali 26 opozoril po ZP, 1 opomin in desetkrat izrekli globo.

Število pregledanih pravnih oseb: 147

Pravne osebe, kjer je bil izveden nadzor sistema potrebne skrbnosti, so bili odkupovalci lesa, ki so se pojavili pri nadzoru sistema potrebne skrbnosti pri fizičnih osebah, ali je bila pri njih

ugotovljena kakšna druga kršitev predpisov, ki jih nadzira gozdarska inšpekcija, ali pa je bil pri njih opravljen pregled izpolnjevanja knjigovodskih listin. Rok za odpravo ugotovljenih nepravilnosti jim je bil enajstkrat naložen z opozorilom po ZIN, trikrat pa z inšpekcijsko odločbo. V prekrškovnih postopkih so gozdarski inšpektorji izdali 4 opozorila po ZP-1, 1 opomin in trikrat izrekli globo.

Uredba (EU) 995/2010 prepoveduje dajanje nezakonito posekanega lesa na trg. V preteklem letu je gozdarska inšpekcija ukrepala tudi na tem področju. Gozdarska inšpekcija večinoma obravnava dajanje nezakonito posekanega lesa na trg, ko sta odvoz in prodaja lesa že izvršena, tako je poleg globe zaradi sečnje dreves brez ali v nasprotju z določbo ZGS v lanskem letu izrekla tudi 17 glob zaradi dajanja nelegalno posekanega lesa na trg.

Po določbi Zakona o gozdovih morajo od 1.1.2017 gozdne lesne sortimente, ki so naloženi na vozilo ali se prevažajo po cesti, zaradi spremljanja sledljivosti prometa z gozdnimi lesnimi sortimenti in izvajanja nadzora v skladu s tem zakonom, spremljati knjigovodska listina. V letu 2018 je gozdarska inšpekcija delovala v največji meri preventivno in je zavezance opozarjala na njihovo obveznost in jim svetovala pri oblikovanju knjigovodskih listin. Pregledi knjigovodskih listin so bili pri pravnih osebah opravljeni hkrati s pregledom sistema potrebne skrbnosti, pri tem je bilo izrečenih 11 opozoril po ZP-1, 1 opomin in 3 globe.

ZAKON O GOZDNEM REPRODUKCIJSKEM MATERIALU

Gozdarski inšpektorji opravljajo redni nadzor izvajanja določb zakona o gozdnem reprodukcijskem materialu in pravilnikov, izdanih na njegovi podlagi. V Sloveniji so v register dobaviteljev, ki se ukvarjajo s pridelovanjem, trženjem ali uvozom gozdnega reprodukcijskega materiala vpisane naslednje drevesnice: Omorika d.o.o., GLG Murska Sobota d.o.o., Drevesnica Štivan d.o.o., v register dobaviteljev je vpisan tudi ZGS. V letu 2018 so bili (po dolgih letih) vpisani trije novi dobavitelji: Arboris, Janez Kolenko, s.p., Kapca; BLS Gozd d.o.o., Kapca ter Franc Kreft s.p..

V letu 2018 je bilo opravljeno 12 pregledov, kar je bistveno več kot v letu 2017. Izvedba pogozdovanja golih površin, ki so nastale po sanaciji žledoloma, vetroloma ter žarišč podlubnikov, bo s povečanjem števila dobaviteljev lažje izvedljiva. Vprašljivo pa bo še vedno zagotavljanje ustreznosti določenih provenienc sadik za sadnjo v različnih provenienčnih območjih.

ZGS OE Nazarje ter OE Postojna v letu 2018 nista posredovali podatka o zbiranju semena za namen – vzgoje sadik za gozdarstvo, niti ne za zbiranje semena v druge namene.

Preglednica št. 8 - Nadzor izvajanja zakona o gozdnem reprodukcijskem materialu:

Tema pregleda	Lokacija ZGS ali drevesnica	Število pregledov	Ugotovitve
Nadzor pridobivanja potaknjencev klonov topole	GLG M. Sobota- Drevesnica Ižakovci	1	Ni nepravilnosti
Pregled izpolnjevanja pogojev dobaviteljev GRM	Arboris, Janez Kolenko, s.p., Kapca	1	-
Pregled izpolnjevanja pogojev dobaviteljev GRM	BLS Gozd d.o.o., Kapca	1	-
Pregled izpolnjevanja pogojev dobaviteljev GRM	Franc Kreft s.p.,	1	-
Nadzor dobave sadilnega materiala: drevesnica-ZGS-lastniki gozdov	ZGS OE Sežana, KE Ilirska Bistrica, KE Sežana	1	Nepravilnosti niso bile ugotovljene
Nadzor dobave sadilnega materiala: drevesnica-ZGS-končni uporabniki ob spomladanski sadnji	Drevesnica Štivan, Matenja vas	1	Nepravilnosti niso bile ugotovljene
Nadzor dobave sadilnega materiala: drevesnica-ZGS-končni uporabniki ob jesenski sadnji	Drevesnica Štivan, Matenja vas;	1	Nepravilnosti niso bile ugotovljene.
	Cerknica, dvorišče ZGS KE Cerknica	1	Nepravilnosti niso bile ugotovljene
Nadzor obveznosti dobaviteljev, ki so vpisani v register dobaviteljev na MKGP	Drevesnica Štivan, Matenja vas;	1	Manjše nepravilnosti, opozorilo ZIN
Nadzor dobave sadilnega materiala: drevesnica-ZGS-lastniki gozdov	Pregled na terenu, ZGS OE Nazarje	2	Nepravilnosti niso bile ugotovljene
Nadzor dobave sadik lastnikom gozdov	ZGS OE Brežice	1	Nepravilnosti niso bile ugotovljene

ZAKON O ZDRAVSTVENEM VARSTVU RASTLIN (ZZVR)

Zdravstvene preglede drevesnic, ki proizvajajo sadike za uporabo v gozdovih, opravlja Gozdarski inštitut Slovenije s svojimi pooblaščenimi pregledniki. Ob teh pregledih je praviloma prisoten tudi gozdarski inšpektor, ki v primeru nepravilnosti oziroma ob odkriti prisotnosti škodljivih organizmov ali sumu nanje, odredi ukrepe za njihovo odpravo. V letu

2018 so pooblašчени pregledniki in gozdarski inšpektorji v času od julija do konca oktobra skupaj opravili pet pregledov. Po potrebi se pri pregledih odvzamejo vzorci napadenih rastlin. Pri vseh pregledih so bili odkriti naslednji škodljivi organizmi:

- *Erysiphe alphitoides* - hrastova pepelovka,
- *Melampsora allii-populina* – topolova rja.
- *Sciapteron tabaniformis* – mali topolov steklokrilec,
- *Saperda* sp. – topolov kozliček,
- *Caliroa* sp. (hrastova polžasta grizlica),
- *Cristulariella depraedans* (javorjeva bela pegavost) na gorskem javorju,
- *Diplodia pinea* – sušica najmlajših borovih poganjkov,
- *Mycosphaerella microsora* (cerkosporna lipova listna pegavost) na lipi,
- *Agrobacterium tumefaciens* – koreninski rak na okrasni slivi,
- *Cryphonectria parasitica* (kostanjev rak) na domačem kostanju,
- *Cyclaneusma* sp. – osip borovih iglic na *Pinus mugo*,
- *Dothistroma* (*Scirrhia*) *pini* – na *Pinus canadensis*.
- V drevesnici Omorika je vse sadike rahlo poškodovala toča.

V primeru, da so posamezni škodljivci razširjeni v mejah, ki presegajo Merila za ugotavljanje zdravstvenega stanja posevkov in objektov, semena in sadilnega materiala iz Pravilnika o obveznem zdravstvenem pregledu posevkov in objektov, semena in sadilnega materiala kmetijskih in gozdnih rastlin (Uradni list SFRJ, številka 52/1986), gozdarska inšpekcija na podlagi ZIN (člen 33/2) odredi, da drevesničarji na podlagi 8., 9. in 12. člena veljavnega že navedenega pravilnika, ne smejo dati v promet sadike, za katere niso pridobili zdravstveno spričevalo.

Preglednica št. 9 - Nadzor izvajanja zakona o zdravstvenem varstvu rastlin

Tema pregleda	Lokacija (drevesnica)	Število in čas pregledov	Ugotovitve
Kontrola prisotnosti škodljivih organizmov po ZZVR v drevesnici	Omorika, d.o.o.	1x/ 13. julij. 2018	Okužba po: <i>Erysiphe alphitoides</i> – hrastova pepelovka, <i>Cristulariella depraedans</i> (javorjeva bela pegavost) na gorskem javorju. <i>Diplodia pinea</i> – sušica najmlajših borovih poganjkov, <i>Mycosphaerella microsora</i> (cerkosporna lipova listna pegavost) na lipi, <i>Agrobacterium tumefaciens</i> - koreninski rak na okrasni slivi, <i>Cryphonectria parasitica</i> (kostanjev rak) na domačem kostanju, <i>Cyclaneusma</i> sp. – osip borovih iglic na <i>Pinus mugo</i> . Vse sadike je rahlo poškodovala toča

UREDBA O VARSTVU SAMONIKLIH GLIV

Število prekrškarjev je odvisno od gobarske sezone, saj se gobarji ob intenzivni rasti gob težko držijo količinske omejitve, kljub temu da jo poznajo, kršitve ostalih določb Uredbe o varstvu samoniklih gliv in Uredbe o zavarovanih prostoživečih glivah pa so redke in jih je vsako leto manj. Gozdarska inšpekcija je v letu 2018 izvedla 48 nadzorov nabiranja gob in pri tem zaradi kršitev določb Uredbe o varstvu samoniklih gliv izrekla 4 opozorila po ZP-1, 2 opomina in 7 glob.

Nadzor nabiranja gob je težaven, saj je potrebno kršitelja ujeti pri samem dejanju, običajno v gozdu, daleč od poti. Predvidevamo, da odkrijemo le manjši del kršiteljev. Do kršitev predpisov o nabiranju samoniklih gliv prihaja predvsem v času njihove intenzivne rasti, ki je sezonska ter časovno in krajevno nepredvidljiva.

NADZOR VOŽENJ V NARAVNEM OKOLJU

Nadzor tega področja, ki ga urejata tako Zakon o ohranjanju narave kot Zakon o gozdovih, je po izkušnjah učinkovit le takrat, kadar se izvaja ob pomoči policije in takrat, kadar je pričakovati največ kršitev. To pa je izven rednega delovnega časa in ob koncu tedna. Gozdarska inšpekcija nadzor vožnje v naravnem okolju vrši hkrati z nadzorom nabiranja gozdnih sadež in plodov. Problem nedovoljene vožnje je tudi področje, ki javnost in s tem medije zelo zanima. Kršitelja je potrebno zalotiti ob dejanju prekrška, kar predstavlja kar nekaj težav. Izkušnje učijo, da je zavest kršiteljev zelo nizka in da včasih ne zadošča niti prisotnost policije, saj se kršitelji, opremljeni z zaščitnimi čeladami in z neregistriranimi vozili, nočejo ustaviti. Dejstvo je, da ta nadzor občasno opravlja večinoma le policija in gozdarska inšpekcija, okoljska inšpekcija in naravovarstveni nadzorniki pa le redkokdaj. Dokler bo nadzor le sporadičen, ni pričakovati, da se bo stanje izboljšalo.

Zaradi kršitev določb ZON je bila leta 2018 21 krat izrečena globa s plačilnim nalogom. Po ZG je bilo zaradi uporabe gozdnih cest v nasprotju z določenim režimom uporabe izdano 10 opozoril po ZP-1, 5 krat izrečen opomin in 32 krat izrečena globa ter zaradi vožnje izven gozdnih cest razen za namene gospodarjenja z gozdovi in reševanja še izdano 1 opozorilo po ZP-1, 2 krat izrečen opomin in 6 krat izrečena globa.

VARSTVO PRED POŽAROM V NARAVNEM OKOLJU

Gozdarska inšpekcija opravlja nadzor po 33. in 34. členu Zakona o gozdovih, ki vsebuje določbe glede kurjenja v gozdu in kurjenja na zemljišču, ki po četrtem odstavku 2. člena tega zakona niso gozd. Za kršenje zakonskih določil so predpisane kazenske sankcije. Na območju, kjer je prepovedano požigati travišča in ledine, ker bi ogenj lahko ogrozi gozd ter ob požigu ni bila prisotna polnoletna oseba, je bilo izrečeno eno opozorilo po ZP.

Uredba o varstvu pred požarom v naravnem okolju daje pristojnost gozdarski inšpekciji le za nadzor v primeru razglasitve velike ali zelo velike požarne ogroženosti. Gozdarska inšpekcija za prekrškovno ukrepanje nima pooblastil.

Uprava RS za zaščito in reševanje, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je tudi v letu 2018 sklical sestanek vseh organov, ki izvajajo nadzor nad Uredbo. Na sestanku je sodelovala tudi gozdarska inšpekcija. Namen sestanka je bil dogovor o sodelovanju organov, ki v času razglašene velike in zelo velike požarne ogroženosti izvajajo nadzor nad Uredbo, predvsem pa medsebojno tekoče obveščanje.

Gozdarska inšpekcija v obdobjih, ko je razglašena velika in zelo velika požarna ogroženost, ogrožena območja poostreno nadzoruje in sicer istočasno s terenskimi ogledi zaradi drugih kršitev zakonodaje, ki jo nadzira.

UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA SPREMEMBE

Gozdarska inšpekcija je v letu 2018 delala pretežno na področju izvajanja sanitarnih sečenj, nadzora izvajalcev del v gozdovih, sledljivosti lesa in obravnave prijav, za katere je ocenila, da so nujne.

Gozdarska inšpekcija večinoma obravnava dajanje nezakonito posekanega lesa na trg, ko sta odvoz in prodaja lesa že izvršena. Če je les nezakonito posekanega drevja še v gozdu, z odločbo prepovemo dajanje tega lesa na trg. Problem nastane kadar gre za poskus kraje. V tem primeru je lastnik dvojno kaznovan, les so mu posekali in še prodati ga ne sme. Poiskati je potrebno ustrezno zakonsko podprto rešitev, ki bo lastniku omogočala prosto razpolaganje s takim lesom.

Navajamo še zmeraj aktualne pripombe iz prejšnjih let:

- ZRud je potrebno spremeniti tako, da bo omogočal učinkovito reševanje nelegalnih kopov v gozdnem prostoru v skladu s pobudo gozdarske in rudarske inšpekcije, ki je bila podana Ministrstvu za infrastrukturo.
- Uskladiti je potrebno določbe ZG in ZKZ, da bo mogoč učinkovit nadzor krčitev gozdov v kmetijske namene tudi v primerih, ko je ta na površini do pol hektara izvršena le na podlagi odločbe ZGS brez spremembe občinskih prostorskih načrtov.
- Prenoviti je potrebno Pravilnik o minimalnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci del v gozdovih
- Deset let je preteklo odkar je bil ZGS določen kot prekrškovni organ. Pa z delom še niso pričeli.
- Pogoji za skladiščenje posekanega lesa v predpisih niso dovolj jasno opredeljeni. Ni določeno, kje so lahko taka skladišča in kako morajo biti urejena.

- V izobraževalne programe dodiplomskega izobraževanja gozdarstva je nujno potrebno uvesti osnove Zakona o splošnem upravnem postopku, prav tako je potrebno zagotoviti nenehno izpopolnjevanje o splošnem upravnem postopku zaposlenih v ZGS.

DELO GOZDARSKE INŠPEKCIJE KOT PREKRŠKOVNEGA ORGANA

Prikaz izrečenih ukrepov

Število izrečenih ukrepov v prekrškovnem postopku v letu 2018 se je znižalo iz lanskih 1232 na 950 ukrepov, kar je predvsem posledica manjšega prekrškovnega ukrepanja zaradi neizvršitve odločb o izvedbi sanitarne sečnje v postavljenem roku. Obseg prekrškovnih postopkov še vedno daleč presega dolgoletno povprečje pred letom 2016. Od skupno 950 ukrepov je bilo izrečenih 177 opozoril, 93 plačilnih nalogov, 352 odločb z izrekom opomina ter 328 odločb z izrekom globe.

Skupaj je bilo v letu 2018 podanih 42 zahtev za sodno varstvo. Zoper plačilne naloge kršitelji niso vložili zahtev za sodno varstvo, gozdarski inšpektorji pa so podali 56 predlogov za izterjavo glob izrečenih s plačilnimi nalogi. Na izdane opomine so bile podane 3 zahteve za sodno varstvo, predlogov za prisilno izterjavo stroškov postopka je bilo 20, na odločbe, s katerimi je bila izrečena globa, je bilo vloženih 39 zahtev za sodno varstvo, predlogov za izterjavo globe oziroma stroškov postopka pa je bilo 122.

Preglednica št. 10 - Število ukrepov v prekrškovnem postopku

	Število	Globa Eur		Stroški postopka EUR		Zahteva za sodno varstvo		Predlogi za izterjavo	
		izrečeno	plačano	izrečeno	plačano	število	delež	število	Delež
Skupaj	950	362.407	128.793	45.331	33.031	42	5,4 %	198	20,8%
Plačilni nalog	93	21.548	10.094			-	-	56	60,2%
Odločba opomin	352			10.690	10.260	3	0,8 %	20	5,7%
Odločba globa	328	340.859	118.699	34.641	22.771	39	11,9%	122	37,2%
Opozorilo	177								

Opomba: Plačani zneski so nižji kot izrečeni zaradi izterjav, pri globah pa lahko storilci v 8 dneh po pravnomočnosti plačajo polovico izrečene globe

Sodišča so, glede lani in v preteklih letih vloženih in nerešenih zahtev za sodno varstvo, v 3 primerih zavrgla zahtevo za sodno varstvo, v 4 primerih zavrnila zahtevo za sodno varstvo,

v 12 primerih so sodišča potrdila odločitev prekrškovnega organa, v 6 primerih so spremenila odločbo glede sankcije, v 4 primerih so spremenila plačilni nalog glede sankcije, v 7 primerih odpravila odločbo prekrškovnega organa in v 2 primerih odpravila PN.

Velika večina zadev v gozdarski inšpekciji je zaključena na prvi stopnji. V zadnjem letu je bilo zahtev za sodno varstvo le na 5,4 % izdanih plačilnih nalogov oziroma odločb, povprečje od leta 2005 pa je nekoliko pod 10 %. Število zahtev za sodno varstvo in pregled odločitev sodišč, ki so odločale v zahtevah za sodno varstvo pokaže, da je kakovost pripravljenih ukrepov gozdarske inšpekcije na visoki strokovni ravni in da je le nekaj primerov, ko so sodišča odpravila odločbe prekrškovnega organa.

Večina ukrepov je bilo izrečenih, ker je storilec z dejanjem storil en prekršek. V 78 primerih pa so bili kršitelji kaznovani za več prekrškov hkrati.

Preglednica 11 - Število prekrškovnih odločb v steku

Število odločb – globa	Kršena zakonska določila
3	17/1,4 člen ZG in 19/2 člen ZG
1	večkratna kršitev 17/1,4 člen ZG
10	17/1,4 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-4
2	Ur. 995/2010 ES-4 in Ur. 995/2010 ES-6
2	17/1,4 člen ZG, Ur. 995/2010 ES-4 in Ur. 995/2010 ES-6
1	17/1,4 člen ZG, 24 preh. določbe ZG-E in Ur. 995/2010 ES-6
1	17/1,4 člen ZG, 17b/1 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-6
30	večkratna kršitev 29/1 člen ZG
1	Ur. 995/2010 ES-4, Ur. 995/2010 ES-5 in Ur. 995/2010 ES-6
1	17/1,4 člen ZG, 17/7 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-4
3	17/1,4 člen ZG in 21/1 člen ZG
1	17/1,4 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-6
1	18/1 člen ZG in 21/1 člen ZG
2	19/2 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-6
3	17/1,4 člen ZG in 18/1 člen ZG
2	17/1,4 člen ZG, 18/1 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-4
1	17/1,4 člen ZG, 17/7 člen ZG, 18/1 člen ZG, 19/2 člen ZG in Ur. 995/2010 ES-4
1	4/1 ZKZ in 21/1 ZG
1	4/1 ZKZ in 21/4 ZG
3	17/1,4 člen ZG in 21/4 člen ZG
1	17/1,4 člen ZG, 18/1 člen ZG in 21/1 člen ZG
1	17/1,4 člen ZG, 18/1 člen ZG in 22/1 člen ZG
1	21/1 člen ZG in 36/1,6 člen ZIN
1	17/1,4 člen ZG in 36/1,6 člen ZIN

1	18/1 člen ZG in 36/1,6 člen ZIN
1	2 x 23/1 člen ZG
1	37/5 člen ZG, Ur. 995/2010 ES-5 in Ur. 995/2010 ES-6
1	17/1,4 člen ZG in 17/7 člen ZG

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih z dne 7.3.2014 so gozdarski inšpektorji dobili pooblastilo tudi za izrekanje glob v razponu. V letu 2018 je bilo kršiteljem izrečenih 31 glob v razponu, kot oteževalna okoliščina je bilo predvsem upoštevano, da je šlo za povratnike.

Preglednica št. 12 - Število prekrškovnih odločb z globo v razponu

Število odločb	Kršena zakonska določila
1	Ur. 995/2010 ES-6
1	17b/1 člen ZG in 17c/1 člen ZG
1	40/1 člen ZG
5	17/1,4 člen ZG
1	19/2 člen ZG
18	29/1 člen ZG
2	32/1 člen ZG
1	Ur. 995/2010 ES-6
1	5. in 6. člen Uredbe o varstvu samoniklih gliv

Hitrost odločanja o zahtevah za sodno varstvo je zelo pomembna, ker daje pomembno sporočilo kršiteljem, da je predpise potrebno spoštovati. Zato lahko govorimo, da imajo ukrepi v prekrškovnem postopku tako specialno kot generalno prevencijo. Število primerov, ko imajo sodišča zahteve za sodno varstvo v reševanju nesorazmerno dolgo, se je v letu 2018 zmanjšalo.

Preglednica 13 - Preglednica zahtev za sodno varstvo, ki so na sodiščih več kot 100 dni

Zadeva	Okrajno sodišče	Datum vložitve ZSV na sodišče	Število dni v reševanju
710-2453/2016	Okrajno sodišče v Postojni	15.5.2018	229
710-333/2018	Okrajno sodišče v Kamniku	30.5.2018	215
710-759/2018	Okrajno sodišče v Lenartu	5.9.2018	117
710-1797/2017	Okrajno sodišče na Jesenicah	18.12.2017	378
710-1142/2017	Okrajno sodišče na Jesenicah	10.10.2017	447
710-1042/2018	Okrajno sodišče na Jesenicah	6.8.2018	147
710-1361/2016	Okrajno sodišče v Celju	28.11.2016	764

710-828/2018	Okrajno sodišče v Kočevju	8.8.2018	145
710-728/2017	Okrajno sodišče v Kranju	18.9.2017	469
710-8808/2015	Okrajno sodišče v Kranju	18.9.2017	469
710-146/2018	Okrajno sodišče v Krškem	27.7.2018	157
710-2081/2016	Okrajno sodišče v Ljubljani	26.1.2017	705
710-1348/2017	Okrajno sodišče v Mariboru	18.9.2017	469
710-1600/2017	Okrajno sodišče v Mariboru	25.1.2018	340
710-900/2017	Okrajno sodišče v Radovljici	7.8.2017	511

Ugotovitve o izvajanju zakona o prekrških

Število prekrškovnih postopkov, ki jih vodi gozdarska inšpekcija, je zelo visoko. Potrebno je razmisliti, če so vsi danes opredeljeni prekrški v zakonu o gozdovih tako družbeno in ekosistemsko škodljivi, da jih je potrebno penalizirati. Še zlasti so zahtevni in dolgotrajni prekrškovni postopki zoper pravne in njihove odgovorne osebe. V prekrškovnem postopku je potrebno dokazati, da je konkretna oseba s svojim dejanjem (storitvijo ali opustitvijo) pri opravljanju dejavnosti pravne osebe kršila določbe materialnega predpisa. Zakon o prekrških bi bilo potrebno spremeniti tako, da je za prekršek vedno odgovorna oseba zakoniti zastopnik pravne osebe, saj je za zakonitost poslovanja pravne osebe prvi odgovoren.

Preglednica št. 14 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Število ukrepov po ZUP, ZIN

Leto	Ukrepi po ZUP, ZIN										
	Zapisniki	Sklepi ZUP, ZIN	Inšpekcijske odločbe	Sklep o dovolitvi izvršbi	Sklep o izvršbi - po drugih osebah	Sklep o izvršbi - prisilitev izrečeno	Sklep o izvršbi - prisilitev izrečeno	Sklep o izvršbi - prisilitev plačano	Sklep o izvršbi - prisilitev plačano	Zahtevek za izterjavo FURS	Opozorila ZIN
	Število	Število	Število	Število	Število	Število	EUR	Število	EUR	Število	Število
Skupaj 2018	3105	487	162	11	3	7	4.900	5	3.658	9	169

SKUPAJ 2017	2706	332	134	13	0	9	3.300	1	800	8	158
SKUPAJ 2016	2999	310	160	11	0	5	2.300	0	0	2	161
SKUPAJ 2015	2574	388	200	14		9	3.800	5	3.400	9	404
SKUPAJ 2014	2.015	222	147	11	1	10	3.900	3	1.100	5	277
SKUPAJ 2013	1.751	207	93	16	1	13	3.500	9	3.725	1	223
SKUPAJ 2012	2.192	162	122	18	0	7	1.100	1	500	3	245
SKUPAJ 2011	2.252	103	116	17	0	11	2.100	1	50	1	171
SKUPAJ 2010	1.593	117	84		16						105
SKUPAJ 2009	1.555	95	74		22						78
SKUPAJ 2008	1.813	128	82		23						75
SKUPAJ 2007	1.438	87	58		13						71
SKUPAJ 2006	1.650	91	41		11						46
SKUPAJ 2005	1899	26	92		16						57
SKUPAJ 2004	1732	106	136								357
SKUPAJ 2003	1834	89	149								316
SKUPAJ 2002	2071	151	151								99
SKUPAJ 2001	2024	142	142								80

Preglednica št. 15 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Število ukrepov ZUP, ZIN po členih

Zakon	Zakonsko določilo	Ukrepi po ZUP, ZIN				
		ZAPISNIKI	Sklepi ZUP	Inšpekcijske odločbe	Sklep o izvršbi	Opozorila ZIN
Skupaj v letu 2018		3105	512	162	21	169
KZ 340		22	1	1	0	1
KZ 340	Uničevanje gozda	22	1	1		1
Uredba ES 995/2010		534	209	10	0	32
Uredba ES 995/2010	Gospodarski subjekti morajo imeti vzpostavljen sistem potrebne skrbnosti	404	128	10		26
Uredba ES 995/2010 4/1	Dajanje nezakonito pridobljenega lesa na trg	70	37			2
Ur. 995/10/ES-5	Trgovci morajo informacije, ki omogočajo sledljivost, hraniti 5 let	60	44			4
Zakon o gozdovih		2389	296	143	14	131
ZG 5/1	Rekreativno nabiranje - preseže količine	3				
ZG 17.a/3	Neopravljena z odločbo Zavoda določena dela	24				
ZG 17.c/1,2,3	Na knjigovodski listini niso vpisani vsi zahtevani podatki	1				
ZG 17.c/2	Ne vodi materialnega knjigovodstva za skladišče	1				1
ZG 17.c/4	Na vozilu naloženi sortimenti ali se prevažajo brez knjigovodske listine	4	1			
ZG 17/1	Izvedba gojitvenih in varstvenih del v nasprotju z odločbo	1	2			
ZG 17/1 4 A	V manjšem obsegu seka v nasprotju ali brez odločbe	58	5			3
ZG 17/1,4	Sečnja brez oz. v nasprotju z odločbo (brez okrasnih drevesc)	244	8	3		14
ZG 17/1,4 10 spr	Sečnja brez oz. v nasprotju z odločbo - 10 x presežen možni posek	1				
ZG 17/3	Sečnja, spravilo, zlaganje in prevoz v nasprotju s predpisi o varstvu gozdov	10				1
ZG 17/4 1	Sečnja okrasnih drevesc brez odločbe (brez sečnje drevja)	18				
ZG 17/4 1a	Kontrola prevoza in prodaje okrasnih dreves.	8				
ZG 17/7	Ne ravna v skladu s predpisi o izvajanju sečnje,...	53	3	1		3
ZG 18/1	Zmanjševanje rastnosti in rodovitnosti.. ter ogrožanje funkcij gozdov	110	15	11	8	8
ZG 18/3	Prevoz / prodaja okrasnih drevesc brez plomb	4	1			
ZG 19/2	Usposobljenost izvajalcev pri delu v gozdu	37				1
ZG 21.a	Izvajanje gozdarskih investicijskih del brez vnaprej pridobljenega dovoljenja zavoda	3				

Preglednica št. 15 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Število ukrepov ZUP, ZIN po členih

Zakon	Zakonsko določilo	Ukrepi po ZUP, ZIN				
		ZAPISNIKI	Sklepi ZUP	Inšpekcijske odločbe	Sklep o izvršbi	Opozorila ZIN
Zakon o gozdovih		2389	296	143	14	131
ZG 21.a/2	Organiziranje javnega shoda ali prireditve brez obvestila Zavodu	2				
ZG 21/1	Poseg v gozd brez soglasja Zavoda	177	11	13	1	16
ZG 21/2	Poseg izven gozda brez soglasja/mnenja Zavoda	1				
ZG 21/4	Krčitev gozda brez dovoljenja ZGS	21				1
ZG 22/2 1	Sečnja na golo, če ta ni določena v ggoj. načrtu	2	1			
ZG 23/1	Obnova upostošenega ali protizakonito posekanega gozda	1				
ZG 24/2	Ograditev posameznih delov gozda	22	2	2		5
ZG 27	Preprečevanje spremljanja ali izvajanja preprečevalnih.. ukrepov v gozdu	5	1	2		
ZG 28	Neizvedba s predpisi o varstvu gozdov določenih ukrepov	14	2	4		
ZG 29/1	Neizvedba sanitarnih sečenj v določenem roku	519	28	6		2
ZG 29/2	Izvedba sanitarnih sečenj brez predhodnega obvestila ZGS-u	2				
ZG 29/3	Izvedba dodatno predpisanih ukrepov za varstvo gozdov	3	1	1		
ZG 30/1a	Ne obeli ali ne predela gozdnih lesnih sortimentov predpisanem roku	3				
ZG 30/2	Skladišče neopremljeno s kontrolno - lovniimi pastmi (15. marec do 31. oktober)	4				1
ZG 32	Paša v gozdu, kjer to z ggoj. načrtom ni določeno	8				
ZG 37/3	Gradnja, vzdrževanje in uporaba prometnic v nasprotju s predpisom	25	2	2		1
ZG 37/4	Uporaba gozdne prometnice za namen, ki ni povezan z gospodarjenjem z gozdovi	11	2	1	3	1
ZG 37/5	Gradnja / vzdrževanje vlake v nasprotju z gozdnogojitvenim načrtom	37	5	3	2	3
ZG 39/2	Uporaba gozdnih cest v nasprotju z določenim režimom uporabe	23	1			
ZG 40/1	Vožnja zunaj gozdnih cest, razen za namene gospodarjenja z gozdovi in reševanja	17	2			
ZG 40/2	Vožnja ob veliki razmočenosti s pretežkimi vozili, kadar je to prepovedano	1				
ZG 41/1	Trajna ali začasna čezmerna uporaba gozdnih cest	1				
ZG 41/3	Čezmerna uporaba gozdnih cest	10				1
ZG 42/3	Zapora gozdne ceste brez predhodnega dovoljenja Zavoda	4				
ZG 77/1 2	Pregled uresničevanja GGN evidenc	19				1

Preglednica št 15 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Število ukrepov ZUP, ZIN po členih

Zakon	Zakonsko določilo	Ukrepi po ZUP, ZIN				
		ZAPISNIKI	Sklepi ZUP	Inšpekcijske odločbe	Sklep o izvršbi	Opozorila ZIN
Zakon o gozdovih		2389	296	143	14	131
ZG 77/1 7	Kontrola izvajalcev - izpolnjevanje pogojev za opravljanje del	782	197	94		68
ZG 77/1 8/1	Pregled del sofinanciranih iz proračuna	71	2			
ZG 77/1 8/2	Pregled vzdrževanja gozdnih cest	24	4			
Zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu		23	1	0	0	0
ZGRM 25	Pregled izpolnevanja obveznosti po 25. členu - obveznosti dobaviteljev	2	1			
ZGRM 7	Pregled izpolnevanja obveznosti po 7. členu - spl. Pogoji za trženje pri dobaviteljih	2				
ZGRM pr1	Pregled izvajanja ZGRM	15				
ZGRM pr3	Pregled izpolnevanja pogojev za vpis v register dobaviteljev	4				
Zakon o inšpekcijskem nadzoru		12	0	0	0	0
ZIN	Kontrolni pregled - drugo	12				
Zakon o kmetijskih zemljiščih		69	1	8	7	4
ZKZ 4/1	Uporaba gozda v nasprotju z njegovim namenom, onesnaževanje oz. drugačno degradiranje	69	1	8	7	4
Zakon o ohranjanju narave		5	2	0	0	0
ZON 28.b/1a	Organiziranje vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju	1	1			
ZON-28.b/1 b.	Vozi ustavlja ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju	4	1			
Zakon o zdravstvenem varstvu rastlin		3	0	0	0	0
ZZVR 79/1 2	Nadzor rastlin, ..., drevesnic,	2				
ZZVR 79/1-6	RPL - preverjanje izp. Pogojev za izdajo	1				
Uredba o varstvu samoniklih gliv		48	1	0	0	1
ZVO UG01 5/1	Nabiranje več kot 2 kg gob	35	1			1
ZVO UG01 6	Nabiranje in prenašanje gob na napačen način	13				
Zakon o splošnem upravnem postopku		0	1	0	0	0
ZUP 73/3	Neupravičen izostanek vabljenе stranke - sklep o privedbi, kazni ali stroških		1			

Preglednica št. 16- GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov – PN

Leto	Prekrškovni postopek - Plačilni nalog							
	OPOZORILA ZP-1	PLAČILNI NALOG				Zahteva za sodno varstvo	Zahtevak za izterjavo FURS	Zahtevak za izterjavo FURS
	Število	Število	Izrečena EUR	Plačana št.	Plačana EUR	Število	Število	EUR
SKUPAJ 2018	177	93	21.548	84	10.094	0	56	11.200
SKUPAJ 2017	246	87	24.490	76	12.215	3	13	4.450
SKUPAJ 2016	376	225	63.800	174	24.328	10	28	10.410
SKUPAJ 2015	167	69	26.450	55	10.738	7	17	8.600
SKUPAJ 2014	135	95	26.019	87	9792	4	13	3990
SKUPAJ 2013	145	128	55.633	98	22649	10	19	6576
SKUPAJ 2012	179	113	34.917		16.008	5	29	
SKUPAJ 2011	194	131	41.817		24.254	9	5	
SKUPAJ 2010	227	139	39.580		17.512	6	35	
SKUPAJ 2009	276	206	51.546		21.611	13	28	
SKUPAJ 2008	266	204	52.416		26.202	24	33	
SKUPAJ 2007	304	230	51.995		23.918	32	32	
SKUPAJ 2006	260	190	29.479		12.279	19	32	
SKUPAJ 2005	286	138	21.042		9.917	12	6	

Preglednica št. 17 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Število plačilnih nalogov po členih

Zakon	Zakonsko določilo	Prekrškovni postopek - Plačilni nalog					
		OPOZORILA ZP-1	PLAČILNI NALOG	GLOBA PN EUR		Zahteva za sodno varstvo	Zahtevek za izterjavo DURS
				Izrečena	Plačana		
Skupaj v letu 2018		177	93	21.548	10.094	0	56
Uredba ES 995/2010		79	4	1.000	500	0	2
Ur. 995/10/ES-4,6	Gospodarski subjekti morajo imeti vzpostavljen sistem potrebne skrbnosti	77	2	400	200		1
Ur. 995/10/ES-4/1	Dajanje nezakonito pridobljenega lesa na trg		2	600	300		1
Ur. 995/10/ES-5	Trgovci morajo informacije, ki omogočajo sledljivost, hraniti 5 let	2					
Zakon o gozdovih		91	61	17.630	8.615	0	38
ZG 17/1	Izvedba gojitvenih in varstvenih del v nasprotju z odločbo	2					
ZG 17.c/1,2,3	Na knjigovodski listini niso vpisani vsi zahtevani podatki	10					
ZG 17.c/4	Na vozilu naloženi sortimenti ali se prevažajo brez knjigovodske listine	1					
ZG 17/4 1 A	V manjšem obsegu seka okrasna drevesa v nasprotju oz. brez odločbe	7	3	450	225		2
ZG 17/1,4	Sečnja brez oz. v nasprotju z odločbo (brez okrasnih drevesc)	6	8	1.950	650		4
ZG 17/4 1 A	V manjšem obsegu seka okrasna drevesa v nasprotju oz. brez odločbe	2					
ZG 17/7	Ne ravna v skladu s predpisi o izvajanju sečnje,...		1	400	200		1
ZG 18/1	Zmanjševanje rastnosti in rodovitnosti.. ter ogrožanje funkcij gozdov		2	1.350	200		1
ZG 19/2	Usposobljenost izvajalcev pri delu v gozdu		2	2.400	600		
ZG 21/1	Poseg v gozd brez soglasja Zavoda	4	6	1.780	640		4
ZG 21/4	Krčitev gozda brez dovoljenja ZGS		1	400	200		1
ZG 29/1	Neizvedba sanitarnih sečenj v določenem roku	45	6	2.400	2.200		5
ZG 30/3	Neopravljena dela, ki jih je v zvezi z napadenimi sortimenti z odločbo določil Zavod		1	200			1

Preglednica št. 17 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Število plačilnih nalogov po členih

Zakon	Zakonsko določilo	Prekrškovni postopek - Plačilni nalog					
		OPOZORILA ZP-1	PLAČILNI NALOG	GLOBA PN EUR		Zahteva za sodno varstvo	Zahtevak za izterjavo DURS
				Izrečena	Plačana		
Zakon o gozdovih		91	61	17.630	8.615	0	38
ZG 32	Paša v gozdu, kjer to z ggoj. načrtom ni določeno		5	1.200	600		3
ZG 33/3	Požiganje travišč in rastlinskih ostankov brez nadzora polnoletne osebe	1					
ZG 39/2	Uporaba gozdnih cest v nasprotju z določenim režimom uporabe	10	24	3.500	2.300		15
ZG 40/1	Vožnja zunaj gozdnih cest, razen za namene gospodarjenja z gozdovi in reševanja	1	1	400	200		1
ZG 51	Oviranje izvajanja nalog javne gozdarske službe	1					
ZG 77/1 7	Kontrola izvajalcev - izpolnjevanje pogojev za opravljanje del	1	1	1.200	600		
Zakon o inšpekcijskem nadzoru		1	4	1.500	250	0	3
ZIN 29	Na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga določi inšpektor, ne da pisnega pojasnila, dokumentacije in izjave v zvezi s predmetom nadzora		4	1.500	250		3
ZIN 32-35	ZIN 32-35 Spoštovanje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja	1					
Zakon o kmetijskih zemljiščih		2	0	0	0	0	0
ZKZ 4/1	Uporaba gozda v nasprotju z njegovim namenom, onesnaževanje oz. drugačno degradiranje	2					
Zakon o ohranjanju narave		0	21	800	420	0	12
ZON-28.b/1 b.	Vozi ustavlja ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju		21	800	420		12
Uredba o varstvu samoniklih gliv		4	3	618	309	0	1
ZVO UG01 5/1	Nabiranje več kot 2 kg gob	4	2	418	209		1
ZVO UG01 6	Nabiranje in prenašanje gob na napačen način		1	200	100		

Preglednica št. 18 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov – OPM

Leto	Prekrškovni postopek - Odločba opomin						
	ODLOČBA				Zahteva za sodno varstvo		
		Stroški postopka				Zahtevki za izterjavo FURS	Zahtevki za izterjavo FURS
	Število	Izrečena EUR	Plačana št.	Plačana EUR.	Število	Število	EUR
SKUPAJ 2018	352	10.690	317	10.260	3	20	630

SKUPAJ 2017	477	14.060	433	13.056	7	14	420
SKUPAJ 2016	731	21.420	601	18.120	16	22	1.360
SKUPAJ 2015	239	6.690	204	6.150	0	19	570
SKUPAJ 2014	119	3.550	109	3.340	3	12	360
SKUPAJ 2013	119	3.420	101	3.060		12	360
SKUPAJ 2012	139	4.050		3.866	2	7	
SKUPAJ 2011	111	3.290		3.194	2	2	
SKUPAJ 2010	141	4.280		3.800	0	18	
SKUPAJ 2009	125	3.630		3.050	5	3	
SKUPAJ 2008	132	5.885		4.783	7	31	
SKUPAJ 2007	143	6.500		5.269	5	13	
SKUPAJ 2006	126	5.387		4.462	3	17	
SKUPAJ 2005	110	5.679		4.283	6	25	

Preglednica št. 19 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov po členih - OPM

Zakon	Zakonsko določilo	Prekrškovni postopek - Odločba opomin				
		ODLOČBA			Zahteva za sodno varstvo	Zahtevek za izterjavo DURS
			Stroški postopka EUR			
			Izrečeni	Plačani		
Skupaj v letu 2018		352	10.690	10.260	3	20
Uredba ES 995/2010		8	240	180	0	0
Ur. 995/10/E S-4,6	Gospodarski subjekti morajo imeti vzpostavljen sistem potrebne skrbnosti	6	180	120		
Ur. 995/10/E S-4/1	Dajanje nezakonito pridobljenega lesa na trg	2	60	60		
Zakon o gozdovih		337	10.240	9.900	3	19
ZG 5/1	Rekreativno nabiranje - preseže količine	3	90	90		
ZG 17/1	Izvedba gojitvenih in varstvenih del v nasprotju z odločbo	1	30	30		
ZG 17/1 4 A	V manjšem obsegu seka v nasprotju ali brez odločbe	13	390	300		2
ZG 17/1,4	Sečnja brez oz. v nasprotju z odločbo (brez okrasnih drevesc)	14	420	420		1
ZG 17/4 1 A	V manjšem obsegu seka okrasna drevesa v nasprotju oz. brez odločbe	2	60	60		
ZG 17/7	Ne ravna v skladu s predpisi o izvajanju sečnje,...	2	60	60		
ZG 17.c/5	Ne hrani knjigovodske listine	1	30	30		
ZG 19/2	Usposobljenost izvajalcev pri delu v gozdu	4	120	120		
ZG 21/1	Poseg v gozd brez soglasja Zavoda	16	480	510	1	
ZG 21/4	Krčitev gozda brez dovoljenja ZGS	4	120	120		
ZG 23/1	Obnova upostošenega ali protizakonito posekanega gozda	1	30			

Preglednica št. 19 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov po členih – OPM

Zakon	Zakonsko določilo	Prekrškovni postopek - Odločba opomin				
		ODLOČBA			Zahteva za sodno varstvo	Zahtevek za izterjavo DURS
			Stroški postopka EUR			
			Izrečeni	Plačani		
Zakon o gozdovih		337	10.240	9.900	3	19
ZG 24/2	Ograditev posameznih delov gozda	1	30	30		
ZG 29/1	Neizvedba sanitarnih sečenj v določenem roku	261	7990	7770	1	15
ZG 30/1a	Ne obeli ali ne predela gozdnih lesnih sortimentov predpisanem roku	1	30	30		
ZG 37/5	Gradnja / vzdrževanje vlake v nasprotju z gozdnogojitvenim načrtom	4	120	120		1
ZG 39/2	Uporaba gozdnih cest v nasprotju z določenim režimom uporabe	5	120	90	1	
ZG 40/1	Vožnja zunaj gozdnih cest, razen za namene gospodarjenja z gozdovi in reševanja	2	60	60		
ZG 41/1	Trajna ali začasna čezmerna uporaba gozdnih cest	1	30	30		
ZG 77/3-1	Nespoštovanje izvršljive odločbe inšpektorja	1	30	30		
Zakon o inšpekcijskem nadzoru		2	60	60	0	0
ZIN 23	Onemogoča inšpektorju nemoten nadzor	1	30	30		
ZIN 32-35	Ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja	1	30	30		
Zakon o kmetijskih zemljiščih		3	90	90	0	0
ZKZ 4/1	Uporaba gozda v nasprotju z njegovim namenom, onesnaževanje oz. drugačno degradiranje	3	90	90		
Uredba o varstvu samoniklih gliv		2	60	30	0	1
ZVO UG01 5/1	Nabiranje več kot 2 kg gob	2	60	30		1

Preglednica št. 20 - GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov – ODL

Leto	Prekrškovni postopek - Odločba globa									
	ODLOČBA	Globa EUR			Sodna taksa			Zahteva za sodno varstvo	Zahtevek za izterjavo FURS Globa+taksa	Zahtevek za izterjavo FURS Globa+taksa
	Število	Izrečena EUR	Plačana Št.	Plačana EUR	Izrečena EUR	Plačana Št.	Plačana EUR	Število	Število	EUR
SKUPAJ 2018	328	340.859	217	118.699	34.641	210	22.771	39	122	54.794

SKUPAJ 2017	422	254.160	287	101.509	27.243	269	21.395	43	197	75.193
SKUPAJ 2016	330	295.460	215	86.780	30.375	196	14.857	45	117	78.380
SKUPAJ 2015	216	132.400	148	46.600	14.485	141	11.209	19	81	36.653
SKUPAJ 2014	141	87.945	129	46.388	9.219	104	9.312	21	43	10.165
SKUPAJ 2013	125	69.550	141	45.915	7.600	95	8.323	18	66	21.058
SKUPAJ 2012	200	108.285		65.601	11.265		11.025	23	59	
SKUPAJ 2011	204	101.109		54.451	10.600		12.354	17	29	
SKUPAJ 2010	182	87.672		35.532	10.006		5.524	9	57	
SKUPAJ 2009	163	89.550		32.985	8.831		5.834	26	29	
SKUPAJ 2008	144	55.024		40.504	5.313		8.686	15	39	
SKUPAJ 2007	169	49.576		0	7.596		0	18	54	
SKUPAJ 2006	84	24.202		11.225	4.482		2.318	13	30	
SKUPAJ 2005	92	22.562		11.458	3.603		1.972	10	21	

	Število zapisnikov	Število odločb	Število izvršb	Število opozoril	Vloženi v dobi poročanja	Št. kazenskih ovadb	Št. mandatnih kazni
SKUPAJ 2004	1732	136	2	357	170	4	111
SKUPAJ 2003	1847	150	2	317	221	9	104
SKUPAJ 2002	2071	151	8	99	342	10	
SKUPAJ 2001	2024	142	13	80	365	10	
SKUPAJ 2000	2159	162			511	20	
SKUPAJ 1999	1749	186			376	14	
SKUPAJ 1998	1995	166			498	21	
SKUPAJ 1997	1866	165			428	10	
SKUPAJ 1996	1831	133			331	11	
SKUPAJ 1995	2392	114			367	27	

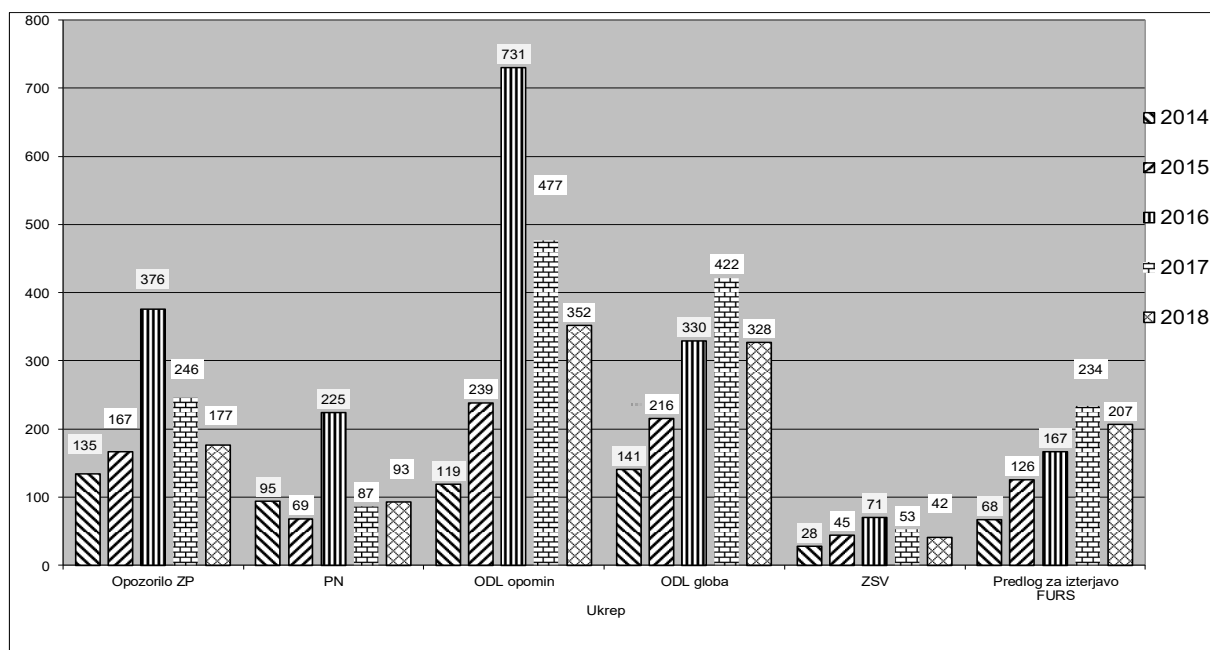
Preglednica št. 21- GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov po členih ODL

Zakon	Zakonsko določilo	Prekrškovni postopek - Odločba globa						
		ODLOČBA	Globa EUR		Stroški postopka EUR		Zahteva za sodno varstvo	Zahtevek za izterjavo DURS
			Izrečena	Plačana	Izrečeni	Plačani		
Skupaj v letu 2018		328	340.859	118.699	34.641	22.771	39	122
Uredba ES 995/2010		32	52.650	24.475	5.350	4.185	1	16
Ur. 995/10/ES-4,6	Gospodarski subjekti morajo imeti vzpostavljen sistem potrebne skrbnosti	19	28.650	10.625	2.950	1.410	1	7
Uredba ES 995/2011 4/1	Dajanje nezakonito pridobljenega lesa na trg	13	24.000	13.850	2.400	2.775		9
Zakon o gozdovih		285	281.800	92.620	28.630	18.245	38	98
ZG 17/1 4 A	V manjšem obsegu seka v nasprotju ali brez odločbe	12	3.400	550	520	160	1	15
ZG 17/1,4	Sečnja brez oz. v nasprotju z odločbo (brez okrasnih drevesc)	51	26.700	14.465	2.990	3.245	1	18
ZG 17.b/1,6	Prevoz sortimentov brez knjigovodske listine	3	3.900	1.600	390	320		2
ZG 18/1	Zmanjševanje rastnosti in rodovitnosti.. ter ogrožanje funkcij gozdov	1	500	250	50	40		
ZG 19/2	Usposobljenost izvajalcev pri delu v gozdu	1	400	200	40	40		
ZG 21/1	Poseg v gozd brez soglasja Zavoda	17	9.300	2.850	810	570	2	5
ZG 21/4	Krčitev gozda brez dovoljenja ZGS	5	2.300	1.150	230	230		
ZG 22/2 1	Sečnja na golo, če ta ni določena v gg načrtu	2	1.100	950	110	150		
ZG 23/1	Obnova upostošenega ali protizakonito posekanega gozda	2	900	200	90	40		
ZG 29/1	Neizvedba sanitarnih sečenj v določenem roku	170	225.700	68.300	22.510	13.010	30	44
ZG 30/1a	Ne obeli ali ne predela gozdnih lesnih sortimentov predpisanem roku	1	400	200	40	40		
ZG 32	Paša v gozdu, kjer to z ggoj. načrtom ni določeno	2	800	400	80	80		
ZG 37/4	Uporaba gozdne prometnice za namen, ki ni povezan z gospodarjenjem z gozdovi	1						

Preglednica št. 21- GOZDARSKA INŠPEKCIJA – Pregled števila prekrškovnih postopkov po členih ODL

Zakon	Zakonsko določilo	Prekrškovni postopek - Odločba globa						
		ODLOČBA	Globa EUR		Stroški postopka EUR		Zahteva za sodno varstvo	Zahtevek za izterjavo DURS
			Izrečena	Plačana	Izrečeni	Plačani		
Zakon o gozdovih		285	281.800	92.620	28.630	18.245	38	98
ZG 37/5	Gradnja / vzdrževanje vlake v nasprotju z gozdnogojitvenim načrtom	2						
ZG 39/2	Uporaba gozdnih cest v nasprotju z določenim režimom uporabe	8	2.400	500	370	120	2	11
ZG 40/1	Vožnja zunaj gozdnih cest, razen za namene gospodarjenja z gozdovi in reševanja	5	2.400	205	240	40	2	3
ZG 77/1 7	Kontrola izvajalcev - izpolnjevanje pogojev za opravljanje del	1	1.200	600	120	120		
ZG 77/3 1	Nespoštovanje izvršljive odločbe inšpektorja	1	400	200	40	40		
Zakon o inšpekcijskem nadzoru		7	4.200	500	440	120	0	8
ZIN-29	Na zahtevo inšpektorja in v roku, ki ga določi inšpektor, ne da pisnega pojasnila, dokumentacije in izjave v zvezi s predmetom nadzora	3	1.500	250	150	50		4
ZIN 32-35	Ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja	4	2.700	250	290	70		4
Zakon o kmetijskih zemljiščih		2	1.000	500	100	100	0	0
ZKZ 4/1	Uporaba gozda v nasprotju z njegovim namenom, onesnaževanje oz. drugačno degradiranje	2	1.000	500	100	100		
Uredba o varstvu samoniklih gliv		2	1.209	604	121	121	0	0
ZVO UG01 5/1	Nabiranje več kot 2 kg gob	2	1.209	604	121	121		

GRAFIKON – PREGLED ŠTEVILA UKREPOV V PREKRŠKOVNEM POSTOPKU V 5 LETNEM OBDOBJU

LOVSKA IN RIBIŠKA INŠPEKCIJA

ORGANIZIRANOST IN KADROVSKA SESTAVA

Inšpekcijski nadzor na področju lovstva in ribištva je v letu 2018, poleg vodje lovske in ribiške inšpekcije, opravljalo 18 inšpektorice in inšpektorjev (v nadaljevanju inšpektorjev), ki so organizirani v petih enotah inšpektorata.

Neposredni nadzor na področju lovstva je, poleg direktorja lovske in ribiške inšpekcije, opravljalo 9 inšpektorjev, štirje poleg lovske še gozdarsko inšpekcijo, eden poleg lovske še inšpekcijo na področju sladkovodnega ribištva, ena inšpektorica za lovstvo pa je bila zaposlena za polovični delovni čas. Sredi leta je odšel v pokoj en inšpektor za lovstvo, katerega smo nadomestili tako, da delo teče nemoteno. Inšpektor, ki je poleg nadzora na področju lovstva opravljal še nadzor na področju gozdarstva, pa je odšel v pokoj konec leta. Na področju lovske inšpekcije je tudi največ inšpektorjev, ki imajo pooblastila za delo na dveh različnih področjih. V pozitivno smer gre lanska zaposlitev lovskega inšpektorja za polovičen delovni čas, kar se bo predvidoma spremenilo v letu 2019, pozdraviti pa gre tudi takojšnjo zamenjavo inšpektorjev, ki so odšli v pokoj in predvidene nove zaposlitve v letu 2019.

Na področju sladkovodnega ribištva so opravljali nadzor 3 inšpektorji, od tega eden inšpektor tudi na področju kmetijske inšpekcije in eden inšpektor na področju lovske inšpekcije. Sredi leta je odšla v pokoj ena inšpektorica, katero smo nadomestili tako, da delo teče nemoteno.

Na področju nadzora morskega ribištva so nadzor vse leto opravljali trije ribiški inšpektorji. Zaradi pomoči obstoječim inšpektorjem na morju sta bila v drugi polovici leta zaposlena še dva inšpektorja. Delo je razdeljeno, eden inšpektor opravlja nadzor na morju, drugi inšpektorji pa dajejo pri svojem delu poudarek nadzoru prve prodaje, prodaje in transportu rib in ribiških proizvodov. V letu 2018 so po planu opravljali preglede v ribarnicah, restavracijah na obali, grosistih ter kontrola iztovorain prve prodaje neposredno s plovil v pristaniščih Koper, Izola, Piran (naključno). Ob kontroli iztovora se je opravljal tudi vzorčno tehtanje ribiških proizvodov ob iztovu skladno z odobrenim načrtom vzorčenja, ki ga je Slovenija skladno z 60. in 61. čl. Uredbe (ES) 1224/09 predložila Komisiji, leta pa ga je odobrila. V sodelovanju s FURS-om so se občasno vendar skozi celo leto opravljale mejne kontrole vozil z ribiškimi proizvodi in sicer na mejnih prehodih Jelšane, Starod, Dragonja in Sečovelje. V letu 2018 se je skladno s Sklepom št. 2016/10 izvršnega direktorja Evropske agencije za nadzor ribištva z dne 20.04.2016, nadaljeval JDP (Joint Deployment Plan) za plavo ribo t.j. skupni tedenski nazdori s Hrvati in Italijani in sicer na Hrvaškem, Italiji in Sloveniji (skupno 5 tednov). Skladno z bilateralnim protokolom o skupnem sodelovanju med IRSKGLR in italijansko obalno stražo v Trstu podpisanim 17.04.2015, naj bi se v letu 2018 občasno opravljale dnevne mešane kontrole in sicer izmenično v Sloveniji in Italiji, vendar do realizacije ni prišlo zaradi težav na italijanski strani (imajo usposobljenega le enega inšpektorja, ki pa je bil v letu 2018 službeno odsoten).

Zaradi značilnosti dela lovske in ribiške inšpekcije je obseg dela izven običajnega delovnega časa zelo visok, inšpektorji ga opravijo pretežno s prerazporeditvijo delovnih ur, delno pa tudi z opravljanjem plačanih nadur (noč, sobota, nedelja), kadar prerazporeditev ur ni več mogoča.

PREGLED OPRAVLJENEGA DELA

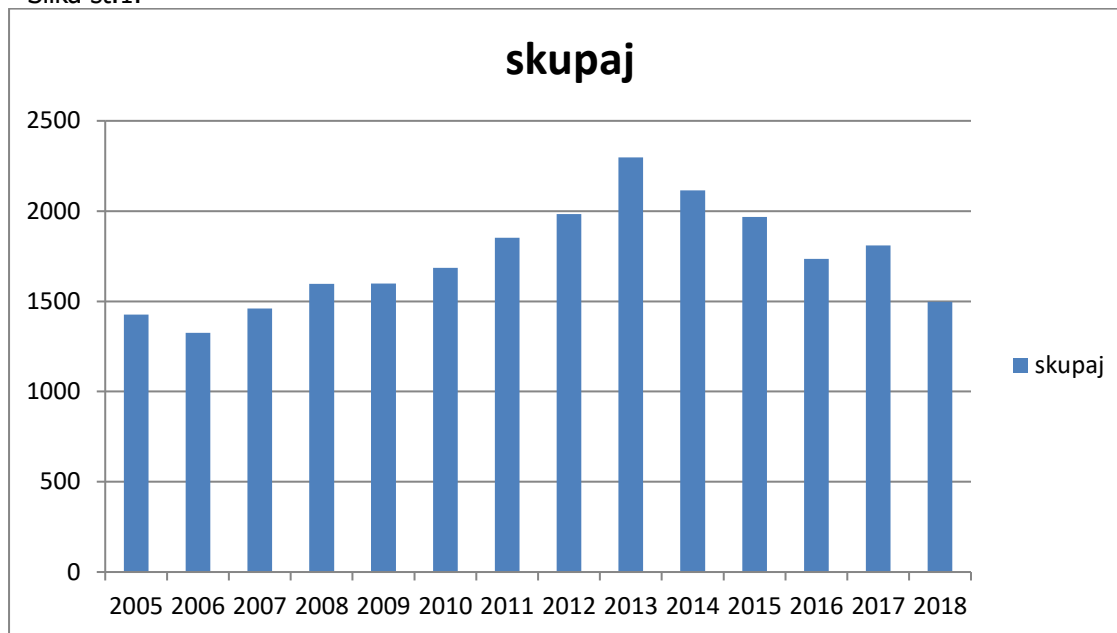
Delo lovske in ribiške inšpekcije v letu 2018:

V skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku in v skladu z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru je bilo sestavljenih 1188 zapisnikov in izdanih 99 sklepov, 145 odločb ter izrečenih 44 opozoril.

Preglednica št. 1 Številčni pregled opravljenega dela lovske in ribiške inšpekcije na podlagi Zakona o splošnem upravnem postopku in Zakona o inšpekcijskem nadzoru

Leto	Št. zapisnikov	Št. sklepov	Št. odločb	Št. opozoril	Št. skupaj
2005	1154	94	108	71	1427
2006	1057	103	95	71	1326
2007	1224	85	77	75	1461
2008	1329	100	116	52	1597
2009	1060	365	103	70	1598
2010	1107	386	123	70	1686
2011	1345	304	147	57	1853
2012	1504	254	162	63	1983
2013	1714	201	263	120	2298
2014	1702	125	214	74	2115
2015	1564	142	196	66	1968
2016	1440	126	139	31	1736
2017	1516	103	158	33	1810
2018	1188	99	145	44	1497

Slika št.1.

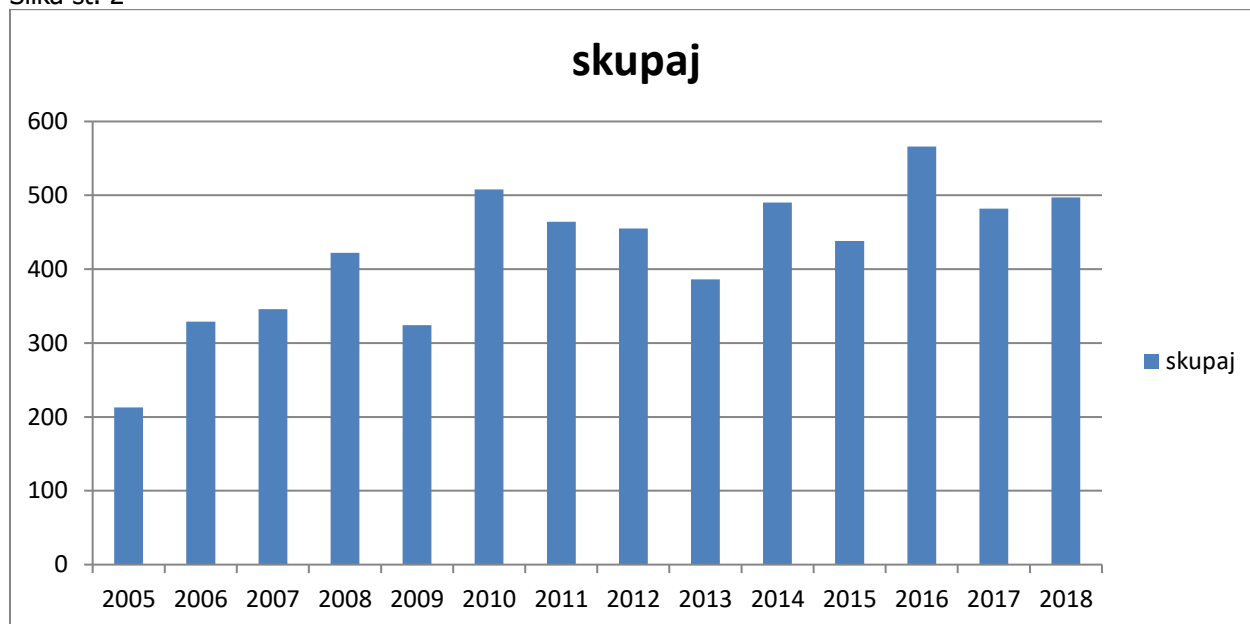
V skladu z Zakonom o prekrških je bilo izdanih 157 opozoril, 51 opominov, 111 plačilnih nalogov (PN) – globa, 184 odločb – globa, 55 predlogov za izterjavo in 150 vloženih zahtevkov za sodno varstvo

Preglednica št.2: Številčni pregled nekaterih izrečenih ukrepov lovske in ribiške inšpekcije na podlagi Zakona o prekrških od leta 2005, ko je lovska in ribiška inšpekcija postala prekrškovni organ:

leto	Št. opozorila ZP	Št. opomin ZP	Št. PN - globe ZP	Št. Odl. - globe ZP	Št. ukrepov ZP-1
2005	71	51	60	31	213
2006	134	63	80	52	329
2007	116	57	82	91	346
2008	166	91	65	100	422
2009	93	89	5	137	324
2010	125	139	29	215	508
2011	172	106	24	162	464
2012	104	150	30	171	455
2013	149	64	44	129	386
2014	231	64	55	140	490
2015	213	58	41	126	438
2016	265	81	77	143	566
2017	152	96	29	205	482
2018	157	51	111	184	497

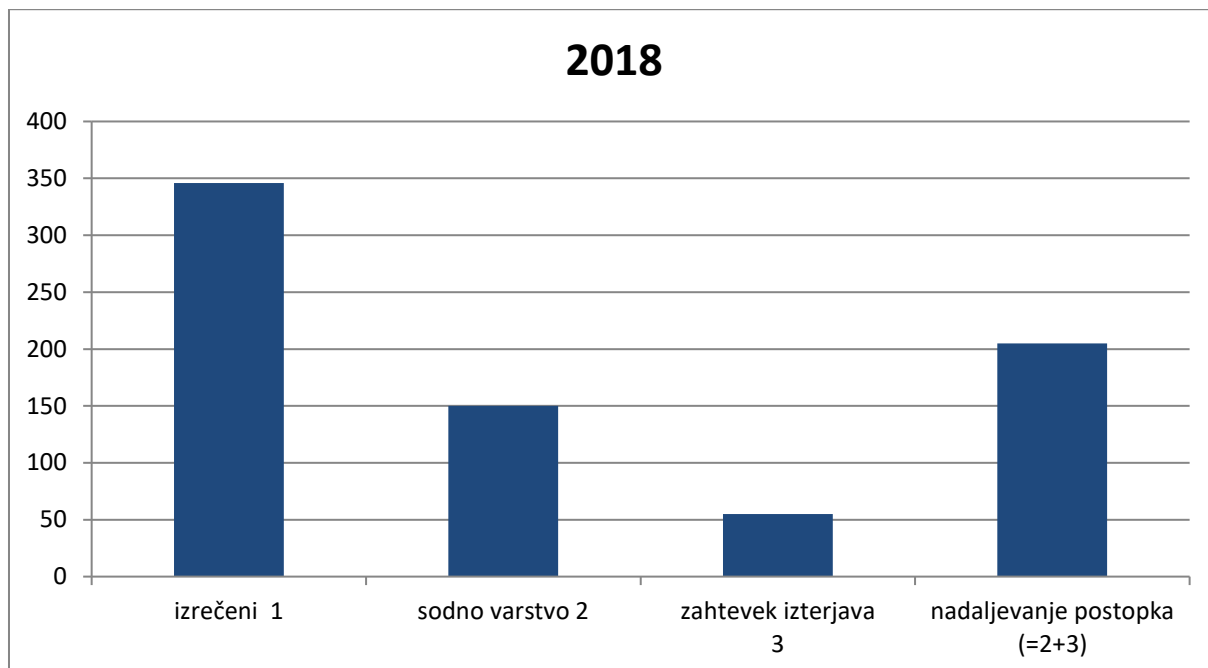
*ZP-1 – Zakon o prekrških

Slika št. 2

Lovska in ribiška inšpekcija je v letu 2018 v skladu z Zakonom o prekrških izrekla 346 ukrepov brez opozoril, kar je na nivoju lanskega leta. Vloženih pa je bilo 150 zahtevkov za sodno varstvo, kar predstavlja 43 % od izrečenih ukrepov in trikratno povečanje glede na prejšnje leto, kar je posledica kršitev hrvaških ribičev z izvajanjem ribolova preko arbitražno določene meje, nato pa vlaganja zahtev za sodno varstvo zoper izrečene ukrepe inšpekcije za morsko ribištvo. Vloženih je bilo tudi 55 predlogov za izterjavo zaradi neplačila izrečenih obveznosti, kar predstavlja 15 % od izrečenih ukrepov brez opozoril oz 28 % od izrečenih ukrepov na katere kršitelji niso vložili zahteve za sodno varstvo. Od 346 izrečenih ukrepov brez opozoril na podlagi Zakona o prekrških se jih 205 ni končalo z osnovnim izrečenim ukrepom inšpektorja, kar predstavlja kar 60% izrečenih ukrepov brez opozoril.

Slika št. 3

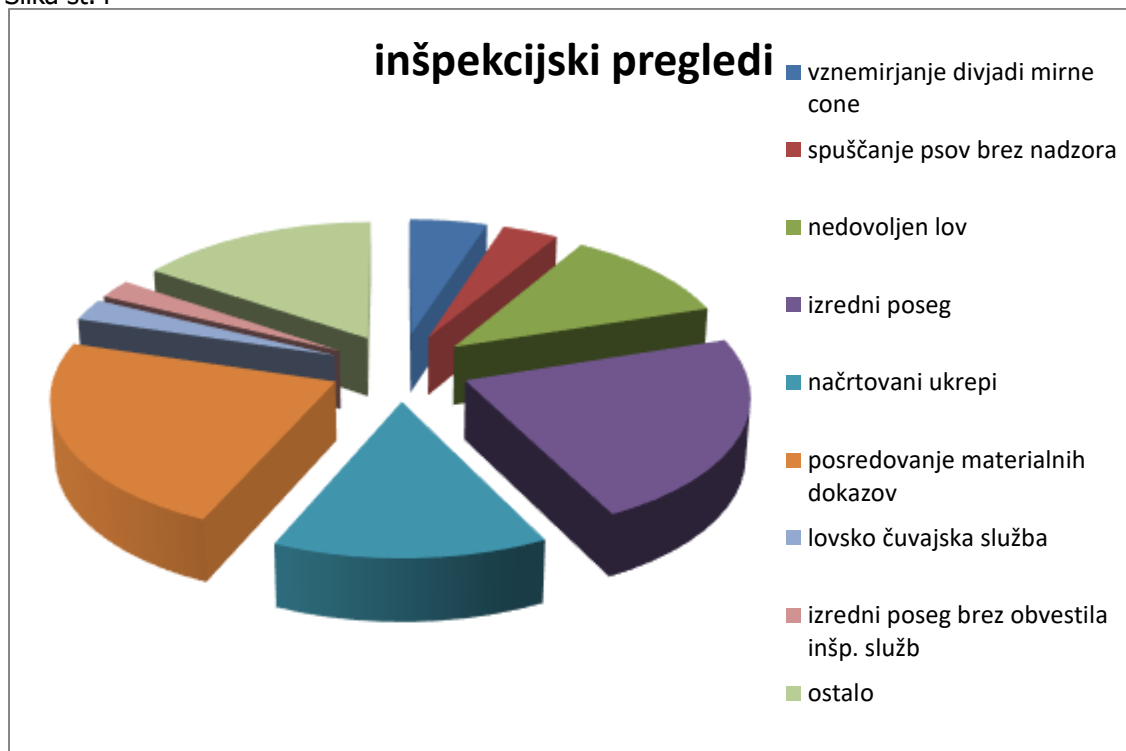

Inšpekcija za lovstvo

Pregled kršitev posameznih zakonskih določil.

1. V skladu z **Zakonom o splošnem upravnem postopku** in v skladu z **Zakonom o inšpekcijskem nadzoru** je bilo opravljenih 707 inšpekcijskih pregledov.

Slika št.4

Tudi v letu 2017 je lovška inšpekcija sodelovala pri nadzoru dela Komisij za ocenitev odvzema divjadi v loviščih in nadzoru upravljavcev lovišč ali posredujejo komisije materialne dokaze o odvzemu za preteklo leto v lovišču katerega upravljajo. Lovski inšpektorji ugotavljamo, da je delo komisij za ocenitev odvzema dobro, saj delo poteka tekoče, utečeno in na strokovno visoki ravni. Poudarek dela inšpektorjev se je nanašal na kontrolo posredovanje materialnih dokazov komisijam za ocenitev odvzema divjadi (114 pregledov), pri katerem so izvajali še kontrolo vodenja evidenc. Na tem področju so opazne izboljšave kot posledica rednih nadzorov, saj nepravilno vodenje evidenc ni bilo ugotovljeno.

Zaradi konstantnih prijav suma v delo komisij oz. predvsem suma v uničenje materialnih dokazov v skladu s pravilnikom po končanih kategorizacijah (do sedaj so večinoma komisije uničevale materialne dokaze naknadno, za celoten LUO skupaj) smo inšpektorji letos zahtevali uničenje materialnih dokazov na kraju samem.

Nadzor lovskih družin v skladu z določili Koncesijske pogodbe, kjer je lovška inšpekcija nadzirala tudi vodenje prihodkov na področju finančnega poslovanja na podlagi 12. člena koncesijske pogodbe, je bil opravljen v 48 lovskih družinah, lovška inšpekcija je pri nadzoru ugotovila, da se prihodki sedaj praktično povsod vodijo v skladu z koncesijsko pogodbo. Tudi glede izvedbe načrtovanih del ni bilo velikih odstopanj.

Problematika prisotnosti divjadi v urbanem okolju se iz leta v leto povečuje, ta problematika je bila pereča tudi v letu 2018, divjad se pojavlja tudi v večjih mestih. Ustrezne službe, ki bi bila na voljo v takih primerih ni, zato se to problematiko rešuje bolj na podlagi angažiranosti posameznikov članov lovskih družin in tudi lovske inšpekcije, ki dejansko na terenu ostane sama. Lovska inšpekcija nima opreme in ustreznega kadra, da bi reševala to problematiko. Prav tako ni ustreznih dogovorov in načrtov kako ravnati v takih primerih, kdo bi moral biti obveščen in kdo bi moral sodelovati. Pohvaliti je potrebno sodelovanje upravljavcev lovišč, ki so pripravljeni sodelovati ne glede na nedorečenost ukrepov na tem področju in včasih zelo težke razmere, saj tudi upravljavci lovišč nimajo ustrezne opreme. Običajno so take intervencije tudi medijsko izpostavljene in če vemo, da predstavljajo strošek upravljavca, je še toliko bolj pohvalno, da so upravljavci lovišč pripravljeni sodelovati. Tudi v letu 2018 je bilo izredno veliko primerov izrednih posegov v populacijo, ki se ne pojavljajo vedno samo na nelovnih površinah oz. v naselju. Na tem področju je lovška inšpekcija izdala 79 odločb, še veliko več pa je bilo obvestil upravljavcev lovišč, ki so sporočali o izrednih posegih oz. je lovška inšpekcija odredila ukrepe z ustno odločbo.

Še vedno se ponavljajo in celo povečujejo kršitve zaradi pomanjkljivega delovanja lovsko čuvajske službe. V letu 2018 smo ministru predlagali razrešitev 6 lovskih čuvajev zaradi opustitve nalog lovsko čuvajske službe ali zaradi storitve prekrška po ZDLov-1. Kljub izobraževanju, ki jih izvajajo tudi lovski inšpektorji, lovski čuvaji svojega dela ne opravljajo v skladu z zakonskimi določili, še vedno ne upoštevajo sprememb pravilnika o lovsko čuvajski službi glede opravljanja nalog, števila obhodov, vpisovanja ugotovitev (vodenje dnevnika) ipd.

Glede vznemirjanja divjadi v mirnih conah, na pasiščih, polegališčih in krmiščih smo v letu 2018 izvedli poostren nadzor v času odpadanja rogovja pri samcih navadnega jelena (marec). Stanje na terenu se izboljšuje zlasti v loviščih s posebnim namenom.

Lovska inšpekcija je izvajala tudi nadzor socialnih omrežij preko katerih smo v letu 2018 odkrili in sankcionirali sedem kršitev (zadrževanje divjadi v ujetništvu, lov s pomočjo umetnih virov svetlobe, lov ponoči, lov brez veljavne lovske izkaznice, opustitev vodenja predpisanih evidenc etc.)

Lovska inšpekcija je že tretje leto sodelovala s predstavnikom v IMPEL (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law). V oktobru 2018 se je naš inšpektor kot član Green expert core teama IMPEL za preprečevanje nelegalnega lovskega turizma udeležil tridnevnega meetinga v Lizboni na Portugalskem.

V novembru 2018 pa se je eden od inšpektorjev kot član pet članske nadzorne skupine Ggreen IRI IMPEL v okviru nadzora zakonodaje s področja lovstva in varovanja narave udeležil petdnevnega nadzora v Albaniji z namenom pomoči pri pripravi zakonodaje s področja lovstva.

2. V skladu z **Zakonom o prekrških** je bilo izrečenih 57 opozoril in 135 ukrepov, kjer je bila izrečena globa ali opomin.

Slika št.5

Na področju prekrškov je največji obseg izrečenih opozoril zaradi opustitve organizacije in izvajanja nalog lovsko čuvske službe (17) in izvajanja načrtovanih ukrepov (13), ki so opredeljeni v letnih lovskih načrtih kot podlaga za upravljanje z divjadjo.

Pri izreku opominov in glob pa je največji delež zaradi krmljenja divjadi v nasprotju z načrti (25 primerov), kar je zaskrbljujoče, saj je ta kršitev, ki je posledica zavestne kršitve posameznika ali upravljavca lovišča v preteklih letih že padla na minimum, sledijo ukrepi zaradi opustitve načrtovanih ukrepov (izvajanje načrtovanega odstrela - 17), lova izven lovne dobe

ali lova živali, ki niso divjad in odvzem v nasprotju s sprejetimi načrti (17), slednji je v upadanju glede na prejšnja leta in ukrepi zaradi spuščanja psov brez nadzora.

Pri pregledih so inšpektorji odvzeli 159 čeljustnic srn v 11 lovskih družinah, ki smo jih nato poslali v določitev spola z analizo DNK na Biotehniško fakulteto. Od 159 domnevnih srn se je pri 18 osebkih izkazalo, da je šlo dejansko za srnjake, zaradi napačnega vodenja evidenc ali dostave napačnih materialnih dokazov smo uvedli prekrškovne postopke proti upravljavcem lovišč v sedmih primerih. Tudi tu je opazen napredek, napake pa so po ugotovitvah inšpektorjev bolj posledica malomarnosti pri pripravi čeljusti, kot pa dejanskega namernega zavajanja, saj je le pri eni lovski družini delež napačno navedenega spola presegal 50% (od 13 navedenih srn je v 8 primerih dejansko šlo za srnjake), pri ostalih šestih pa je bil spol napačno naveden pri eni ali dveh živalih.

Problematika škod na kmetijskih zemljiščih je bila v letu 2018 bistveno manjša kot v predhodnih letih in se že drugo leto zelo zmanjšuje in je vsaj, kar se inšpekcijskega dela tiče, v zadnjih letih v upadanju. Pojavlja se problematika izplačila škod in odgovornost upravljavca, da zagotovi sredstva za povrnitev ocenjene škode lastniku, kar je tudi ena od nalog, ki jih nalaga koncesijska pogodba.

Ribiška inšpekcija sladkovodno ribištvo

Analiza kršitev posameznih zakonskih določil.

1. V skladu z **Zakonom o splošnem upravnem postopku** in v skladu z **Zakonom o inšpekcijskem nadzoru** je bilo opravljenih 43 pregledov.

Slika št. 6

Poudarek dela ribiških inšpektorjev sloni na nadzoru izvrševanja letnega programa dela posamezne ribiške družine.

2. V skladu z **Zakonom o prekrških** je bilo izrečenih 30 opozoril in 41 ukrepov opomin in glob v skladu z Zakonom o prekrških.

Slika št.7

Pri izvajalcih ribiškega upravljanja, pri katerih je bil opravljen pregled, je bil predmet nadzora izvajanje letnega programa za leto 2018. Pregled se je opravljal s pomočjo aplikacije RIBKAT, ki jo vodijo na Zavodu za ribištvo. Pregled se je opravil pri vseh upravljavcih ribiškega okoliša. Pri upravljavcih, kjer je prihajalo do večjih odstopanj, je bil opravljen temeljitejši inšpekcijski pregled, izdanih pa je bilo 16 inšpekcijskih ukrepov.

V letu 2018 se je število posegov v vodotoke zaradi različnih del nadaljevalo, kar je zaskrbljujoče, je dejstvo, da se število nedovoljenih posegov oz. posegov v vodotoke brez strokovnega soglasja Zavoda za ribištvo povečuje. Na tem področju je bilo s strani ribiške inšpekcije vloženo precej truda, da se je določene posege omejilo oziroma da so bili izvedeni naknadno na podlagi strokovnih navodil. Izvajalci del in investitorji se le malo ozirajo na drstne dobe rib, poseganje na drstišča in podobno.

Obravnava prekrškov po ZSRib: Po ukinitvi uklonilnega zapora nimamo več mehanizma, ki bi kršitelje prisilil k plačilu globe ali vsaj stroškov postopka, tako je bilo v letu 2018 posredovano v izterjavo zaradi ne izplačil 53 primerov, kar je sicer za slabih 20 % manj kot lani. Nekaj prekrškovnih zadev se je začelo že v letu 2017.

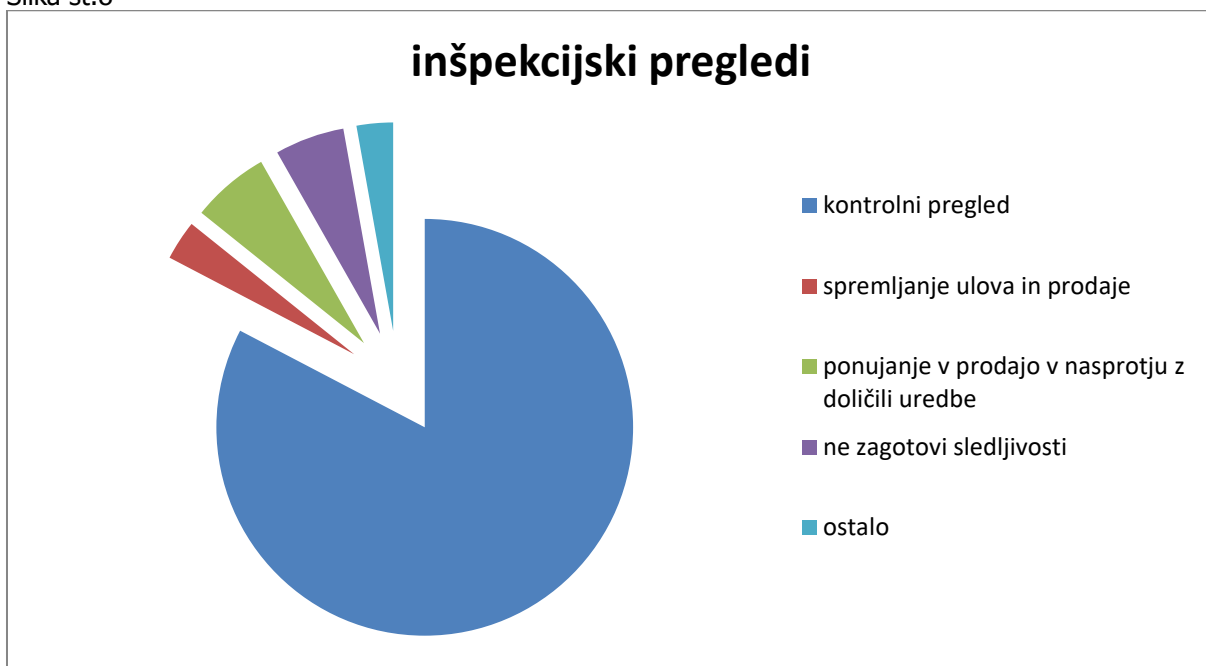
Sodelovanje z ribiško čuvajsko službo je še naprej zgledno.

Ribiška inšpekcija – morsko ribištvo

Analiza kršitev posameznih zakonskih določil.

1. V skladu z **Zakonom o splošnem upravnem postopku** in v skladu z **Zakonom o inšpekcijskem nadzoru** je bilo opravljenih 439 pregledov.

Slika št.8

2. V skladu z **Zakonom o prekrških** je bilo izrečenih 70 opozoril in 160 ukrepov opomina ter glob.

Slika št.9

V letu 2018 so se po planu opravljali pregledi v ribarnicah (vsaj 1x/leto), restavracijah na obali (1x/leto), grosistih (1x/leto) ter kontrola iztovora/prve prodaje neposredno s plovil v pristaniščih Koper, Izola, Piran (naključno).

Ob kontroli iztovora se je opravljalo tudi vzorčno tehtanje ribiških proizvodov ob iztovoru skladno z odobrenim načrtom vzorčenja, ki ga je Slovenija skladno z 60. in 61. čl. Uredbe (ES) 1224/09 predložila Komisiji, le- ta pa odobrila.

V sodelovanju s FURS so se občasno vendar skozi celo leto opravljale mejne kontrole vozil z ribiškimi proizvodi in sicer na mejnih prehodih Jelšane, Starod, Sočerga, Dragonja in Sečovelje. V letu 2018 se je skladno s Sklepom št. 2018/10 izvršnega direktorja Evropske agencije za nadzor ribištva z dne 10.04.2018, nadaljeval JDP (Joint Deployment Plan) za plavo ribo t.j. skupni tedenski nazdori s Hrvati in Italijani in sicer na Hrvaškem, Italiji in Sloveniji (skupno 5 tednov).

Skladno z bilateralnim protokolom o skupnem sodelovanju med IRSKGLR in italijansko obalno stražo v Trstu podpisanim 17.04.2015, se v letu 2018 ni opravila nobena skupna mešana kontrola z inšpekcijskimi organi Italije. Glavni razlog je v tem, da je v Trstu za izmenjavo zadolžen in usposobljen le 1 inšpektor, le-ta pa je bil večino leta na misijah.

Ocena stanja pri spoštovanju posameznih predpisov

- Ribiška zakonodaja, z vso svojo specifikko glede označevanja, sledljivosti, prvo prodajo ter specifičnimi trgovskimi dokumenti, se je med nosilci dejavnosti, ki opravljajo promet z ribami in ribiškimi proizvodi ter samimi ribiči že dodobra udomačila. Stanje na terenu je več ali manj stabilno.

- Označevanje in sledljivost ribiških proizvodov pri grosistih in v maloprodaji, je z občasnimi izjemami skladna z veljavno zakonodajo. Konec leta 2014 je začela veljati nova Uredba (EU) št. 1379/2013, ki predpisuje dodatne označbe ribiških proizvodov v maloprodaji in pri dobavi ribiških proizvodov obratom javne prehrane. V letu 2018 ni bilo večjih kršitev navedene zakonodaje, saj so se nosilci dejavnosti že v letu 2015 dokaj hitro prilagodili novim zahtevam. Označevanje predpakiranih ribiških proizvodov v maloprodaji, se tako kot leta poprej tudi v letu 2018 zaradi pomankanja kadra in časa tudi letos ni preverjalo.

- Sledljivost ribiških proizvodov v obalnih restavracijah je zadovoljiva, kljub temu, da 100% sledljivosti ribiških proizvodov v gostinstvu ni mogoče zagotoviti, zaradi slovenske posebnosti t.j. zamrzovanja svežih ribiških proizvodov. Pri gostincih moraš biti konstantno prisoten oz. vedeti morajo, da lahko pričakujejo redne kontrole. V praksi se pregled opravi 1x leto, razen v primeru kršitev, ko se pregled ponovi.

Vprašanje sledljivosti in morebitnih neregistriranih prvih kupcev v restavracijah v notranjosti ostaja odprto.

- Celotno leto 2018 je bilo v znamenju izrečene arbitražne razsodbe. Delo na morju je bilo tako usmerjeno k spoštovanju le-te. Hrvaški ribiči so ribolov izvajali v Piranskem zalivu vse do namišljene sredinske črte. Ob tem jih je varovala hrvaška policija in postopek zoper njih ni bil mogoč oziroma je bil okrnjen. Ob približevanju inšpekcijskega plovila ribiškemu, se je vmes postavila hrvaška patrulja in s tem preprečila kontrolo. Kljub temu so se vodili prekrškovni postopki zoper hrvaške ribiče, ki so bili prepoznani na kraju prekrška. Prav tako pa so kontrolo izvajali tudi hrvaški policisti. Naše ribiče so redno opozarjali, da ribolov izvajajo v hrvaških vodah in jih s tem "ovirali" pri njihovem delu. Tudi hrvaška stran je v letu 2018 vodila prekrškovne postopke zoper naše ribiče.

Iz tega sledi tudi zmanjšana kontrola naših gospodarskih in športnih ribičev, ki skoraj ni bila izvajana.

Ključni problemi v smislu nadzora

Zakonodaja:

Ker v Sloveniji ni urejenega borznega odkupa ulova, Uredba o spremljanju ulova in prodaji ribiških proizvodov (Ur.l. RS, št. 38/16) pa dovoljuje različne poti prodaje ulovljenih rib in ribiških proizvodov, je nadzor nad prvo prodajo dokaj otežen, predvsem pa razdrobljen. Zaradi zagotavljanja sledljivosti slovenska uredba sicer predvideva oddajanje dokumentacije o prvi prodaji tako za ribiča kot za kupca (grosista, ribarnico ali gostinca), vendar sistem beleženja

oddaje, ki je trenutno v veljavi in ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije, ne evidentira ne-oddane ali pomankljivo izpolnjene trgovske dokumente. Tako imamo na eni strani ribiče, ki oddajajo trgovske dokumente skupaj z ladijskimi dnevniki, na drugi strani pa kupca, za katerega inšpekcija ne ve ali je skladno z veljavno zakonodajo oddal trgovski dokument. Z Uredbo o spremljanju ulova in prodaji ribiških proizvodov (Ur.l. RS, št. 38/16) se je predpisalo, da je prejemnik trgovskih dokumentov po novem Zavod za ribištvo Slovenije in ne več neposredno ministrstvo. Sprememba pa kakor rečeno z vidika nadzora ni prinesla nobenih izboljšav. Še več, nekateri kupci obvestila o prodaji pošiljajo na Zavod za ribištvo Slovenije, nekateri pa še vedno na ministrstvo, zato je nadzor nad oddajo otežen. Zaradi vsega naštetega, je kakor leto poprej tudi v letu 2018 ribiška inšpekcija le naključno občasno opravila poizvedbo pri ministrstvu in Zavodu za ribištvo Slovenije glede oddaje trgovskih dokumentov.

V letu 2013 je bila sprejeta Uredba o izvajanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa za dokumentacijo o ulovu modroplavutih tunov *Thunnus thynnus* (Ur.l. RS, št. 36/2013), ki pa ne regulira tudi prostočasnega ribolova modroplavutih tunov. Zadnja leta se opaža trend povečanja prisotnosti modroplavutega tuna tudi v slovenskem morju, s tem pa se povečuje tudi problematika prostočasnega ribolova na te tune.

V letu 2016 je ICCAT vzpostavil eBCD – elektronsko potrdilo o ulovu, ki mora spremljati vsako transakcijo modroplavutega tuna v prometu. Slovenija pri tem ni izjema. Navedeno predstavlja dodatek pri dosedanjem delu ribiške inšpekcije, saj moramo pregledati vsako vlogo in jo pred kakršnokoli transakcijo tudi potrditi. Postavlja se vprašanje dežurstev v primeru, da se bo obseg transakcij z modroplavutim tunom povečal.

V prometu (predvsem v okolici Ljubljane) se prodaja več tune kot v ostalih delih Slovenije, ki je v glavnem deklarirana kot rumenoplavuti tun, dejansko pa je to zaščiten modroplavuti tun, ki prihaja s Hrvaške. Brez možnosti odvzema vzorcev na DNK analizo ni možnosti ukrepanja.

Vzorčno tehtanje ulova

V letu 2018 se je nadaljevalo vzorčno tehtanje ulova, ki vzame veliko časa, da ne omenjamo prekomerno kontrolo pri enih in istih ribičih. Zaradi navedenega se je vzorčenje začelo opravljati skupaj z redno kontrolo iztovora. Zapisnik o kontroli plovila v pristanišču pred iztovorom in pred prvo prodajo, štejemo tudi kot vzorčno tehtanje ulova.

Z dopisom z dne 22.09.2015 je Evropska Komisija Sloveniji potrdila nov plan vzorčenja t.j. 1x/mesec naključno po mestih iztovora.

Spremljanje in nadzor malih pelagičnih vrst

Na podlagi Sklepa št. 2018/10 o spremembi Sklepa št. 2016/10 izvršnega direktorja Evropske agencije za nadzor ribištva o oblikovanju načrta skupne uporabe za uskladitev izvajanja Izvedbenega sklepa Komisije 2014/156/EU z dne 19.03.2014 o oblikovanju posebnega programa nadzora in inšp. pregledov za ribolov, ki izkorišča staleže modroplavutega tuna v atlantskem oceanu in Sredozemskem morju, mečarice v Sredozemskem morju in za ribolov, ki izkorišča stalež sardele in sardona v severnem Jadranskem morju (JDP), so se tudi v letu 2018 izvajali skupni tedenski nadzori s Hrvati in Italijani in sicer na Hrvaškem, Italiji in Sloveniji. Slovenski ribiški inšpektorji so na podlagi navedenega sklepa v letu 2018 opravili 5 tednov mešanih nadzorov.

Navedeni obvezni skupni nadzori ter sami tehnični sestanki pod okriljem in organizacijo Evropske agencije za nadzor ribištva vzamejo precej časa, kar posledično pomeni manj časa za inšpekcijske preglede.

Število objektov pod nadzorom

Če zberem vse objekte v maloprodaji, grosiste, restavracije, kontrole plovil v pristanišču, vzorčno tehtanje, sestanke tehnične JDP skupine ter predpisane kontrole s Hrvati in Italijani pridemo do obsega del, ki je v praksi včasih že težko v celoti izvedljiv.

Odzivni čas od datuma prejema prijave do obravnave in obvestitve prijavitelja
Razmerje med inšpekcijskimi postopki po uradni dolžnosti in na prijavo

Prijav na področju ribištva (iztovor, prodaja) je relativno malo, zato 90% dela poteka po zastavljenem planu t.j. po uradni dolžnosti.

Sodelovanje v regijskih organizacijah – pozitivne in negativne izkušnje

V letu 2018 so bile izpeljane sledeče skupne akcije:

s FURS kontrola tovornih vozil na MMP:

- 11.01.2018 - mejni prehod Sočerga;
- 29.03.2018 - mejni prehod Dragonja, Sečovlje;
- 26.04.2018 - mejni prehod Dragonja, Sečovlje
- 25.05.2018 - mejni prehod Jelšane, Starod;
- 18.10.2016 - mejni prehod Dragonja, Sečovlje.

S FURS imamo pozitivne izkušnje v skupnih akcijah. Zainteresirani smo tudi za sodelovanje tudi v letu 2019.

PREDLOGI

Na področju ribištva:

- Kakor že predhodna leta tudi letos, ponovno poudarjamo nujnost vzpostavitve računalniškega sistema prejemanja in nadzora oddanih trgovskih dokumentov ter avtomatskega generiranja obvestil ob ugotovljenih kršitvah.
- Nujno bi bilo potrebno vzpostaviti računalniško bazo oddajanja trgovskih dokumentov in njihovo preverjanje.
- Z izvedbeno Uredbo (EU) 2015/1962 so se spremenili in tudi že veljajo novi zapisniki, ki jih uporablja ribiška inšpekcija pri svojem delu. Navedeno bi bilo potrebno takoj vnesti v IT

program in seveda posledično prilagoditi vse poizvedbe in poročila, saj se zapisniki precej razlikujejo od stare verzije.

- Program bi moral biti sposoben zaradi različnih poročil, seštevati vrste in količine kontroliranih rib po različnih vrstah zapisnikov.
- Zapisnik o kontroli plovila v pristanišču pred iztovorom in pred prvo prodajo bi morali šteti tudi kot vzorčno tehtanje ulova.

Na navedeno problematiko smo opozarjali že v letnem poročilu 2015 in do danes je stanje nespremenjeno.

Da bi se reguliral promet z modroplavuto tuno bi bilo potrebno sprejeti ustrezno nacionalno zakonodajo predvsem v zvezi z vzorčenjem le-te na DNK analizo.

Zakon o morskem ribištvu (Ur.l. RS, št. 115/06) bi bilo potrebno uskladiti z novo evropsko ribiško zakonodajo. Zakon prve prodaje in možnosti zaplembe ribiških proizvodov brez ustrezne sledljivosti praktično ne obravnava oz. ne omogoča. Za pregledovanje vpisnih listov za ribiško plovilo po naši zakonodaji nimamo pooblastil kljub temu, da ga evropski inšp. zapisniki po Uredbi 404/2011 zahtevajo.

Na področju lovstva:

Opozarjamo na problematiko, ki se vleče že vrsto let in bi jo bilo potrebno urediti:

- Predlagamo spremembo oz. dopolnitev Pravilnika o uporabi lovskih psov v loviščih in ZDLov – 1, saj sedaj ni možno ukrepati – neposredno kaznovati kršiteljev na podlagi pravilnika, razen pri iskanju zastreljene divjadi.

- Dopolnjen Pravilnik o evidentiranju odstrela in izgub divjadi sicer daje inšpektorju nekaj podatkov o odvzemu divjadi v LPN, inšpektor pa nima vpogleda v elektronsko obliko načrtov itd, v LPN (zato je potreben enotni »državni informacijski sistem«, kateri bo veljal za vse upravljavce lovišč). Do podatkov o odvzemu v LPN nima dostopa niti OZUL, katerega član je posamezni LPN, zato tudi nimajo prave informacije glede odvzema v celotnem LUO, za posamezno obdobje.

- Glede na problematiko ocenjevanja škode po divjadi bi bilo smotno, da resorno ministrstvo pripravi podzakonski akt, ki bi natančneje opredelil to področje.

- Pri nadzoru prihodkov iz posameznih lovišč lahko ugotovimo, da sedanje koncesijske dajatve niso v skladu s stanjem na »terenu« niti po višini prikazanih prihodkov iz lovišč ter povračilu škod po divjadi, niti zmožnosti pridobivanja prihodkov iz lovišč (nekatera lovišča imajo tudi večjo možnost pridobivanja prihodkov iz naslova lovnega turizma, pa tega v »legalnem« smislu ne izkoriščajo tudi zato, ker nimajo potrebe - škodnih primerov, obenem pa imajo zelo majhno koncesijsko dajatev, medtem, ko je pri drugih, predvsem nižinskih loviščih, ravno obratno). V evidenci odstrela divjadi je večkrat navedeno, da je divjad uplenil lovski gost, prihodkov iz naslova lovnega turizma pa ni, ker naj bi bili to »domači« gosti, bi bilo nujno opredeliti (v

Pravilniku o evidentiranju odstrela) kdaj se vpiše v evidenco, da je divjad uplenil lovski gost, za kar se tudi prikaže prihodek od lovnega turizma in trofejni list, kdaj pa gre za t.i. »domačega« gosta, za kar ni potrebno prikazovati prihodkov iz lovnega turizma.

Veliko se bi na tem področju uredilo v kolikor bi morali za izvajanje lova v Sloveniji imeti lovsko izkaznico tudi lovski gosti.

Problematika divjadi v urbanih okoljih je eno bolj perečih problemov s katerim se lovška inšpekcija srečuje že vrsto let. Celotna problematika je prepuščena iznajdljivosti posameznikov, pripravljenosti upravljavcev lovišč in dobršni meri osebne angažiranosti lovskih inšpektorjev. Na tem področju bi bilo nujno pripraviti osnovne zakonske - podzakonske okvirje in navodila za postopke v primeru pojava divjadi na nelovnih površinah. Postopki ukrepanja niso dogovorjeni. Naslednji večji problem so vrane v urbanem okolju, saj se vsako leto povečuje število napadov na ljudi. Tudi na tem področju nimamo dogovorjenih postopkov kdo in kako ukrepa.